

Leta XXXIII
Št. 69

Murska Sobota,
17. decembra 1981

CENA 10 DIN

VESTNIK

Letne programske
konference SZDL

Jedrnate in brez leporečij

Dobrodošli v domovini

Bližajo se novoletni prazniki, z njimi pa tudi čas, ko bodo začeli množično prihajati na obisk v domovino naši delavci, ki so na začasnem delu v tujini. Tudi letos smo se na prihod naših delavcev v Pomurju dobro pripravili, saj bomo, kot že vsa leta nazaj, pripravili več novoletnih razgovorov, na katerih bodo lahko dobili odgovore na vprašanja, ki jih zanimajo.

Največji naval na meji pričakujejo v času od 17. do 20. in od 23. do 24. decembra, sicer pa so se na pomurskih mejnih prehodih na prihod naših in tudi tujih delavcev, ki bodo potovali skozi naše kraje, dobro pripravili. Da bi bilo gneče čim manj, priporočajo našim občanom, da bi v teh dneh čim manj potovali čez mejo. Zlasti naj se ne bi odločali za prehoda v Radgoni in Gederovcih, ki bosta najbolj obremenjena. Tistim z maloobmejnimi propustnicami, če gre seveda za neodložljivo potovanje, priporočajo obmejni prehod na Cankovi, potniki s potnimi listi pa naj bi se v teh dneh odločali za mejni prehod na Kuzmi, kjer ne pričakujejo tako velikega navela.

In kje bodo letos razgovori z našimi delavci, ki se bodo ob praznikih mudili v domačem kraju?

V soboški občini bodo organizirali dva razgovora, oba pa bosta v Murski Soboti. Prvi bo v ponedeljek, 28. decembra ob

9. uri, drugi pa pravtako 28. decembra ob 13. uri, oba pa bosta v dvorani skupščine občine. Za to priložnost pripravljajo mladi kulturni program.

V lendavski občini bo razgovor 28. decembra ob 13. uri v mali sejni dvorani skupščine občine, poleg tega pa bodo še tradicionalni roditeljski sestanki po šolah.

Pogovor na občinski ravni bo v radgonski občini 29. decembra ob 9. uri v dvorani delavske univerze (Trg svobode), poleg tega pa bodo še razgovori v nekaterih krajih občine, organizirale pa jih bodo krajevne skupnosti in šole.

V ljutomerski občini bodo pripravili dva pogovora, oba pa bosta v torek, 29. decembra. Prvi bo ob 9. uri v delovni organizaciji Tehnostroj, drugi pa ob 11. uri v delovni organizaciji Križevske opekarne.

Vabimo vas, da se razgovorov udeležite, saj bodo na njih sodelovali predstavniki družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta, gospodarske zbornice, obrtnega združenja, skupnosti za zaposlovanje, zavoda za šolstvo, carine ter skupnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, ki bodo odgovarjali tudi na vprašanja.

Smo sredi letnih programskih konferenc SZDL. Ponekod, zlasti pa v nekaterih krajevnih konferencah, so jih že opravili, medtem ko jih bodo v občinskih organizacijah konec tega meseca. Ker sovpadajo s pripravami na spomladanske volitve, bi jih morali še lažje izpeljati. Vemo namreč, da je njihov namen pretehtati delovanje vseh izvoljenih organov in članov v socialistični zvezi, kar pomeni, da se na konferencah, če bo to seveda potrebno, lahko še opravijo določene kadrovske spremembe. Z drugimi besedami, letna programska konferenca je prilika, da preverimo, kako daleč sežemo s frontnimi deli in ali so se ti pri tem obnesli.

Predolg bi bil spisek vseh tistih vprašanj, ki naj jih zajame frontna organizacija, lahko pa mu damo vsaj skupni imenovalec. Ta pa je praktična, vsakodnevna krepitev in uveljavljanje dela delegacij (temeljnih, združenih in posebnih) in delegatov pri — če vendarle nekatera naštejemo — razreševanju vprašanj preskrbe občanov, komunale, delovanja samoupravnih interesnih skupnosti in vrste drugih. Pri tem ne bi smeli ostati zgolj na ravni informiranja, denimo pri peskrbi občanov, ampak se velja vprašati, ali nam je uspelo angažirati potrošniški svet.

Zelo pomembna, včasih pa celo odločilna, je torej metoda, način dela in če je tudi letna programska konferenca ena izmed osnovnih oblik

delovanja SZDL, potlej jo zares velja določena izkoristiti. Z njo bomo hkrati, vsaj v določeni meri, presegli pojave, da se o določenih vprašanjih odloča v ozkih krogih, na kar tudi, ne tako redko, leti precej očitkov.

Po drugi strani obstaja nevarnost, da bi se programska konferenca izredila v tako imenovan poročevalski formalizem, se pravi v suhoparno naštevane težav, problemov, sestankov in dnevnih redov. Da bi se skratka razvleklo in razvodenelo še tiste malo jednatega in določnega in tako ne kaj prida pripomogle k večji učinkovitosti socialistične zveze.

V sedanjih razmerah si tega ne smemo dovoliti, da pa bi bilo res temu tako, ne kaže leporečij, ampak zlasti več delati z ljudmi. Ne tako, da se gremo papirnato vojno, še manj, da posedamo v pisarnah — čeprav, resnici na ljubo, tudi brez tega ne gre — marveč na terenu ustvarjamo primerno vzdušje.

Družbenopolitične organizacije, tako tudi socialistična zveza, morajo imeti celovit pregled nad dogajanjem in če ga nimajo, letna programska konferenca skoraj zanesljivo ne bo dosegla namena. Treba pa se je zavedati, da so prav objektivne ocene slabosti in napak edina prava pot, iz katerih lahko izluščimo napotke in usmeritve za v prihodnje. Torej kar mirno verjemimo tistim, ki trdijo, da sta čas in razmere prezahtevne, da bi te ocene olupševali.

Branko Žunec

Zaposlitvene možnosti so in niso

stran 25

Na stičiščih obrtništva in združenega dela

stran 26-27

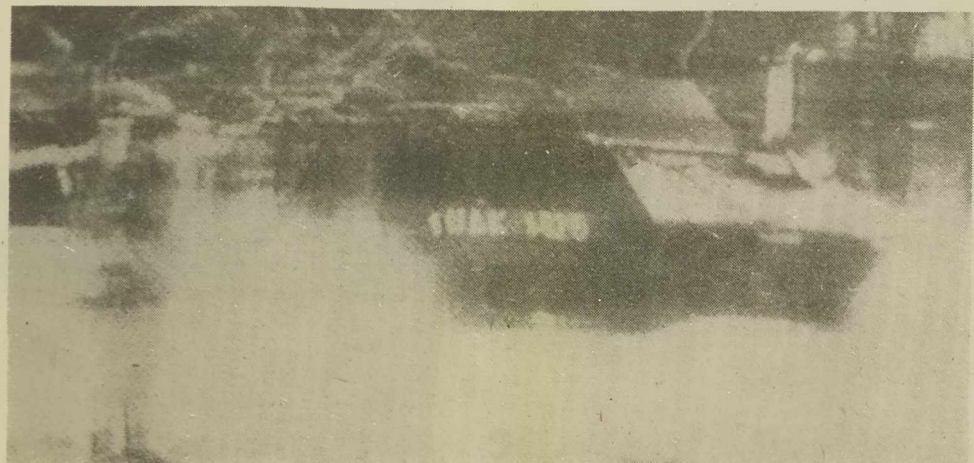
IZ CARINSKEGA ZAKONA

stran 8

22. decembra praznujemo dan Jugoslovanske ljudske armade. To ni le praznik naših vojakov pač pa naš skupni praznik, saj je naša armada vzklikla in zrasla iz ljudstva. Skrb za ohranitev miru in naše neodvisnosti je naloga vsakega posameznika in naša skupna naloga, zato je praznik naše armade tudi naš praznik. Sodelovanje med vojaki in občani je sestavni del vsakdanjega življenja obojih, zato bo srečanje ob prazniku le manifestacija sožitja ter razvijanja bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi naše socialistične skupnosti.

Prazniku naše armade smo posvetili 6. stran.

Vojaki in tanki na varšavskih ulicah. Slika je bila v ponedeljek posneta po finski televiziji.

Bo zmagal razum

Ta vprašaj v naslovu je bil postavljen v torek popoldne. Poljska je v nedeljo popolnoma stopila v novo fazo svojega notranjega razvoja: razglasitev vojne stanja ne pomeni ne vojne ne miru, lahko pa postane tako eno kot drugo.

Skoraj leto in pol je trajala nemoč poljske združene delavske partije, da bi speljala pobude množic v družbeno obnovo, prav tako poldrugo leto je trajala aktivnost sindikata Solidarnost, ki se je pogostokrat sprevala zgolj v nasprotovanju obstoječi oblasti, nevedoč kako iz zagate. Tako je država resnično prišla »na rob prepada«, kot je to v svojem dramatičnem pozivu poljskemu ljudstvu v ponedeljek zjutraj po radiu dejal Wojciech Jaruzelski, ko je napovedal izredno stanje.

Ali je v državi, ki se je s svojo družbeno prakso opredelila za socialistično možno, da jo naravnava vojska.

Takšna in podobna »ideološka« vprašanja si postavljajo v titih državah, ki jim socializem takšen ali drugačen ni pri srcu. Morda je vse to v primeru Poljske, kjer že od nekdanje Cerkev in vojska uživata velik ugled, nekoliko bolj razumljivo.

Ne samo v vzhodnoevropskih državah, temveč tudi na Zahodu so prve ocene odraz prepričanja, da je to, kar se sedaj dogaja na Poljskem, zadeva Poljakov. Na Zahodu izhajajo takšne ocene morda tudi iz prepričanja, da bi bilo nesmiselno poljsko ljudstvo podžigati v strasteh, ki so zadnje čase prerasčale vsa prizadevanja Solidarnosti po več demokracije, po večjem vplivu državljana pri odločanju o rezultatih svojega dela.

Jaruzelski je s svojim govorom poljskemu ljudstvu in s prvo proklamacijo vojne ga sveta, ki ga sam vodi,

nakazal nadstrankarsko rešitev, ki pa verjetno ne bo možna že jutri ali prihodnji teden.

Odnos tako ali drugače prizadetega sveta je v prvih dneh pokazal veliko mero razumevanja. In razumevanje Poljska v tem trenutku najbolj potrebuje. Propagandna in ideološka vojna, ki se bo ob vsem tem vsekar razvila ni največje zlo. Pripomogla bo k razčiščenju.

Pot v socialistično družbo ni samo ena. To spoznanje je svet, ki je za in proti, rad ali nerad osvojil. »Poljska še ni izgubljena, dokler živimo...« je Jaruzelski zaključil svoj 23-minutni govor po radiu, v katerem je tudi dejal, da se dogodki izpred deset let, ko so padle žrtve, ne smejo ponoviti. Tudi k tej trditvi postavimo vprašanje: bo zmagal razum?

Ustavno sodišče o koroških odprtih vprašanjih

Na koroških deželnih volitvah je že dvakrat kandidirala tudi slovenska »koroška enotna lista«, ki jo vodi član upravnega odbora NSKS Karel Smolle. Prvič je dobila nekaj več kot 6.000 glasov, drugič 4.500 glasov, nikdar pa ni zadostovalo za poslanski mandat. Štirje koroški volilni okoliši so namreč tako razmejeni, da Slovenci v nobenem izmed njih ne morejo dobiti zadostnega števila glasov, dvojezično ozemlje je torej razbito. Zato je KEL sprožil ustavni spor. Proces je trajal precej časa, odgovor ustavnega sodišča pa so prejeli pred nekaj dnevi. Na tiskovni konferenci na Dunaju v tukajšnjem mednarodnem tiskovnem centru sta poročala o njem Karel Smolle in Filip Warasch, navzoč pa je bil tudi tožitelj odvetnik Michael Graff.

Ustavno sodišče je pritožbo zavrnilo, kar pomeni, da ne bo prišlo do spremembe koroškega volilnega zemljevida. To zavrnitev so po Graffovih besedah sicer pričakovali, niso pa pričakovali, da bo najvišje sodišče pospremlilo svojo odločitev z obrazložitvijo, ki »na senzacionalen način« potrjuje načelo, da je treba nacionalno manjšino obravnavati prednostno, če naj uživa enakopravnost. V odločitvi je namreč zapisano: »Shematično enačenje pripadnikov manjšine s pripadniki drugih družbenih skupin ne zadostuje pri ustavno-zakonskih vrednostnih odločitvah. Zaščita pripadnikov manjšine pred pripadniki drugih družbenih skupin lahko v določenih zadevah upravičuje in celo terjaja prednostno obravnavo.« To določilo je izrednega pomena za nadaljnji boj koroških Slovencev za uresničitev 7. člena državne pogodbe, je rekel Smolle, kajti zdaj je celo ustavno sodišče spoznalo, da mora imeti manjšina »več, če naj ima isto, kot večina«.

Smolle in Warasch sta napovedala, da narekuje razsodba ustavnega sodišča novo dejavnost manjšine. Osrednji organizaciji koroških Slovencev nameravata sprožiti, kot sta že pred časom napovedali, ustavni spor zaradi »zakona o narodnih skupinah« iz leta 1976, ki slovensko manjšino diskriminira in ki je ilustrativen primer formalističnega odnosa do manjšinske problematike.

Ameriško-libijski spor

Voditelj libijske države Gadafi je izdal nalog, da je treba ubiti Reagana in še nekatere druge ameriške državnike, so pred dnevi javnosti sporočili iz Bele hiše. Zato je predsednik Reagan odredil, da se iz Libije umakne vseh 1500 Američanov, ki so tam zaposleni pri črpanju nafte. Gadafi je na to odgovoril, da gre za čisto navadno propagandno laž, vendar, Američani naj kar gredo, saj jih bodo takoj zamenjali s strokovnjaki iz drugih držav. Med Washingtonom in Tripolijem so se začeli ohmetavati z žaljivkami.

V Washingtonu menda ne pomnijo, da bi bili vodilni ljudje tako skrbno varovani kot sedaj. Nihče od vodilnih se pred dnevi ni upal prikazati na tradicionalnih vojaških športnih prireditvah, ki jih vsako leto prirejajo na stadionu bivših vojakov v Philadelphii. Neka ameriška televizijska mreža je razširila novico, da so atentatorji že v Ameriki in da ima tajna policija že njihove opise. Atentatorje menda iščejo po vsej Ameriki, v to akcijo pa naj bi bilo vključenih na tisoče policistov, tajnih agentov in vohunov.

Zanimanje za Srednjo Ameriko

Ameriški zunanji minister je na sestanku organizacije ameriških držav v Santa Lucii napovedal nov odnos ZDA do dežel v Srednji Ameriki. Salvadorju, Hondurasu, Gvatemali in Kostariki je ponudil večjo gospodarsko pomoč in svetovalce, če se bodo omenjene države povezale v neakšno vojaško zvezo, prav tako pa naj bi svoje blago brez carine prodajale na ameriškem trgu.

Povod za takšen predlog je Nikaragva in pa nesposobnost salvadorske vlade, da bi obračunala z uporniki, čeprav v ta namen prejema izdatno vojaško pomoč ZDA. Nikaragvo obtožujejo, da »izvaja revolucijo« in v Gvatemali naj se čutila prve posledice tega »izvoza«.

Iz Washingtona prihajajo tudi glasovi, da Nikaragva ustvarja vojsko, ki bo nekajkrat močnejša od vojske drugih držav v tem prostoru. Pri tem odigrava po ameriški oceni svojo vlogo več tisoč kubanskih in vzhodnoevropskih svetovalcev. Američani so od Moskve zahtevali naj v Nikaragvo ne pošilja več svojega orožja, to pa naj preprečijo tudi Kubi.

Opazovalci v ameriški prestolnici menijo, da gre v ameriški ponudbi omejenim srednjeameriškim državam za prvi poskus, sprejeti celovitejšo politiko po več mesecih nasprotujočih si izjav in trditvev ameriških funkcionarjev glede položaja v dežalah Srednje Amerike.

V žarišču dogodkov

Ženevsko seštevanje in preštevanje

Skoraj zadnji dan v novembru so se v Ženevi sestali Američani in Sovjeti, da bi se (kolikokrat že) dogovorili o razorožitvi. Tako Vzhod kot Zahod sta svetu pred tem dala vedeti kaj mislita o tej zadevi: Brežnjev v svojem intervjuju hamburškemu Spieglu in na obisku v Bonnu, Reagan pa v svojem govoru po ameriških in zahodnoevropskih televizijah. »Če smo v konvencionalnem orožju še vedno za Sovjetsko zvezo, in če smo sedaj na prvi sovjetski strateški udarec,« pravijo strategji v ameriškem vojnem ministrstvu ob sovjetskih raketah SS-20, »veliko bolj ranljivi, potem moramo razmisliti predvsem o ravnotežju v evropskem prostoru.«

Čeprav ni mogoče z gotovostjo navajati števil glede sovjetske oborožitve, je verjetno res, da so se v zadnjih desetih letih modernizirali, kakor so to poskušale vse armade tega sveta. To dokazujejo z raketami SS-20 in z bombniki TU-26, nova pa je tudi generacija raket zemlja — zemlja SS-21, SS-22, SS-23. Znatno so izboljšali tudi letala SU-19 in SU-24. Rakete SS-20, ki naj bi bile postavljene v takojmenovani »zabranjeni coni« SZ, so postale predmet ugibanj leta 1977. Dve leti kasneje naj bi bilo postavljenih že 100 takih raket, 60 naperjenih na zahodno Evropo. V ZDA trdijo, da je bilo do konca preteklega leta postavljenih že 180 teh raket in da jih bo v sredini osemdesetih let že 250 do 300. Po nekaterih ocenah ima Sovjetska zveza poleg raket SS-20 še okrog 60 raket SS-5 in 380 raket SS-4, ki jih, glede na razvoj dogodkov in tehnike, lahko odstranijo, lahko pa tudi ne. Bombnikov TU-26, ki imajo akcijski radij 4200 kilometrov naj bi imela SZ 100 do 150, predpostavljajo pa, da letno zgradijo 30 novih. Poleg kla-

sičnih atomskih bomb nosi ta bombnik tudi rakete zrak — zemlja, ki imajo velik dolet in tudi možnost, da nosijo atomske glave. Američani predvidevajo, da bo v sredini osemdesetih let več kot polovico tega orožja naperjenega proti NATO.

In kako je na nasprotni strani? Odkar so Američani leta 1962 iz zahodne Evrope umaknili rakete tipa »Thor« in »Jupiter«, tukaj ni raket z velikim doletom, razen francoskih, ki pa niso v sistemu oborožitve NATO, pač pa so v sistem NATOvske oborožitve vključene štiri britanske atomske podmornice z raketami »Polaris« kakor tudi dve ameriški atomski podmornici v Sredozemskem morju. Te se lahko vsak trenutek vključijo v vojaška dogajanja v Evropi. Seveda pa ima na tem območju atomske podmornice tudi Sovjetska zveza. Od letalskih sil je treba omeniti 56 britanskih bombnikov »Vulcan« in 170 ameriških FB-111, ki so nameščeni v Veliki Britaniji. Šef združenega generalštaba ameriških sil general Jones je pred nedavnim izjavil, da so za Američane oziroma za obrambo Evrope rešitev ra-

kete pershing — 2. Te so pričeli izdelovati letos, operativno pa bodo sposobna leta 1983, kar naj bi bilo v primerjavi s sovjetsko SS-20 šest let kasneje. S temi bi zamenjali 108 raket »pershing — 1«. Ne bi pa smeli zanemariti tudi pomena letal tipa »Buccaneer«, F-4, F-104, A-6 in A-7 kakor tudi francoska letala tipa »mirage IV« in rakete S-2 in M-20, čeprav niso v sestavi sil NATO.

V morebitnem atomskem spopadu v Evropi bi odigrale pomembno vlogo tudi rakete srednjega in kratkega dometa. Enako velja tudi za letala. V tej kategoriji orožja naj bi imeli v

Sovjetski zvezi rakete SS-12 z doletom do 900 kilometrov. Sem spada raketa »scud B« z doletom do 300, »frog-7« z doletom 70 kilometrov, ki jih že nekaj let zamenjujejo z SS-21 in ki imajo dolet do 120 kilometrov. Ocenjujejo tudi, da je sovjetska zveza v zadnjih desetih letih izdelala več kot 3300 letal z akcijskim radijem od 400 do 1600 kilometrov, od tega pa naj bi jih bilo 20 odstotkov namenjenih za morebitne posege v srednji Evropi.

Nasprotna stran ima ta trenutek, brez francoskih, okrog 360 raket »pershing — 1«, »Lance«

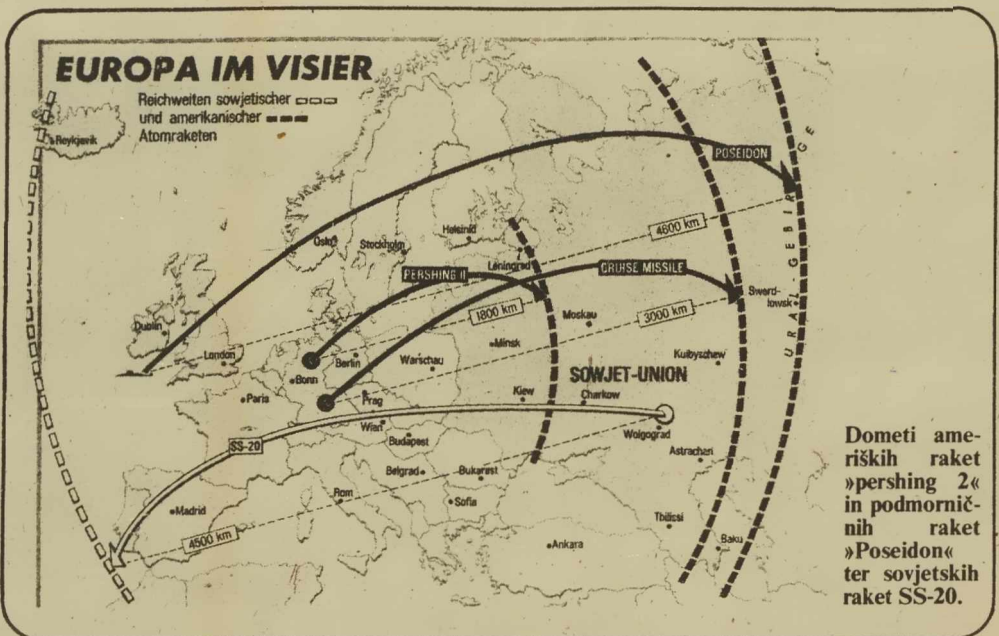
in »Honest John«. Okrog 800 letal je urejenih tako, da lahko ponesejo atomsko bombo. Italija, Velika Britanija in ZR Nemčija uvajajo novo letalo »Tornado«, ki predstavlja novo kvaliteto zapadne obrambe. Tu pa so še ameriška letala F-16, ki so jih kupile nekatere zahodnoevropske države, kakor tudi letala z dveh ameriških letalonosilk v Sredozemskem morju. Čeprav ima Sovjetska zveza več letal, strokovnjaki trdijo, da so zapadna boljše kakovosti. Na Zapadu so izračunali, da bi v primeru evropske vojne, doseglo svoj cilj okrog 170 sovjetskih in okrog 80 Zahodnih letal. Lani so v ZDA

objavili trditve, da Sovjetska zveza uvaja atomske projekte tudi v topniško orožje, s katerim pa države varšavskega pakta močno prevladujejo.

Nekdanji ameriški zunanji minister Kissinger je ob neki priložnosti izjavil: »Ko smo mi odstopili od bombnika B-1, smo od sovjetske strani zahtevali podobno potezo. In to še vedno čakamo. Ko smo odstopili od nevtronske bombe, je bilo rečeno, da pomeni to ustavitev razporejanja raket SS-20. Ali so jih prenehali proizvajati?«

Najbrž ne, Reaganova administracija pa je prav tako pričela ponovno delati na načrtu bombnika B-1, nadaljuje s pripravami za proizvodnjo nevtronske bombe, »pershingov — 2« itd. O vsem tem in še o drugih načrtih govori velikanski vojaški proračun ZDA.

S takšnim preštevanjem in seštevanjem nasprotnika se je začela ženevska konferenca. Kakšni bodo rezultati vsega tega ne vemo. »Mir je stanje, ki ga je mogoče obdržati samo s premočjo ali pa vsaj z oboroženim ravnotežjem.« To je ameriška filozofija o miru, ki so jo zahodni Evrope v zadnjem letu dni velikokrat in na različne načine posredovali. V tem tiči tudi veliki zahodnoevropski ljudski nemir zaradi — miru.

Dometi ameriških raket »pershing 2« in podmorničnih raket »Poseidon« ter sovjetskih raket SS-20.

ogledalo tedna

Kdo razmetava devize?

Zvezni izvršni svet je objavil sporočilo, da smo za službena potovanja v inozemstvo letos do oktobra porabili dvakrat več deviz kot lani vse leto. Gre za 108,5 milijona dolarjev proti 59,3 milijona lani. Opozorilo izvršnega sveta je bilo ostro. Rečeno je bilo, da je treba storiti vse za bolj racionalno trošenje deviz.

Seveda nihče temu sporočilu in ugotovitvi zveznega izvršnega sveta ne more ugovarjati, saj smo za stabilizacijo. Toda oglejmo si podatke nekoliko bolj podrobno. Služba družbenega knjigovodstva je ugotovila, da so znašali stroški dnevnic in potovanj delovnih organizacij v devetih mesecih 20,45 milijona dolarjev, kar da preračunano v dinarje okoli 52 milijonov dolarjev. Čemu torej zaskrbljenost zvezne vlade?

Verjetno bi bilo nekoliko naivno trditi, da tudi organizacije združenega dela vsem priporočilom in omejitvam navkljub, niso porabila od omenjenega zneska tudi nekaj za bolj turistična kot poslovna potovanja.

Ce je tako, potem bi moralo biti ob opozorilu zveznega izvršnega sveta omenjeno, kdo je tisti, ki je porabil razliko od 52 do 108,5 milijona dolarjev. S tem bi bila slika jasnejša, s prstom pa bi lahko tudi pokazali na »grešnika(e)«.

TITOVO VELENJE — konec prejšnjega tedna so v rudniku lignita sirene naznanile, da so v kolektivu uresničili prvotni delovni načrt, ki je predvideval izkop 4,7 milijona ton premoga.

PRISTINA — Skupina študentov je pred dnevi spet motila javni red in mir v študentskem naselju. Okrog 200 študentov je z žvižganjem in vzklikanjem vznemirilo prebivalce študentskega centra in stanovalce okoliških zgradb. Dežurni študenti in profesorji so s hitro akcijo spet zagotovili red in mir.

BEOGRAD — Podeli so tradicionalne nagrade AVNOJ. Iz Slovenije so nagrade prejeli matematik Ivan Vidav in tovarna zdravil Krka iz Novega mesta.

LJUBLJANA — Svet inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani je

izvolil za svojega predsednika Rudija Čačinovića, dosedanjega jugoslovanskega veleposlanika v Madridu.

BEOGRAD — Najvišji zvezni organi dobijo okoli 35 tisoč pritožb in vlog na leto, od tega jih je

telegrami

več kot 60 odstotkov utemeljenih. Največkrat gre za varstvo osebnih pravic državljanov, pobud za spremembe predpisov in predlogov, ki zadevajo splošna vprašanja, pa je neprimerno manj.

BEOGRAD — Po avgustovskih podatkih je znašal povprečni čisti osebni dohodek zaposlenega Jugoslovana 9889 dinarjev v gospodarstvu.

SILA NIKJER NI DOBRA

Tako pravi pregovor. In to se je potrdilo tudi nam, ko smo dan po spremembi carinskega predpisa po prvih ne najbolj jasnih informacijah premalo jasno zapisali, da se s tem količina dinarjev v tujino ni spremenila (še vedno 1500 dinarjev), pač pa samo vrednost posameznih predmetov, ki ne smejo biti vredni več po 500 temveč samo po 200 dinarjev.

Ker smo ponovno pri tem pisanju naj navedemo še nekaj misli v zvezi s tem, ki jih dva dni po dogodku navaja zagrebški Vjesnik v komentarju Na meji. „Nepoznavanje predpisov in drugih „pravil igre“ nikogar ne oprošča pred izvajanjem le-teh, niti ne more predstavljati olajševalnih okoliščin. Vendar mora imeti državljan možnost, da se z njimi seznani. To je pravilo v vseh civiliziranih in demokratičnih državah, v sistemu socialistične samouprave demokracije pa to mora biti zakon. V tem primeru tega nismo spoštovali. Sklep ZIS je začel veljati s petka na soboto.“

O naravi ukrepa Vjesnik pravi: „Tudi ta spada v arzenal takih ukrepov, ki so pripeljali do tega, da se je izkazalo, da jugoslovanski gospodarski potenciali danes niso sposobni prebivalstva te države oskrbeti niti s toaletnim papirjem.“

IZVOZ JE NAŠA DEVIZA

„Nezadovoljen z našo devizzo „izvažati ali umreti“ je Rade Galeb, sedanjí predsednik sveta ZSJ ponudil geslo „delati ali umreti“. Ker pa je znano, da se po ljudskem pojmovanju dobro življenje prične potem, ko človek neha delati, je na dlani, da takšno geslo ni popularno. Res pa je vendarle, da je deviza „izvažati ali umreti“ trenutna potreba države, da se izkopa iz težav prezadolženosti, medtem ko je geslo „delati ali umreti“ trajnega pomena in zanesljivejša pot k stabilizaciji, saj nima smisla izvažati za vsako ceno, temveč le na podlagi boljšega dela, cenejše proizvodnje, večje kakovosti proizvodov in konkurenčnosti našega blaga na tujem.

Zdaj se namreč dogaja, da po velikih ovinkih okrog proizvodnje prihajamo do deviz, ki jih potem na najrazličnejše načine spreminjamo v izvoz in se nam je tako naposled pripetilo, da je vsak občan že na kak način izvoznik, pa ne z rezultati dela v organizacijah združenega dela, temveč s prekupčevanjem z devizami. Gneča po bankah, kjer najemamo dinarske kredite s prodajo deviz, da bi potem za dinarje znova kupovali devize in jih prodajali za kredit, nas utegne privedi do tega, da banke naposled ne bodo imele več dovolj dinarjev za takšno kupovanje deviz in da se bo naposled zgodilo, da bomo imeli uresničene vse naše velike izvozne načrte, da pa se v našem gospodarstvu ne bo nič spremenilo.

PISMO IZ BEOGRADA

Misel na ugodnosti, ki jih spremljajo najrazličnejše spodbude za izvoz, prevzema zdaj občane z upanjem, da bi se utegnili zgoditi, da bodo tudi oni deležni takih ugodnosti kot proizvajalci v prodaji svojega blaga na tujem, če že s prodajo svojih deviz postajajo izvozniki — državi koristni zbiralci negospodarsko pridobljenih deviz. Toda takšno razmišljanje o svoji koristnosti, ki temelji na podcenjevanju dinarja kot plačilnega sredstva, je tako dvomljivo, kot je dvomljiva ekonomska vrednost izvoza na podlagi prispevka zdamskih deviz za pokrivanje naše plačilne bilance in drugih oblik ustvajanja izvoza brez prodaje naših proizvodov na tujem.

Od tod vse pogostejša kritika našega trgovanja z devizami, ki nam omogoča celo tudi ustvarjanje brez rezultatov dela, češ da nam neurejeni odnosi na področju ekonomskih odnosov s tujino vnašajo v gospodarjenje in življenje inflacijsko filozofijo — življenje na račun inflacije. V času ko imajo občani v tujih valutah že čez osem milijard dinarjev in še nimamo realnega kurza dinarja, ljudje že več mislijo na izkupiček zaradi kurznihih razlik kot pa na svoje dohodke, ki jih pridobivajo z delom. Podobno pa je tudi z organizacijami združenega dela, ki lahko prodajajo devize po znatno višji ceni kot pa je njihova uradna vrednost.

V sindikatih so o tem začeli razpravo kot o dejstvu, da je tako stanje posledica velikih državnih ambicij v republikah in pokrajinah in podobno tudi v regijah in občinah, kjer držijo roko nad gospodarjenjem z devizami, čeprav je že zdavnaj dokazano, da smo imeli največji plačilni deficit prav tedaj, ko je imela država največjo moč pri razpolaganju z devizami. Nemoč organizacij združenega dela da preverjajo pot ustvarjanja deviz in v združenem delu odstranijo ovire za ustrežnejše razporejanje ustvarjenega deviznega dohodka, je torej posledica še preveč centraliziranega gospodarjenja na področju ekonomskih odnosov s tujino, vendar tudi posledica neizpeljanosti sistema skupnega dohodka, kar je prava naravna spodbuda za uspešnejše gospodarjenje in dviganje cen dinarja.

Dogovarjanje o urejanju razmer na področju ekonomskih odnosov s tujino traja in naj bi bilo uspešno končano do konca tega leta. Poanta je v tem, da je treba odstraniti motive gospodarjenja z devizami, kar zdaj povzroča slabokrvnost izvoznega gospodarstva. Toda na mnogo vprašanj, ki se začno s KAKO? še vedno ni pravih odgovorov.

S tem je torej tako, kot je tudi sicer z devizami, ki se nam ponujajo, pa jih ne znamo uporabiti. To potrjujejo krediti mednarodnih bank, ki jih imamo na voljo za razvoj drobnega gospodarstva, pa jih ne moremo uporabljati zaradi raznih nespornostov o tem, kaj je prava prava drobno gospodarstvo, a nič drugače ni tudi s krediti za ceste in še marsikaj. V razvoj hitimo prepočasi?!

Viktor Sirec

Gospodarski odnosi s sosedi

Predsedniki delovnih organov za zunanjo politiko in odnose s tujino pri skupščini SFRJ in pri republiških in pokrajinskih skupščinah so imeli redni letni sestanek, na katerem so razpravljali o razvoju in zboljanju odnosov s sosednjimi državami in o pripravah delovnih programov za skupščino SFRJ in republiške in pokrajinske skupščine na področju zunanje politike in mednarodnih odnosov v prihodnjem letu. Proučili so tudi priprave za izdajo dokumentov skupščine

SFRJ o mednarodnih odnosih.

Razvoj odnosov v prihodnjem letu. Proučili so tudi priprave za izdajo dokumentov skupščine SFRJ o mednarodnih odnosih.

Razvoj odnosov in sodelovanja z vsemi sosednjimi državami je celotna, enotna skrb vse jugoslovanske skupnosti. Naša država je zainteresirana za sodelovanje z vsemi sosednjimi državami na znanih temeljih in enotnih načelih mednarodne dejavnosti

nosti v svoji neuvrščeni politiki. Ko gre za sosednje dežele je poleg teh načel tudi element politike razvijanja dobrih sosedskih odnosov. S sosednimi državami nas neposredno in obojestransko povezujejo gospodarski interesi, cestne, železniške, vodne in druge poti.

Pri zelo razvejanih zvezah je nujno potrebno uspešnejše usklajevanje, usmerjanje in dogovarjanje o racionalnem, smotrnem in organiziranem nastopanju v sodelovanju s sosedi. Dosedanja praksa pri dogovarjanju in usklajevanju dejavnosti med republikami in pokrajinama, ko uresničujemo sodelovanje s sosedi, bi

moralo biti v prihodnje boljša in bolj učinkovita. Na posvetu so menili, da bi morali ZIS in pristojni organi v federaciji skupaj z republikami in pokrajinama in znanstvenimi institucijami začrtati dolgoročne zasnove za razvoj odnosov s sosedi in programe sodelovanja za vsako državo posebej. To je potrebno zlasti še zato — so ugotavljali ker še nismo izkoristili vseh možnosti.

Usmeritve glede jugoslovanske zunanje politike so bile posebej poudarjene na 11. kongresu ZKJ in na skupni seji obeh predsedstev v Karadjordjevu 1978. leta.

Gremo med pevce in muzikante

V Beogradu so sredi novembra podpisali družbeni dogovor, s katerim naj bi preprečili navijanje cen za letošnje

Zapoznalo spoznanje

Veliko pomanjkanje deviz za nafto in dinarjev za njene derivate dokazuje, da plačujemo davek za zapoznalo spoznanje. Naftno krizo leta 1973 smo vzeli nekoliko preveč lahkotno, kot nekakšno prehodno težavo, po skoraj desetih letih pa vidimo, da gre za dolgotrajno krizo. Prav zaradi tega zapoznelega spoznanja nismo pravočasno pričeli razmišljati, kako preiti na druge vire energije, kot so to storili mnogih drugih državah. Gradili smo termoelektrarne na mazut, čeprav nam je bilo že jasno, da tako ne bo šlo naprej.

Že dve leti velja zakon, po katerem ni več dovoljeno graditi termoelektrarn, toplarn in drugih velikih porabnikov energije na tekoča goriva. Zakon nosi sicer značaj kot začasni ukrep, vendar je že znano, da bo veljal tudi prihodnje leto, zelo verjetno pa je, da ga bodo »raztegnili« na celotno srednjeročno obdobje do leta 1985.

novoletno petje in muziciranje. Rečeno je, da honorar za pevca ne bi smel znašati več kot 40 tisoč, za glasbenika pa 13 tisoč dinarjev, cene gostinskih storitev pa bi smele biti višje za največ 17 odstotkov. Za prvo ponovitev naj bi dobili pevci 50 odstotkov, za drugo pa 30 odstotkov dogovorjenega zneska. Podobna omejitev naj bi po sporazumu veljala tudi za glasbenike.

Ker pa ima omenjen družbeni dogovor to napako, da velja le za Beograd, so mnogi estradni umetniki hoteli in se pogodili za nastopev drugih krajih. Tako bosta Lepa Lukić in Predrag Živković — Tozovac pela v hotelu Bristol na Jahorini za 150 tisoč dinarjev. V zabavišču Globus na zagrebškem velesejmu bodo »Novi fosili« in »Grešniki« za dva večera dobili 640 tisoč dinarjev (deset ljudi), hotelu Esplanade pa je neki človek, »ki se zasebno ukvarja z menežerstvom« ponudil skupino, ki naj bi za dva večera dobila 560 tisoč dinarjev. Nela Eržišnik bo dobila za tri nastope 110 tisoč dinarjev. Pevac Tomislav Ivčić bo za dva nastopa v »Kristalni dvorani« dobil 220 tisoč, Kičo Slabinac za dva nastopa s svojimi štirimi ljudmi 450 tisoč, Mišo Kovač (za en nastop) 300 tisoč, »Novi fosili« (nekje drugje in ne v Globusu) 400 tisoč in Tereza Kesovija skupaj z orkestrom prav tako 400 tisoč dinarjev.

Lahko bi še naštevali, pa moramo varčevati s papirjem.

Naporno in počasno opravilo

Predstojnik sodnomoedicinskega inštituta v Ljubljani prof. dr. Janez Milčinski je v zvezi s prepoznavanjem žrtev nedavne letalske nesreče na Korziki menil, da bo delo v zvezi s prepoznavanjem naporno in počasno, saj bo to treba opraviti na podlagi posameznih predmetov: prstanov in podobno. »Toda dostikrat ni niti takšnih predmetov«, je dejal Milčinski. »Potrudili se bomo, da bomo uredili spisek. Nekateri pravijo, češ, skupaj so živeli zadnje ure, skupaj so umrli, naj bodo skupaj pokopani. To odločitev

moramo prepustiti ljudem, na njihovo željo nihče ne vpliva. Neprepoznani bodo gotovo v skupnem grobu. To je edina rešitev. Tako delajo tudi drugje po svetu.«

Francoske oblasti so na kraju nesreče identificirale 76 ljudi z Inxovega letala.

Ekipa strokovnjakov za razpoznavanje žrtev nesreče je na podlagi primerjav prstnih odtisov doslej prepoznala še 28 potnikov. Tako so do torka skupno identificirali 104 potnike.

Konec leta boljši

Po podatkih za deset mesecev je bila državna plačilna bilanca za približno 1,1 milijarde dolarjev ugodnejša kot v enakem obdobju lani. Primanjkljaj na konvertibilnem območju je v desetih mesecih dosegel milijardo 750 milijonov dolarjev oziroma je bil za 517 milijonov dolarjev manjši kot do novembra lani. Hkrati smo imeli na klirinškem območju 366 milijonov dolarjev prebitka.

Za posamezne republike kažejo podatki za devet mesecev zmanjšanje plačilno-bilančnega primanjkljaja od predvidenega, razen za Srbijo, ki je primanjkljaj močno povečala, in za Slovenijo, ki je namesto 15 milijonov dolarjev ostanka imela do konca septembra 157 milijonov primanjkljaja. Kot ugotavljajo v zveznem zavodu za družbeno planiranje, v zgornjih številkah niso zajeti vsi podatki, zato sodijo, da bo konec leta veliko ugodnejši kot smo še pred meseci pričakovali.

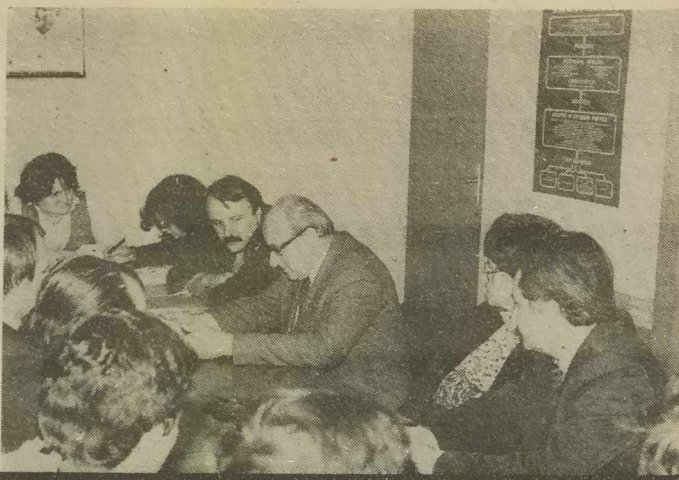
Številne aktivnosti v mesecu požarnega varstva

V letošnjem mesecu požarnega varstva so bile v vseh pomurskih občinah številne aktivnosti, ki pomenijo pomemben premik v izboljšanju požarne preventivne.

V soboški občini so za občane v 131 gasilskih društvih pripravili večerna predavanja na temo Nevarnost v gospodinjstvu in kmetijstvu, ki jih je v poprečju poslušalo 40 občanov. Ob tej priložnosti pa so ponekod tudi živahno razpravljali najpomembnejših nalogah za izboljšanje varnosti in o potrebi, po boljši opremljenosti ter vključevanju večjega števila občanov v gasilske vrste. Gasilska društva so se tudi vključila v razpečevanje letakov in izvedla gasilske vaje na najbolj ogroženih območjih. Skupno je bilo izvedenih 136 suhih in prav toliko mokrih vaj, pri katerih pa so poleg gasilcev sodelovali tudi pripadniki civilne zaštite. Na teh vajah je sodelovalo 5320 udeležencev. Skupaj s požarno inšpekcijo je bilo v organizacijah združenega dela opravljenih 42 požarnovarnostnih pregledov. Prav tako pa je požarna inšpekcija v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi dejavniki v vseh štirih pomurskih občinah pregledala prostore nekaterih organizacij združenega dela, kjer niso dovolj storili za požarno varnost. Ugotovili so številne pomanjkljivosti. V 24 krajevnih skupnostih soboške občine so pripravili izračune požarne obremenitve, kjer so sodelovali gasilci in pripadniki civilne zaštite. V mesecu požarnega varstva so nekatere šole organizirale predavanja s področja požarnega varstva, otroci pa so na to temo tudi pisali šolske naloge. Dokaj močna pa je bila tudi požarno-preventivna propaganda.

Vse omenjene aktivnosti ter aktivnosti v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti in vaja reševanja na vodi, so torej v vseh štirih pomurskih občinah prispevale k izboljšanju požarnega varstva. S takimi aktivnostmi pa bi morali nadaljevati tudi v prihodnje, za kar predvsem morajo skrbeti vsi zainteresirani dejavniki.

F. Maučec

Naše uredništvo je pretekli četrtek obiskal član predsedstva centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije Jože Smole in se s člani uredniškega odbora (na posnetku) pogovarjal o aktualnih nalogah na področju javnega obveščanja. Tovariš Jože Smole pa je sodeloval tudi na regijskem posvetu o informiranju, na katerem so ocenili informativno in propagandno dejavnost v zvezi komunistov med obema kongresoma in tudi stanje na področju informiranja nasploh. Poudarjeno je bilo, da je na področju informativno-propagandne dejavnosti med kongresoma storjen pomemben premik naprej, še vedno pa ni ustreznega pretoka informacij iz osnovnih organizacij navzgor. V času do kongresov pa je potrebno informativno-propagandno dejavnost usmeriti v spodbujanje ustvarjalne razprave o kongresnih dokumentih. Posebej je bilo opozorjeno na nezadovoljivo stanje na področju informativne dejavnosti v organizacijah združenega dela, kjer, vsaj po vsebini glasil sodeč, gre za pojav zapiranja informacij. Še letos je zato potrebno pripraviti temeljit posvet o položaju in vlogi tovarniških glasil. Učinkoviteje pa se morajo kot mesto posredovanja informacij za odločanje v delegatskem sistemu uveljaviti tudi INDOK centri. Lendavski in soboški delata zadovoljivo, manj so zadovoljni v Gornji Radgoni, medtem ko v Ljutomeru občini INDOK centra praktično ni. Nasploh pa bi v prihodnje kazalo manj razmišljati o ustanavljanju in izdajanju novih glasil in biltenov, saj jih je že zdaj v pomurskih občinah okrog 50. To pa je potencial, ki ga je potrebno učinkoviteje izkoristiti.

LENDAVA

Pred programsko konferenco SZDL

V zadnjih dveh mesecih je opaziti veliko aktivnosti organizacij SZDL v lendavski občini. V oktobru so bile organizirane problemske razprave v krajevnih skupnostih, na katerih so ocenili delovanje delegatskega sistema, delovanje na področju SLO in družbene samozaščite ter delovanje krajevnih skupnosti, društev in organizacij, ta mesec pa so se začele programsko-volilne konference krajevnih konferenc, kjer ob razpravi o minulem delovanju sprejemajo tudi nova pravila SZDL in volijo nova vodstva. Občinska konferenca SZDL pa pripravljajo za 23. december

problemsko konferenco, na kateri bi strnili delovanje te frontne organizacije v času stabilizacije, torej v času, ki je bil bogat po razgibanem družbenopolitičnem življenju vseh organizacij in društev. Na problemski konferenci bodo ocenili pripombe glede delovanja delegatskega sistema ter pregledali evidentiranje in priprave na skupščinske volitve v prihodnjem letu. Konferenca bo razpravljala tudi o uspehih letošnjih aktivnosti na področju SLO in družbene samozaščite ter sprejela nova pravila občinske konference.

Jani D.

Zavidljiv nivo MDA

Letos lahko govorimo o zavidljivem nivoju mladinskih delovnih akcij, s čimer so v celoti potrdile svojo opravičenost, zlasti kot nepogrešljiva oblika delovnega in družbenega angažiranja mladih. Še posebej v stabilizacijskem letu, ko so tudi mladi brigadirji pokazali pripravljenost, da po svojih močeh neposredno prispevajo k krepitvi materialne osnove družbe. S pravočasnim dogovarjanjem pa je mladinskim delovnim akcijam zagotovljeno mesto v srednjeročnih planskih dokumentih podpisnikov družbenega dogovora. Tako je tudi samoupravno sporazumevanje o mladinskem prostovoljnem delu v murskosoboški občini, ki je podrobneje opredeljevalo problematiko evidentiranja, kadrovanja in usposabljanja brigadirjev, pripomoglo k precejšnjemu razmahu sodelovanja mladih na akcijah. Dokaj ugodna ocena o pripravah posameznih mladinskih delovnih brigad, ki smo jo slišali na seji predsedstva občinske konference zveze socialistične mladine v Murski Soboti, pa je nakazala tudi potrebo po pravočasnem dogovarjanju za skupno akcijo z zvezo komunistov, sindikatom in šolami, da bi odpravili določene težave pri zagotavljanju ustreznega števila brigadirjev. Predvsem pa bi se naj izognili problemom evidentiranja, saj so bile marsikateri brigade po starostni strukturi bolj pionirske kot mladinske.

Poleg tega pa bodo morali v organizacijah združenega dela nameniti znatno večjo pozornost kadrovanju brigadirjev, saj so v

razpravi ugotavljali, da mladinske delovne akcije v praksi še premalo upoštevamo kot kadrovske šole mladinske in drugih organizacij. Ob obravnavi poročila in ocene delovanja na področju mladinskih delovnih akcij v letu 1981 v naši republiki pa je prevladalo mnenje, da so lahko zadovoljni tudi z različnimi aktivnostmi na interesnih področjih. Zlasti to velja za angažiranje mladih v idejnopoličnem izobraževanju, tehnični kulturi, športu, informiranju, kulturi in podobnem. Tudi na zveznih in mednarodnih akcijah so se mladi

brigadirji iz murskosoboške občine še posebej izkazali. Ob upoštevanju nekaterih pomanjkljivosti na letošnjih mladinskih delovnih akcijah so člani predsedstva OK ZSMS v Murski Soboti sprejeli temeljne usmeritve za organiziranje akcij v prihodnjem letu. Hkrati pa so potrdili tudi program idejnopoličnega izobraževanja mladih za naslednje enoletno mandatno obdobje. Gre za 11 različnih oblik usposabljanja, ki omogočajo zares množično vključevanje mlade generacije.

Milan Jerše

DELAJO V NEMOGOCIH POGOJIH

Čestokrat se jezimo nad kvaliteto kruha in peciva, ki prihaja iz lendavske pekarnice, ne zavedamo pa se tega, v kakšnih prilikah delajo peki. Stara pekarna je namreč v stanovanjskem bloku sredi Lendave, v njej ni veliko prostora, le toliko ga je da se ljudje lahko gibajo, ni prave sušilnice kruha in še vrste drugih pritlik, ki pripadajo ljudem, ki opravljajo ta težaven poklic. Kljub vsem težavam pa lendavski peki skrbijo za preskrbo s kruhom in pecivom, tako so v devetih mesecih spekli čez 800 tisoč kilogramov raznega kruha in peciva, kar je sicer nekoliko pod načrtovanim, pa vendar za takšne okoliščine veliko. Konkurenco jim dela tudi zasebna pekarna, še največ pa pekarna v Murskem Središču, saj je tam cena kruha nižja kot v Lendavi. Po najnovejših podatkih Intesa iz Maribora, tja spadajo tudi lendavski peki, prihajajo zanje boljše časi, pa ne samo zanje, temveč tudi za prebivalstvo lendavske občine. Intes bo v prihodnjem letu v Lendavi z združenimi sredstvi zgradil novo pekarno, ki bo omogočila precejšnjo ponudbo in lažje delovne pogoje ljudem, ki skrbijo za naš vsakdanji kruh. Nova pekarna bi sicer morala biti zgrajena že v minulem srednjeročnem obdobju, vendar zanjo ni bilo dovolj sredstev, upati je, da bo tokrat uresničena želja pekov pa tudi občine, ki mora zagotavljati nemoteno preskrbo občanov.

Jani D.

Dvojezičnost skupna potreba večinskega naroda in narodnosti

Komisija za narodnosti pri republiki skupščini in komisija za narodnosti in mednacionalne odnose pri republiki konferenci socialistične zveze sta bili v preteklem tednu sklicateljici republiškega posvetovanja o dvojezičnosti na narodnostno mešanih območjih v SR Sloveniji, ki je tako po udeležbi kot številu sodelujočih v razpravi vzbudil precejšnjo pozornost. Na njem se je zbralo čez sto udeležencev, med njimi poleg predstavnikov narodnosti in občin z narodnostno mešanih območij, tudi številni znanstvenoraziskovalni delavci in predstavniki institucij, ki se v Sloveniji ukvarjajo s tovrstno problematiko.

Posvet je jasno potrdil, da je dvojezičnost osnova za enakopravnost in sožitje na narodnostno mešanim območju in torej skupna potreba večinskega naroda in narodnosti. Formalnopravni pogoji za dosledno uveljavljanje dvojezičnosti na vseh področjih dela in življenja so dosledno izpeljani — od ustave pa do vrste zakonskih in drugih dokumentov. Velik del tega se uspešno uveljavlja v vsakdanji praksi, na kar kažejo tudi ugotovitve instituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, ki je pripravil podrobnejšo analizo stanja. Na

bolj prepričljivo pa seveda to potrjuje življenje samo na narodnostno mešanem območju.

Tako nekateri predlogi instituta za narodnosti kot razprava na posvetu poudarjajo, da bistvene spremembe v obstoječi zakonodaji za nadaljnje učinkovito uveljavljanje dvojezičnosti niso potrebne. Dosledneje pa bo z zakonodajo opredeljene naloge potrebno izpeljati v praksi, kar zlasti velja za nekatera področja. Nespori so dosežki na področju šolstva, kjer morajo v prihodnje posebno skrb nameniti razvoju izobraževanja po osnovni šoli in si prizadevati za rast nivoja znanja obeh jezikov. Prav poznavanje obeh jezikov je namreč temeljna osnova za dosledno dvojezičnost, za to pa so potrebni dovolj usposobljeni kadri. Pomanjkanje le-teh je eden temeljnih vzrokov, da ne moremo biti zadovoljni z uveljavljanjem dvojezičnega poslovanja zlasti v organizacijah združenega dela in nekaterih javnih službah. Nezadostno so razvite tudi prevajalske službe, ki bi jih morali funkcionalneje organizirati v okviru občin oziroma skupnosti občin in jih ustrezno okrepiti. Opozorjeno je bilo tudi, da pripadniki narodnosti ne izkoriščajo dosledno svoje pravice o uporabi

materinsčine v skupščinah, pri uradnih zadevah in podobnem. Osnovni vzrok za to je neustrezno poznavanje specifične terminologije, ki izhaja iz našega sistema, zato je pozornosti vreden predlog, da podobno, kot je nastal terminološki slovarček za pravno terminologijo v madžarščini, oblikujejo te tudi za druga področja. Druga, razen tistega čisto življenjskega, da bi se pač sporazumeli brez prevajalcev, ni. Na narodnostno mešanem območju v Pomurju pa gre še za nekaj več. Tu se, četudi vsak govori v svojem materinem jeziku, med seboj vsi dobro razumejo. Takšna pa je tudi pot do prave dvojezičnosti.

Ob vrsti še iznešenih pozitivnih ocen in dosežkov pri uveljavljanju dvojezičnosti ter nalog, ki ji bo v prihodnje še zlasti treba nameniti pozornost, velja posebej omeniti potrebo po bolj sistematičnem in usklajenem znanstvenoraziskovalnem proučevanju vprašanj, ki zadevajo enakopraven položaj in vsestranski razvoj narodnosti v pogojih samoupravnega socialističnega sistema. Za uresničitev te naloge so se na posvetu zavzeli tako pripadniki narodnosti kot znanstveno-raziskovalni delavci sami.

I. Benko

Tudi volitve v ZK so dobro stekle

Istočasno s pripravami na delegatske volitve v prihodnjem letu potekajo v Pomurju tudi intenzivne priprave na volilno-programsko konferenco občinskih organizacij zveze komunistov, ki bodo februarja. Prav v teh dneh pa so v večini od 332 osnovnih organizacij zveze komunistov v lendavski, ljutomerski, murskosoboški in gornjeradgonski občini opravili volilno-programsko sejo, ki pomenijo v bistvu del obsežnih aktivnosti komunistov v pripravah na partijske kongrese. Kot pričakujejo, bodo te seje, ki so predvsem volilnega značaja in programske usmeritve, končane nekeje po 20. decembru letošnjega leta.

Dosedanje ocene kažejo, da so se v Pomurju dokaj dobro pripravili na volilno-programsko sejo osnovnih organizacij zveze komunistov, saj so obsežno aktivnost načrtovali že spomladi. To velja tako za kadrovske in organizacijske kakor tudi za vsebinske priprave, čemur so namenili tudi posebne posvete s sekretarji osnovnih organizacij ZK, kjer so se podrobneje dogovorili o aktualnih nalogah zveze komunistov in njihovem uresničevanju. Delo in vloga delegacij zveze komunistov v družbenopolitičnem sistemu na občinski ravni in njihov delež pri uveljavljanju socialističnih samoupravnih odnosov in reševanju tudi najbolj zapletenih družbenih in gospodarskih vprašanj, sodi brez dvoma med najpomembnejša vprašanja. Predvsem pa se morajo pomurski komunisti lotiti temeljite ocene razmer v lastnem okoliščju, kar pomeni, da je treba proučiti tudi njihovo vključevanje v druge družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter v razne družbene organizacije in društva.

O vsem tem potekajo poglobljene razprave na volilno-programskih sejah osnovnih organizacij ZK v Pomurju, na katerih je veliko govora tudi o evidentiranju možnih kandidatov za člane novih občinskih konferenc zveze komunistov, ki morajo postati v prihodnje bolj učinkovite in fleksibilne, in o delegatih za zvezni in republiški partijski kongres. Na teh sejah ne manjka tudi dokajšnje kritičnosti, ki naj pripomore k boljšemu delovanju komunistov. Skoraj povsod se je pokazala večja pripravljenost osnovnih organizacij ZK za odpravljanje določenih pomanjkljivosti in za izpostavljanje odgovornosti članov ZK.

Tako bodo, na primer, v Ljutomeru občini namenili posebne seje uveljavljanju delegatskega sistema, kjer je zaupana nadvse pomembna vloga ravno komuni-

stom. Na njihovo odgovornost so med drugim opozorili v krajevnih skupnostih Stročja vas, Cezanjevi in Ljutomer, medtem ko so se v Tehnostroju predvsem zadržali ob vprašanjih stabilizacije in izvozne politike. Podobno bi lahko ugotovili tudi za gornjeradgonsko občino, kjer je veljala ustrezna pozornost številnim kadrovskim zadevam, pripravili pa so tudi obširnejšo oceno delovanja komunistov med kongresoma. Z dosedanjimi kadrovskimi, organizacijskimi in vsebinskimi pripravami na volitve v zvezi komunistov so dokaj zadovoljni tudi v lendavski občini, saj so na občinskem nivoju izdali tudi poseben informativni bilten in druga pismena gradiva. Poleg tega pa so v murskosoboški občini zlasti podčrtali nujnost nenehnega evidentiranja kandidatov za odgovorne družbenopolitične funkcije,

ki pomenijo za posameznika gotovo določeno družbeno priznanje.

Zbrani podatki povedo, da bodo v Pomurju na tokratnih volitvah zamenjali več kot polovico sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov, medtem ko bodo zaradi kontinuitete delovanja v marsikaterem sekretariatu ostali nekateri stari člani. Spodbudno je tudi dejstvo, na katerega velja vsakakor opozoriti, da so v združenem delu izvolili za vodstvene funkcije večje število žensk, pri čemer izstopa murskosoboška občina z okrog 40 odstotki. To pa bo nedvomno prispevalo k dobri pripravi na volilno-programsko konferenco občinskih organizacij zveze komunistov, ki jih načrtujejo za mesec februar prihodnjega leta.

Milan Jerše

SEJA LENDAVSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Stagnacija gospodarske rasti

Poslovne rezultate gospodarjenja v lendavski občini bi bilo potrebno prikazati brez INA—Nafte, da bi bila slika poslovanja celovitejša za ocenjevanje tistih gospodarskih razmer, na katere bi lahko vplivali doma, so med drugim povedali delegati zborov občinske skupščine na zadnji seji. Če vemo, da je gospodarski potencial občine zaobsežen s kar 60 odstotki z INA—Nafto in da se problem tega največjega delovnega kolektiva ta čas rešujejo na medrepubliški ravni, je zahteva delegatov gotovo upravičena. Še več, saj tudi ostali del gospodarstva ne kaže boljših rezultatov devetmesečnega poslovanja. Stagnacija je prisotna tudi v gradbeništvu, trgovini in gostinstvu. Nič bolje ni na področju kmetijstva, saj so delegati ugotovili, da skupščinske sklepe o razvoju kmetijstva le delno uresničujejo, to pa za možnosti, kot jih ima lendavska občina, ni dovolj. V zasebnem kmetijskem sektorju ni bilo še nobene melioracije. O tej panogi je še največ možnosti za intenziviranje kmetijske proizvodnje in sicer s sodobnejšim in racionalnejšim načinom obdelave zemljišč, z gradnjo skupnih hlevov, skupno obdelavo zemljišč in ustanavljanjem strojnih skupnosti. Skupščina je pozvala vse organizacije združenega dela, naj dosledno uresničujejo stabilizacijske in varčevalne ukrepe, ter koncept samoupravne organiziranosti kmetijstva v regiji, saj je v tem možnost za doseganje boljših gospodarskih rezultatov in razvoj kmetijstva.

Jani D.

Kje so pota za odpravo težav?

Tematska konferenca komunistov INA-Nafte Lendava, posvečena razpravi o sanacijskem programu za odpravo izgub v TOZD Rafinerija in TOZD Petrokemija, naj bi dala predvsem odgovor na vprašanje, zakaj odpravo težav v tem največjem delovnem kolektivu v lendavski občini zavlačujejo. Delovne ljudi namreč moti, da se prepočasi urejujejo težave, ki so nastale ne le po njihovi krivdi. Sanacijski program, ki so ga izdelali, oziroma ukrepi v njem, predvidevajo reševanje trenutnih finančnih problemov pri zagotavljanju normalnega poslovanja obstoječe proizvodnje, to je predvsem zagotovitev potrebnih obratnih sredstev. Za dolgoročno sanacijo pa bo potrebno opraviti še vrsto dogovorov, saj temelji na urejevanju ekonomskih odnosov, ki so v pristojnosti sestavljene organizacije združenega dela INA pa tudi republike Slovenije.

Ukrepi v Petrokemiji predvidevajo odpravo izgub. Ta bi morala biti pokrita v Sloveniji, dogovoriti pa se bo potrebno o novih cenah proizvodov, saj prav nesorazmerje cen na tri leta povzroča izgubo. Pred kratkim so bile odobrene nove cene, pa je tako pričakovati, da bo temeljna organizacija v prihodnjem letu poslovala brez izgube. Čim prej bo potrebna zagotoviti gradnjo 110-kilovatnega daljnovoda iz Ljutomer — Lendava, saj neredna preskrba z električno energijo povzroča veliko težav in izgube. V delovnem kolektivu bodo poskrbeli za ustrezne tehnološke in kadrovske ukrepe za izboljšanje ekonomičnosti poslovanja. Privredna banka Zagreb naj bi odločila plačilo

obveznosti do leta 1984, in zagotovila okoli 352 milijonov dinarjev obratnih sredstev. Za načrtovano proizvodnjo metanola bo potrebna zagotoviti tudi primerne količine zemeljskega plina, za proizvodnjo lepil pa ustrezne količine uree.

Ukrepi za odpravo izgub v TOZD Rafinerija pa so razdeljeni na tri dele, na normilizacijo obstoječe predelave nafte, stara rafinerija bo namreč brez večjih vlaganj lahko obratovala še 10 let, saniranje obvez do naftovodov za ter saniranje obvez do uvozne opreme za novo rafinerijo, ki je ne bodo gradili. Obstoječi predelavi nafte, kapaciteta je 650 tisoč ton letno, bo potrebno zagotoviti okoli 570 milijonov dinarjev obratnih sredstev. V opraviti se vrsto dogovorov, saj temelji na urejevanju ekonomskih odnosov, ki so v pristojnosti sestavljene organizacije združenega dela INA pa tudi republike Slovenije.

Ukrepi v Petrokemiji predvidevajo odpravo izgub. Ta bi morala biti pokrita v Sloveniji, dogovoriti pa se bo potrebno o novih cenah proizvodov, saj prav nesorazmerje cen na tri leta povzroča izgubo. Pred kratkim so bile odobrene nove cene, pa je tako pričakovati, da bo temeljna organizacija v prihodnjem letu poslovala brez izgube. Čim prej bo potrebna zagotoviti gradnjo 110-kilovatnega daljnovoda iz Ljutomer — Lendava, saj neredna preskrba z električno energijo povzroča veliko težav in izgube. V delovnem kolektivu bodo poskrbeli za ustrezne tehnološke in kadrovske ukrepe za izboljšanje ekonomičnosti poslovanja. Privredna banka Zagreb naj bi odločila plačilo

Jani D.

LENDAVA

O gospodarjenju

Že sedaj se je potrebno pripraviti na težave v prihodnjem letu, saj so le-te največje v prvih mesecih novega leta, so opozorili na občinskem svetu zveze sindikatov, ko so razpravljali o gospodarjenju v devetih mesecih letošnjega leta. Gospodarske težave so še večje, kot so bile v prvi polovici leta, večje so izgube, sanacijske programe pa nedosledno uresničujejo. Sicer pa je pomen razprav o devetmesečnem polovanju sredi decembra vprašljiv in opozarja na že davno zahtevo, da se gospodarski rezultati hitreje pripravljajo, da bi bilo lahko tudi odprava težav hitrejša in učinkovitejša. Sindikalne organizacije se bodo morale temeljito pripraviti tudi na obravnavo zaključnih računov, ta obravnava naj bi predvsem odgovorila na vprašanje, kdo je kriv za slabosti in ali so dosledno uresničeni stabilizacijski in varčevalni programi. Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov v Lendavi je razpravljalo tudi o politiki zaposlovanja v letošnjem letu. Ugotovitev, da se je v letošnjem letu zaposlilo skoraj za polovico manj novih delavcev kot v letu 1980 opozarja, da se nezaposlenost v občini veča, da to prav posebej prizadeva mlade, ki so končali šolanje. Možnosti za odpiranje novih delovnih mest tudi v prihodnjem letu ne bo veliko, zato bi morali bolj kot doslej delati na novih proizvodnih programih in spremembi strukture lendavskega gospodarstva

Jani D.

S SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

Predsednici in predsednik zborov občinske skupščine sklicujejo sejo vseh treh zborov, ki bo

29. DECEMBRA 1981 OB 8. URI v veliki sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota.

Obravnavane bodo naslednje točke dnevnega reda:

1. Izvolitev verifikacijskih komisij o prisotnosti
2. Poročilo verifikacijskih komisij
3. Potrditev zapisov sej z dne 18. decembra 1981
4. Predlog resolucije o uresničevanju družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1982
5. Predlog proračuna občine Murska Sobota za leto 1982
6. Osnutek dogovora o vsklajevanju davčne politike v letu 1982
7. Sporazum o financiranju investicijskih naložb skupnega pomena na področju zdravstva v Pomurju v obdobju 1981—1985
8. Programi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za leto 1982 in zagotavljanje sredstev za njihovo uresničevanje
9. Osnutek odloka o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Družbenopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota
10. Informacija o delu zborov občinske skupščine do konca tekočega mandatnega obdobja
11. Informacija o delu zborov Skupščine SR Slovenije
12. Imenovanje
13. Vprašanja delegatov in odgovori na vprašanja,
14. Predlogi, sklepi, mnenja in obvestila

Družbenopolitični zbor bo obravnaval vsa vprašanja razen tista, ki so navedena pod točko 1., 2. ter 6.

Gradivo bodo prejeli vodje delegacij in konferenc delegacij, razen zapisov s sej zborov, ki bodo 18. 12. 1981, katere bodo prejeli naknadno.

Nikakršnih odstopanj od resolucije

Osnredna pozornost na seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti je veljala obravnavi pripomb k osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana murskosoboške občine v letu 1982. Na osnovi široke javne razprave, ki je potekala v organizacijah združenega dela, zborih skupščine občine, družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih in drugod, se je izoblikovalo nekaj konkretnih pripomb, ki jih bodo upoštevali v predlogu resolucije. Tako so že spremenili številne podatke o gospodarski rasti v murskosoboški občini, ki je usklajena z republiškimi usmeritvami. Rast družbenega proizvoda predvidevajo namreč sedaj za dva odstotka, industrijske proizvodnje za 2,5 odstotka (prej 1,5 odstotka), izvoz kar za 13 odstotkov, saj so prvotno načrtovali le 6 odstotkov, produktivnost bi naj narasla za en, zaposlovanje pa za 2 odstotka (v osnutku je bilo zapisano 1,8 odstotka). Prav slednjemu so v razpravi namenili posebno pozornost, saj so se zavzeli za resnejši pristop k problematiki nezaposlenosti v občini, zato bi naj poiskali resnično vse možnosti za zaposlitev novih delavcev. Spričo tega so opozorili, da v organizacijah zdru-

nega dela ne bi smeli za vsako ceno in na račun produktivnosti zmanjševati stopnje zaposlovanja, ampak je treba imeti pred očmi splošne družbene koristi. Nespremenjena bo ostala tudi rast kmetijske proizvodnje, in sicer predvidevajo 4-odstotno, medtem ko bi naj sredstva za osebne dohodke zaostajala za rastjo dohodka za 8 namesto prejšnjih 10 odstotkov.

V razpravi so se člani soboškega izvršnega sveta tudi zavzeli za usklajenost vseh oblik porabe, pri čemer se bo skupna poraba v globalu za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti lahko v primerjavi z letos povečala za 16,9 odstotka.

V tem smislu so se dogovorili tudi za nenehno preverjanje viškov sredstev v porabi, kar bodo oktobra uskladjali s takratnimi gospodarskimi gibanji. Prav tako je treba najkasneje do konca marca opredeliti vse investicije, ki jih bodo izvajali v letu 1982, medtem ko je treba na področju zdravstva in šolstva natančno določiti strukturo načrtovanih novih zaposlitev, da ne bi prihajalo do kakršnihkoli odstopanj od resolucijskih usmeritev, so menili člani soboškega izvršnega sveta. Milan Jerše

Ob kvalitetnih premikih še slabosti

V zadnjih petih letih je bil pri samoupravnem organiziranju temeljnih organizacij združenega dela v murskosoboški občini narejen določen kvalitetni premik, čeprav z doseženim ne morejo biti povsem zadovoljni. Povezava temeljnih organizacij združenega dela z delovnimi organizacijami izven občine, zlasti na dohodkovnem področju, še ni do potankosti izpeljana, čemur bo treba v prihodnje nameniti znatno več pozornosti. Predvsem velja to za tiste obrate, ki nimajo lastnosti tozda, kot so nekatere trgovine in prevoznika podjetja, za katere bo potrebno v januarju prihodnjega leta pripraviti poseben razgovor.

To je bilo med drugim ugotovljeno na okrogli mizi kluba samoupravljalcev v Murski Soboti na temo: »Položaj TOZD oziroma delovnih enot, ki imajo sedež delovne organizacije izven občine«. Podobna okrogla miza je bila že pred petimi leti, zato so tokrat izkoristili priložnost za oceno rezultatov, ki po mnenju razpravljalcev niso majhni. V tem času so namreč trije obrati, in sicer avtobusni promet Certus, Opekarna Puconci in LIV Rogaševci, pridobili status temeljne organizacije, razvojne možnosti v tem srednjeročnem obdobju do leta 1985 pa bodo omogočile novo samoupravno organiziranost tudi v številnih zdajšnjih delovnih enotah. Od organizacijskih sprememb si predvsem veliko obetajo v cestnem gospodarstvu in na področju gradbeništva.

Sicer pa so v razpravi ugotovili, da so glede ekonomskega položaja in s tem zagotavljanja dohodkovne povezanosti najdlje prišli v TOZD Beltinka, kjer na nivoju delovne organizacije Rašica sovlagajo potrebna sredstva nepovratno vse dotlej, dokler ne bodo izenačili ekonomske pogoje vseh temeljnih organizacij. Pri večini ostalih organizacij se namreč sredstva združujejo povratno. Čeprav so težnje po uveljavljanju svobodne menjave dela, pa se v skupnih službah delovnih organizacij še vedno v bistvu uresničuje proračunski način financiranja.

Dokaj dobra udeležba predstavnikov posameznih delovnih kolektivov iz murskosoboške občine — med gosti sta bila tudi člana izvršnega sveta in občinskega sindikalnega sveta — je potrdila aktualnost obravnavane problematike. Škoda le, da ni bilo na razgovoru tudi predstavnikov manjših obratov, ki za zdaj še nimajo statusa temeljne organizacije, čeprav za njo ponekod že obstajajo pogoji.

Milan Jerše

O aktualnih nalogah KK SZDL

Občinska konferenca socialistične zveze v Murski Soboti je pred nedavnim sklicala posvet s predsedniki krajevnih konferenc SZDL iz murskosoboške občine, na katerem so se seznanili z vrsto aktualnih nalog, ki jih čakajo v prihodnjem obdobju. Ustrezna pozornost je veljala resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana občine za obdobje 1981—1985 v letu 1982, ki so jo ocenili za zelo

pozitivno, ker je osnutek tega pomembnega dokumenta postavljen na realna tla, predvsem pa je konkretnosti in bolj obvezujoč. Med drugim so menili, da je treba porast produktivnosti postaviti smelejše, ko je govor o združevanju sredstev v krajevnih skupnostih, pa bi naj zlasti upoštevali skupne interese, ki bodo prispevali k večanju materialne osnove in boljšega gospodarjenja v krajevnih skupnostih. Sicer pa bo do delegacije imele še vedno možnost dajati konkretne pripombe na tekst resolucije, katerega predlog bo sprejet ob koncu meseca.

Na posvetu so se tudi dogovorili za javno razpravo o kmetijski problematiki in uresničevanju zakonov s področja kmetijstva. Osnovna ugotovitev je, da je o kmetijski problematiki nujno razpravljati v vseh okoljih, po potrebi pa tudi v posameznih vaseh murskosoboške občine. Celotno aktivnost na občinskem nivoju pa bo usklajeval poseben aktiv, ki bo zbiral vse pripombe in predloge s terena. Nič manjša naloga jih ne čaka v pripravah na volitve v prihodnjem letu, pri čemer je evidentiranje možnih kandidatov za odgovorne funkcije v občini steklo dokaj dobro. To je možno razbrati tudi iz zbirnih poročil posameznih krajevnih konferenc socialistične zveze. Tokrat so se dogovorili za izvedbo predkandidacijskih postopkov v decembru in januarju ter za rokovnik temeljnih kandidacijskih konferenc, objavo liste kandidatov in podobnem. Na posvetu pa je bil govor tudi o programskih konferencah, kjer za zdaj zaostajajo z njihovo izvedbo, saj so opravljene komajda v polovici krajevnih skupnosti, krivdajalskih akcijah, o organiziranju srečanj s starejšimi občani, kakor tudi o sprejemu naših delavcev na začasnem delu v tujini in razgovorov z njimi. Milan Jerše

mala anketa

Murini delavci plavajo

V delovni organizaciji Mura v Murski Soboti nameenjajo posebno skrb športni rekreaciji zaposlenih. V ta namen organizirajo raznotere aktivnosti, s katerimi želijo pritegniti čimveč zaposlenih. Med drugim organizirajo tudi šolo plavanja za tiste, ki ga ne obvladajo. Tako so jo že organizirali v polletnih mesecih na soboškem bazenu, trenutno pa poteka v zaprtem bazenu v Radencih. Prijavilo se je okrog 30 zaposlenih, žal pa jo redno obiskuje le ena tretjina. Sicer pa smo se o tem pogovarjali z nekaterimi udeleženci.

IVAN HOCHSTATTER — Referent za športno rekreacijo v Muri in vodja plavalne šole: »Šolo plavanja smo vključili v program športnega društva Mura, kajti ugotovili smo, da je še veliko zaposlenih, ki ne znajo plavati. Ob vpisu je bil odziv dokaj velik, žal pa jih je veliko zaradi bojazni odpadlo.

Nekateri so prišli le do plavalnega bazena in odšli. Pri organizaciji plavalne šole pa imamo tudi nekatere težave zaradi dvoizmenskega dela. No, kljub temu sem z udeleženci plavalne šole zelo zadovoljen, saj vidno napredujejo in že tudi vsi znajo plavati. Šolo plavanja imamo dvakrat tedensko ob večernih urah. Tudi udeleženci so sedaj zadovoljni, da so se odločili zanjo. «

STANKO TALABER — TOZD Oblačila: »Vesel sem, da se je naše športno društvo odločilo za organizacijo šole plavanja in nam tako omogočilo, da se vsi, ki želimo, naučimo plavati. Moram reči, da me je bilo strah pred vodo in da sem si zelo želel, da bi se naučil plavati. S tečajem sem zelo

zadovoljen in upam, da bom še bolj zadovoljen na koncu. Škoda, da so se nekateri, ki so se prijavili, prehitro ustrašili. Naučil sem se že plavati in moram reči, da se vode sedaj manj bojim. Zato sem zadovoljen in upam, da se bom udeležil tudi nadaljevalnega tečaja, če ga bomo organizirali. «

GIZELA KERMČAR — TOZD Oblačila: »Mislim, da je za vsakega človeka koristno, če zna plavati. To sem tudi sama ugotovila, ko sem bila na dopustu ob morju in mi je bil dolgčas, ker nisem znala plavati. Znati plavati pa pomeni tudi večji občutek varnosti. Moram reči, da v mladosti nisem imela

priložnosti, da bi se naučila plavati, zato pa sem se odločila za šolo plavanja sedaj, ko se mi je ponudila priložnost. S šolo sem zelo zadovoljna in vesela, da sem splavala. Nekaj težav imam z obiskom, kajti zaradi izmenskega dela lahko pridem v bazen vsak drugi teden. Kljub vsemu pa upam, da bom do konca vadbe postala še boljša plavalka. «

VALENT GLAVICA — TOZD Ženska oblačila — delovne enote Gornji Petrovci: »Za šolo plavanja sem se odločil, ker bi se rad naučil plavati. V mladih letih namreč te priložnosti nisem imel, zato pa sem se brez razmišljanja odločil za šolo plavanja v okviru našega športnega društva. Čeprav še ne znam dobro plavati, sem z dosedanjim delom zelo zadovoljen. Sicer pa v tako kratkem času tudi nisem mogel kaj več pričakovati. Upam pa, da bom do konca vadbe še bolje plaval. Zares je škoda, da se plavalne šole ne udeležuje več zaposlenih iz naše delovne organizacije, saj je to edinstvena priložnost. «

BORIS FERENC — TOZD Ženski Plašči: »Priznati moram, da sem se zelo slabo počutil na dopustu, ker nisem znal plavati. Samo do kolen sem si upal v vodo, zato so se mi nekateri smejali. Zato sem se z veseljem odločil za šolo plavanja in moram reči, da mi ni žal. Že sedaj znam malo

plavati, upam, pa da se bom še veliko naučil. Zavedam se, da je za vsakega človeka dobro, če zna plavati, saj nikoli ne vemo, kdaj nam bo to znanje potrebno. Zato mislim, da bi tudi v prihodnje morali organizirati šolo plavanja in omogočiti čimveč zaposlenim, da se naučijo plavati. Mislim, da se bodo tudi ostali odločili zanjo. «

F. M.

TOMISLAV PEJČIĆ — starešina JLA: »V JLA si prizadevamo, da bi mlade ljudi čim bolj usposobili za obrambo domovine in varovanje naših pridobitev s primernimi človeškimi odnosi. Čeprav je naše delo dokaj zahtevno, saj imamo opravke z ljudmi z različno izobrazbo, moram reči, da nam to uspeva. V JLA razvijamo prijateljstvo, kritiko in samokritiko ter si prizadevamo, da usposobimo mlade ljudi, da znajo ceniti pridobitve naše NOB in samoupravne socialistične družbe in da to pridobljeno znanje z uspehom uporabljajo tudi pri odsluženju vojaškega roka. Mislim, da pri tem uspevamo, ne glede na to, da prihajajo mladi ljudje iz različnih republik in pokrajin ter različnih narodnosti. Skratka nobena šola ne more dati mlademu človeku takega znanja, ki si ga pridobi v JLA.«

VILI KOVAČ — teritorialna obramba:

»V naši družbi ne ločimo pripadnikov JLA in ostalih prebivalcev, ker smo vsi eno v prizadevanjih za obrambo domovine. To se je zlasti pokazalo pri dosedanjem usposabljanju obrambnih struktur in na raznih vajah, saj civilno prebivalstvo tesno sodeluje z nami, nam pomaga ob vsakem koraku. Skratka, sodelovanje med prebivalstvom in teritorialno obrambo, kakor tudi z ostalimi obrambnimi strukturami, je takšno, kot si ga lahko želimo in kot smo ga ustvarili v času NOB. Ljudska obramba in družbena samozaščita postajata vse bolj podružbljena, kar je mogoče ugotoviti v vsakdanjem življenju, zlasti pa ob raznih vajah, ko nam pripadnost izpričujejo od otrok pa do starcev. Zavedamo se, da eden sam ne pomeni veliko, da pa smo vsi skupaj močna armada.«

KLAVDIJ POŽAR — iz Postojne:

»Čeprav sem na odsluženju vojaškega roka, se tukaj počutim kot doma. Prvič sem v tej pokrajini in moram reči, da mi je izredno všeč, zlasti pa prebivalstvo, ki nas izredno pristrčno sprejema. Razvili so zelo dobro sodelovanje zlasti z mladino, s katero skupaj pripravljamo razne kulturne in športne prireditve. Prav tako pripravljamo skupne proslave in srečanja. Vsaka naša karavla ima razvito dobro sodelovanje z mladinskimi organizacijami iz srednjih ali osnovnih šol, pa tudi z vaškimi aktivisti. Zelo pomembno pa je tudi skupno sodelovanje na raznih vajah in drugih shodih, ki prispevajo k še večjemu poglobljanju sodelovanja med pripadniki JLA in ostalim prebivalstvom.«

IVAN SMODIŠ — sekretar OK ZSMS Murska Sobota:

»Mladi iz naše občine imamo izredno dobro razvito sodelovanje s pripadniki JLA, teritorialne obrambe, ZRVS in drugimi obrambnimi in varnostnimi strukturami. To sodelovanje je prisotno v vsakdanjem življenju in je pristno. Razvite imamo že nekatere stalne oblike, stalno pa tudi iščemo nove in privlačnejše. Tako mladi sodelujemo s pripadniki JLA, teritorialne obrambe in drugimi pri organizaciji raznih proslav, kviz tekmovanj, organiziranju razstav, pohodov, kulturnih in športnih tekmovanj, predavanj in sodelujemo pri raznih vajah. Številni mladi se vključujejo kot prostovoljci v teritorialno obrambo, obiskujemo karavle, garnizije, pripadniki JLA se vključujejo v

Ob letošnjem dnevu naše armade

Ljudje s tihih graničarskih stez

Enota graničarjev odhaja na vsakodnevno dolžnost.

Sivo decembersko vreme je, enota starešine Pejčiča se v učilnici usposablja in pripravlja na svoj praznik, na dan naše armade, prekaljene in rojene v narodnoosvobodilni borbi. Tiho je med zidovi učilnice, tiho, kot se to spodobi ljudem, ki vsak dan, ob vsakem vremenu, hodijo po skrivnih graničarskih poteh in stezah, ljudem, ki so prvi branik naše svobode.

Starešina Pejčič je graničarski starosta. Ni je vasi ob meji, ki je ne bi poznal, ni obmejnega kamna, ki ga ne bi o obiskal, saj to delo odgovorno in častno opravlja že 22 let. Našo zgodbo ob dnevu armade bom skušal

pa naj je šlo za gradnjo vodovoda ali druga dela. Armada je šola življenja, vsak dan prinaša nova spoznanja, za vse za starešine in vojake za graničarje pa je to še posebna šola, saj spoznavajo nove kraje, nove običaje in tu sredi prekmurške ravnice pridobivajo nove znanje, ki jih nikoli ne pozabijo. Zajetna zbirka razglednic, nekaj nad 400 jih je, pa pisem staršev in nekdanjih vojakov pravi, da so mladi ljudje, ki so služili svoj vojaški rok pri nas, ta kraj za vedno zapisali v svoje srce. Prebiram pisma, nekdanji vojak iz Vojvodine piše svojemu starešini, kako se ima,

so se skovali med graničarji in občani ob meji.

Posebej je razveseljivo sodelovanje med mladimi na športnem, kulturnem pa še na kakšnem podrčju, vojaki so stalni gostje mladih v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah in šolah, pristrčno so sprejeti povsod, kamor pridejo. Primer iz Budince, kjer ni več karavle, zgovorno kaže, kako so ljudje sprejeli svojo vojsko, svoje čuvanje meja. Nekega dne jih je obiskala večja skupina vojakov in vsi so bili pogoščeni. Kozarec pijače se je vsem prijel. Še bolj pa toplina ljudi, ki živijo ob meji. Zato in samo zato so nepozabni spomini na naš kraj, prihajajo razglednice nekdanjih vojakov, ki jih hrani starešina Pejčič. Toda pojdemo narej! Danes je tako, kot je bilo to vselej, naša najvažnejša naloga je varovanje meje in usposabljanje mladih za potrebe bojevanja, toda ob tem je pred nami nova odgovornost, na vsakem koraku krepiti bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Doslej smo dokazali, da smo kos svoji nalogi, to se vidi tudi po številnih priznanjih, in sodelovanju, ki je vsakdan obsežnejše in tesnejše. Delovni značaj bo imel letošnji praznik armade, toda kar najbolj slovesno ga bodo proslavili skupaj z drugimi, z mladino, občani, delavci, saj je, kot sem že dejal praznik armade praznik nas vseh. Tudi 22. decembra, na dan, ko se je osnovala naša armada, bodo na tihih graničarskih stezah budne oči mladih vojakov. Nova spoznanja, ki smo jih pridobili, bodo še okrepila naše sodelovanje, mlade generacije bodo še prihajale v ta naš konec slovenske zemlje. Dajmo jim, da se bodo med nami dobro počutile, dajmo jim, da bodo dale svoj delež k krepitvi bratstva in enotnosti.

Tekst: Jani D.
Foto: A. Abraham

Bodi hiter in spreten pri sestavljanju orožja. Ta misel preveva mlade vojake, ko med seboj tekmujejo v tej vojaški veščini.

izpovedati z zgodbo Pejčiča, saj tako ali drugače kaže na razvoj odnosov med občani in vojsko pri nas, v tem skrajno severovzhodnem delu naše domovine. Stare generacije so za seboj pustile začetek nekega sodelovanja, ki mu danes lahko pravimo vzorno sodelovanje, sodelovanje, v katerem se prepleta mlado in staro, poklicno in nepoklicno, zato je nemara praznik naše armade praznik nas vseh, konec koncev pa smo tudi vsi odgovorni za našo varnost in svobodo. Pred 22 leti je Pejčič prišel v naše kraje, služboval v Kobilju, Genterovcih, Domanjševcih, na Hodošu, v Budincih Čepincih in še kje. Doživljal je razvoj naše armade, z njo je rasel, se z njo krepil in iz vsakdanjega dela črpal nove moči, ki so starešini graničarske enote še kako potrebne. Začetek je bil težak, mračne karavle so bile brez vode in elektrike potem pa so se tudi ti problemi uredili, pravi in dodaja, da je pač vsega manjkalo, le volje je bilo veliko. Danes so naše karavle hiše cvetja, bujni vrtovi, na katerih pridelujejo zelenjavo in tudi na tak način privarčujejo marsikateri dinar. Stabilizacija torej generacijam graničarjev v Prekmurju ni tuja, nikoli jim tudi ni bila, še več, vselej so znali priskočiti na pomoč občanom,

opisuje svoje delo, zaposlen je v tovarni, vprašuje, kako je v Murski Soboti. Starši iz Makedonije v pismu sprašujejo, kako se obnaša njihov sin, kaj dela, ali posluša. Tu so številne zahvale vsem starešinam, ki so delale ob naši meji, skratka, tu je zgodovina medčloveških odnosov, ki

Vselej pripravljeni...

Čestitamo ob prazniku Jugoslovanske ljudske armade

mladinske delovne akcije itd. Skratka, razvili smo odlično sodelovanje.«

MLADEN SIMIČ — namestnik komandirja PM Murska Sobota: »Vsi smo čuvarji naših pridobitev, kar se vse bolj izraža v našem vsakdanjem življenju. Delavci notranjih zadev dobro sodelujemo z vsemi obrambnimi in varnostnimi strukturami, zlasti pa s prebivalstvom, ki nam pomaga pri raznih akcijah. Tako v naši družbi ne moremo govoriti o tem, da skrbimo za varnost domovine in naše samoupravne socialistične družbe samo delavci notranjih zadev ali vojske, temveč združeni predstavljamo močno obrambno silo. To sodelovanje pa bomo morali v prihodnje še bolj poglobljati, in ga nenehno preverjati, zlasti pa varovati pridobitve NOB. Letošnji visoki jubilej nas še bolj zavezuje, da nenehno skrbimo za varnost naših občanov.«

BERISLAV GRAF — iz Zagreba:

»Pripadniki JLA smo razvili prisotno sodelovanje z mladino, ostalimi obrambnimi in samozaščitnimi strukturami ter prebivalstvom. Tako mi vabimo vse te strukture, da sodelujejo na raznih vajah, jih seznanjamo z orožjem, prirejamo skupne pohode, sodelujemo na proslavah, ki jih skupno načrtujemo, prirejamo skupne razstave in drugo. Zlasti pa mislim, da je izredno velikega pomena sodelovanje s prebivalstvom, ki nas pristrčno sprejema kamorkoli pridemo, pa čeprav smo v uniformi. Mnogi prebivalci nas vabijo na domove in nas pogostijo. Skratka, veseli so nas, kadar pridemo, in v nas vidijo prijatelje.«

MAJDA MIKOLA — teritorialna obramba:

»Kot mladinka prostovoljka sem se vključila v vrste teritorialne obrambe pred šestimi leti. Od takrat aktivno sodelujem med pripadniki teritorialne obrambe, se udeležujem raznih vaj in izpopolnjevanj. Moram reči, da sem se v tem času naučila, česar prej nisem vedela. Med drugim sem tudi spoznala orožje. Sodelovanje v teritorialni obrambi me zelo veseli, zlasti pa sem vesela, da z nami živi celotno prebivalstvo. To sem se lahko sama večkrat prepričala, saj nas ob raznih vajah krajani vabijo na svoje domove, nam nudijo prenočišča in nas tudi pogostijo. Razveseljivo pa je tudi, da se vedno več mladih prostovoljno vključuje v vrste teritorialne obrambe.«

NEBOJŠA STOJANOVIĆ — iz Zaječara:

»Kot šofer veliko potujem in sem imel priliko spoznati prebivalce. Moram povedati, da so ljudje tukaj zelo prijazni in nas povsod pristrčno sprejemajo. Prav zato bom s tega konca naše domovine odnesel lepe spomine. Tesno sodelujemo tudi z mladino in ostalimi obrambnimi strukturami. Vesel sem tudi, da smo uspeli izboljšati delo partijskega oddelka, kjer sem sekretar, in da smo razvili zelo pristno sodelovanje z mladimi iz srednjih šol in klubom mladih v Murski Soboti. Dragoceno je tudi sodelovanje na raznih vajah s pripadniki ostalih obrambnih struktur in pa vključevanje v mladinske delovne akcije. Želim si, da bi tako bilo tudi v prihodnje.«

Izšlo pri Pomurski založbi:

SOZVOČJE

MAJA HADERLAP
JOŽICA ČERTOV
GUSTAV JANUS
ANDREJ KOKOT
VALENTIN POLANŠEK
MILKA HARTMAN

BENCE LAJOS
SZÚNYOGH SANDOR
BÁTI ZSUZSA
SZ. KANYO LEONA
VARGA JOZSEF

ÖSSZHANG

Pesniško sozvočje —

predstavitev šestih sodobnih pesnikov koroških Slovencev ter petih sodobnih pesnikov madžarske narodnosti iz Slovenije v slovenskem in madžarskem jeziku.

Pri domači — Pomurski založbi je izšla druga knjiga svojstvene mini antologije pod naslovom Sozvočje (Összhang). Od prve knjige, ki je izšla 1979. leta in je predstavila pesmi in pesnike madžarske narodnosti pri nas, se druga knjiga pesmi razlikuje po tem, da se madžarskim pridružujejo koroški pesniki. Skupno jih je na izvirni način: izvirnik na levi in prevod na desni strani knjige, predstavljenih enajst. Priključitev šestih sodobnih pesnikov — koroških Slovencev sodobnim pesnikom madžarske narodnosti, ki živijo v Pomurju in širši Sloveniji, pa pomeni vsekakor dopolnitev in razširitev prvotno zastavljene publikacije. Njen osnovni namen je seznaniti pripadnike slovenske narodnosti na Koroškem s pesniško ustvarjalnostjo pesnikov madžarske narodnosti, ki živijo pri nas, prav tako pa Madžarom približati pesniško tvorstvo Slovencev na avstrijskem Koroškem. Kar pa ne pomeni, da po svojstveni knjigi pesmi ne bi posegali tudi drugi bralci.

V verzih izražena izpoved pesnikov in pesnic je dovolj privlačna tako po obliki kot vsebini, da tisto, kar sporočajo, ni namenjeno le ozkemu krogu ljudi v okolju, v katerem živijo. Motivno resda izhajajo prav iz okolja, v katerem živijo, zlasti to velja za koroške pesnike, vendar tudi njihove pesmi presegajo to izhodišče. Pri madžarskih pesnikih pa sploh ni čutili obremenjenosti zaradi njihovega sprejemanja in položaja v glavnem v koroški literarni reviji Mladje, zato pa Gustava Janusa poleg samostojne zbirke pesmi poznamo tudi kot slikarja, ki je svoja dela razstavljal tudi na naši strani meje. Andrej Kokot je doslej izdal že osem pesniških zbirk, slovenska beseda pa je tudi glavno orožje pri Slovenskem vestniku, katerega urednik je. Prav tako pa je več knjig pesmi in proze izdal tudi Valentin Polanšek, član Zveze koroških pisateljev in vključen v Društvo slovenskih pisateljev. Najstarejša koroška pesnica je Milka Hartman, ki piše že dolga leta, doslej pa je izdala dve pesniški zbirki.

V drugem delu Sozvočja je predstavljenih pet, v Pomurju bolj ali manj znanih pesnikov in pesnic madžarske narodnosti. Bence Lajos je avtor samostojne pesniške zbirke, ki jo je prav letošnjem letu izdala Pomurska založba. Ta je založila tudi dvojezično pesniško zbirko Naj-Leg, njen soavtor pa je, poleg Ernesta Ružiča, novinar in pesnik madžarske narodnosti Sandor Szunyogh. Slednji je znan tudi kot prevajalec, njegova kolegica v redakciji Nepujsaga in madžarskega radia Zsuzsa Bati pa je doslej izdala že več pesmi in prevodov v Vojvodini, iz katere izvira, in tudi v Pomurju, kjer živi in ustvarja.

Med dvema samostojnima zbirkami ji je ena izdala novosadska založba Forum, drugo pa Pomurska založba. Sz. Kanyo Leona ima doslej objavljenih že trinajst knjig, in to ne le pesmi, ampak tudi spisov o likovni umetnosti. Znana je kot iskalka novih oblik in sintetičnih pojmov ob ohranitvi vseh tistih praečloveških in pradržbenih spoznanj, ki se jih ideologije ne oprimejo — že stoletja živijo v oklepih materinščine. Prav tako predstavljen med sodobnimi madžarskimi pesniki pri nas Jozsef Varga, pa je avtor dveh pesniških zbirk in prevajalec iz slovenskega v madžarski jezik; med drugim tudi knjige prekmurskih pravljič Lepa Mankica.

Poleg umetniškega, kar zbir pesniških izpovedi tudi ima v sebi, je poudarka potreben predvsem politični pomen Sozvočja. Zbirko, ki izraža živo umetniško besedo pesnikov obeh narodnosti sta uredila Jože Hradil in Lajoš Bence. Poleg Jožeta Ternarja sta urednik Pomurske založbe in pesnik dala mini antologiji pomemben delež tudi kot prevajalca, opremil in tehnično uredil pa je pričujočo knjigo pesmi v slovensčini in madžarsčini Franc Mesarič.

Brigita Bavčar

Ob 35-letnici ustanovitve knjižnice Okrajnega odbora OF in 25-letnici ustanovitve Študijske knjižnice v Murski Soboti.

POSLANSTVO ZAPISANE MODROSTI

„Vzgojiti ljudstvo, da bo res knjigo zahtevalo in se navadilo poti v knjižnico...“ (Avgust Pirjevec)
„Knjiga postaja vedno bolj prijateljica našega človeka ga poučuje in vedri.“ (N. B.)
„Mislim, da je za človeka vredno živeti le, če ustvarja. S tem izrazom ne gre razumeti velikih reči. Človek je vreden toliko, kolikor je s svojo ustvarjalno dejavnostjo, kjerkoli in na kakršenkoli način, dal generaciji, ki ji pripada. Ustvarjanje pa je boj, boj v malem in velikem, boj z materijo, boj v družbenih odnosih, boj z zaostalo miselnostjo.“ (E. Kardelj)

V Prekmurju ni bilo samostanov, ki bi imeli svoje knjižnice in bi se te ohranile, le grofovske knjižnice po gradovih v Rakičanu, Beltincih in pri Gradu so znane. Do leta 1945 so znane društvene knjižnice.

Leta 1875 so v Murski Soboti ustanovili kazino, kjer je bila tudi knjižnica z madžarsko literaturo. Vse knjižnice so bile v splošnem zelo male.

Leta 1871 je imela Lendava bralno društvo z bogato knjižnico v madžarsčini in je imela še 10 različnih časopisov.

Po prvi svetovni vojni je bila v Murski Soboti leta 1920 odprta slovenska Narodna čitalnica. Kasneje so bile ustanovljene še manjše knjižnice v okviru društev (sokolska, potujoča knjižnica Jugoslovanske maticе, Javne borze vila, Prekmurskega muzejskega društva, akademskega društva Zavednost, Kluba prekmurskih akademikov, gasilskih društev, narodne knjižnice in čitalnice ipd.) Knjižnica Kluba prekmurskih akademikov (KPA) je bila ustanovljena na predlog visokošolca Rudija Čačinoviča in je imela okrog 800 zvezkov.

Tik pred drugo svetovno vojno je imela Soboti tri knjižnice, in sicer knjižnico Delavske zbornice Ljubljana (podr. v M. Soboti), sokolsko knjižnico (ki se je preimenovala v Ljudsko knjižnico sokolskega društva) in prosvetno knjižnico. Vse tri knjižnice so imele nekaj nad tisoč zvezkov. Svoje knjižnice so imele še osnovne in srednje šole.

S prihodom Madžarov leta 1941 so bile vse knjižnice uničene ali odpeljane, le zbirka Prekmurskega muzejskega društva ni bila odpeljana in to po zaslugi rojaka dr. Avgusta Pavla. Ponovno je bila ustanovljena knjižnica kazina in VMKE (Prekmurskega madžarskega prosvetnega društva). Po vseh so bile ustanovljene ljudske knjižnice, seveda s knjigami v madžarskem jeziku.

Leta 1945 je bila ustanovljena knjižnica okrajnega odbora OF v Murski Soboti, ki se je z leti večkrat uradno preimenovala. Knjižnica je bila nameščena v prostorih današnje glasbene šole in se je leta 1950 preselila v staro osnovno šolo na Titovo cesto, leta 1950 v Dom JNA, leta 1962 v prostore sedanje občine, leta 1963 pa v grad.

Po drugi svetovni vojni so se ustanovljale ljudske knjižnice tudi v manjših krajih. V Murski Soboti je leta 1953 naraslo število izposojenih knjig v Ljudskih knjižnicah na 24.000 zvezkov, „kar je soboški javnosti narekovalo tudi ustanovitev študijske knjižnice.“ (F. Zadravec). „Študijska knjižnica v Murski Soboti je bila ustanovljena v času, ko je bil obisk v ljudskih knjižnicah najmočnejši. Tudi živahni razvoj kulturne dejavnosti v Murski Soboti je narekoval inteligenci in vsem delovnim ljudem v Pomurju zahtevano literaturo za splošno izobraževanje in študijsko dejavnost,“ je zapisala Nikica Brumen za tedanji čas.

Tako je bila ustanovljena študijska knjižnica leta 1955 (ustanovil Okrajni ljudski odbor v Murski Soboti, odločba III/1 št. 153/1 z dne 20. 1. 1955) sama zamisel pa sega že dvajset let nazaj, ko so leta 1935 na ustanovnem občnem zboru Prekmurskega muzejskega društva spregovorili o potrebi take knjižnice.

Ob dnevu republike leta 1956 je bila z malo slovesnostjo študijska knjižnica odprta in od takrat dalje

ljudem tega področja ni treba iskati knjig za svoje izobraževanje v osrednjih slovenskih centrih kot do takrat.

Prve knjige in predmeti, ki sta jih zbirala muzej in študijska knjižnica, so bili sprva v stari osnovni šoli za evangeličansko cerkvi v Murski Soboti. Leta 1956 sta dobili obe ustanovi svoje prostore v gradu. Študijska knjižnica je dobila tri sobe, od katerih je bila ena pregrajena za akcesijo in skladišče, druga za čitalnico s 16 sedeži, v tretji pa je bila pisarna.

Leta 1961 se je knjižnica na predlog ustanovitelja in po posebnih prizadevanjih Frankla Šebjančiča preselila v lastne prostore v Grajsko ulico 2 (bivša Hartnerjeva vila), kjer je še danes. Pri prevzemu je bila omenjena županova vila v zelo slabem stanju, a jo je uspelo s sorazmerno skromnimi finančnimi sredstvi urediti v dokaj funkcionalno knjižnično stavbo.

Za temeljno knjižno zalogo sta zbirala knjige v Prekmurju šolnika Miroslav Kokolj in Miro Štubl. Ob tem se pa moramo spomniti še bridke resnice, da je Prekmurje zamudilo s študijsko knjižnico že takrat, ko so ostale slovenske pokrajine ustanovljale svoje knjižnice. Tako so leta 1945 odpeljali iz Murske Sobotе v Ljubljano knjige iz graščinskih knjižnic z motivom, da taka knjižnica za Pomurje nima nobenega pomena. Celo knjige, ki jih je zbral Kokolj, so hoteli odpeljati v Ljubljano, a je Kokolj predajo odklonil.

Tako so te knjige postale prvi temelj za študijsko knjižnico. Knjige so darovali še Svet za kulturo in prosveto SRS (500 zvezkov), NUK (800 knjig), študijska knjižnica v Mariboru (1000 izvodov), celjska in novogoriška (okrog 500 knjig), soboški sodišče in pravna knjižnica v Ljubljani.

Sprva se je postavljala fond le provizorično. Uvedli so inventarno knjigo, ki so jo pisali dijaki in študentje pod vodstvom prof. Franca Zadravca.

Knjižnici je veliko s posebnim razumevanjem v njenem razvoju pomagal Janko Glazer iz Maribora, ki je omogočil v svoji knjižnici delovno prakso. Nato so bili uvedeni katalogi: abecedni, naslovni, lokalni, decimalni (po strokah) in matični.

Leta 1963 je bila knjižnica imenovana za matično knjižnico, naslednje leto pa še za občino Lendava. S tem ji je bila zaupana organizacija knjižnične mreže (registracija, strokovna obdelava knjig, seminarji ipd.). Sedaj ima 16 krajevnih knjižnic in 15 izposojevališč.

Naslednji pomemben datum v zgodovini soboške knjižnice je še 1. 1. ko sta se združili knjižnica in čitalnica ter Pokrajinska knjižnica, in sicer študijski oddelek in splošnoizobraževalni oddelek s pionirskim oddelkom.

Z referendumom, ki je bil 19. 12. 1977 pa se je Pokrajinska in študijska knjižnica združila v Kulturni center, ki ga tvorijo štiri delovne enote, prej samostojne ustanove. To so: Kino Park, Galerija, Pokrajinski muzej in Pokrajinska ter študijska knjižnica.

Naloga knjižnice je, da dviga estetsko, kulturno, umetniško, poljudnoznanstveno, družbenopolitično in znanstveno raven občanov Pomurja. Tako zbira, obdeluje,

hrani in izposoja knjižna gradivo z vseh področij znanosti. Knjige dobiva na več načinov: kot obveznostni izvod (dobi po zakonu o tisku vse, kar se tiska na Slovenskem po en izvod brezplačno), nakup, darila in zamenjava. Literatura je pretežno v slovenskem jeziku, sledi srbohrvaščina, madžarščina, nemščina, angleščina in nekaj literature v drugih jezikih. Hungarika je zastopana z okrog 13.000 primerki in se vodi kot poseben fond.

Kot pokrajinska knjižnica ima prvenstveno nalogo, da zbira vse tiske s področja Pomurja. Veliko tega gradiva ima zbrano kot raritete in to ustrezno zaščiten.

Knjižni fond dopolnjujejo še razne zbirke in zapuščini (Klekl, Šerko, Slesinger, arh. Novak, Lipovšek, Bratina idr.), arhivi domačih ustanov in razni rokopisi. K izpolnitvi teh zbirk je veliko pripomogel skozi vsa obdobja tudi dr. Vanek Šiftar, ki je knjižnici veliko odstopil sam, veliko pa tudi posredoval, posebno pri fondu s knjigami ljubljanskega muzeja NOB.

Od leta 1956 pripravlja razstave ob vseh pomembnih jubilejih in tudi po želji šol in javnosti.

Od vsega začetka se je knjižnica povezala s knjižnicami po Sloveniji in tudi v zamejstvu. Prve stike je vzpostavila s knjižnico Országos Széchényi Könyvtár v Budimpešti, leta 1961 pa še s Szombathelyem in pozneje z Gradcem. Na tem področju knjižnice zamenjujejo periodiko, nove knjige in opravljajo medbibliotečno izposojajo.

Pozornost se posveča še knjižnicam v Porabju, kjer živi slovenski življenj. Knjižnice v porabskih vaseh dobivajo vsako leto nekaj sto knjig, pretežno domače izvirno mladinsko leposlovje.

In sedaj še nekaj besed o rezultatih poslovanja v številkah. V času 1976—1980 je bilo v knjižnici povprečno letno 61.000 obiskovalcev, ki so si izposodili povprečno na leto 85.000 enot knjižnega gradiva. Struktura obiskovalcev po občinah je naslednja: Murska Sobotа 88,6 %, Lendava 4,9 %, Ljutomer 2,9 %, Gornja Radgona 2,7 %, izven Pomurja pa 0,9 %. Na leto je bilo pripravljenih povprečno 13 razstav.

Zadnje čase je vse bolj očitna prostorska težava. Primanjkuje namreč prostor za skladišča. Knjige so razvrščene po raznih prostorih, ki ne ustrezajo, v njih tudi ni več prostora, delo z izposojajo je tako zamudno, naporno in okrnjeno, kar pa verjetno najbolj čuti obiskovalci sami in izposojevalci. Od dveh čitalnic v študijskem oddelku je v zadnjem času ostala samo še ena in to manjša, večja je namreč spremenjena v skladišče, ki pa tudi ni primerno zaradi premajhne statike stropa oziroma tal. Drugi problem so kadri, ki jih primanjkuje in ni sredstev za namestitve, kakor tudi ne delovnega prostora za namestitve. In kje iskati krivce za to?

Ob tem zapisu smo se torej sprehodili po več kot četrtoletja dolgi poti knjižničarstva pri nas v našem ožjem prostoru. Čeprav je bilo prepozno začeto, je bilo vseeno veliko narejenega, in bilo bi lahko še več, če bi imeli vselej vsi odgovorni v kulturi dovolj razumevanja in smisla za to področje. Toda ni še prepozno in upajmo da se ob poznejšem, morda polstoletnem zapisu, lahko bolj veselo razpišemo o razcvetu te panoge med Muro in Rabo. Seveda pa ne bo smelo tudi v prihodnje manjkati fistihi entuziastov kot so bili v začetku, ko je bilo potrebno iz nič nekaj narediti in ko bo potrebno iz nekaj še več narediti, seveda vse tudi ob pomoči ljudi, ki so bili, ki so in še bodo uporabniki tiskane besede, v kateri je zbrana modrost človeka skozi tisočletja prehojene poti.

FRANC KUZMIČ

kulturni koledar

ČETRTEK, 17. DECEMBRA

MURSKA SOBOTA — V prostorih pionirske knjižnice v gradu se ob 16. h pričinja ura pravljič, namenjena otrokom od petega do sedmega leta.

PÉTEK, 18. DECEMBRA

MURSKA SOBOTA — V galeriji kulturnega centra v Murski Soboti bo ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del Ditke Petkovič. Likovna ljubiteljica, ki je študirala na fakulteti uporabnih umetnosti v Beogradu se predstavlja predvsem z olji, med motivi pa poleg tihožitij prevladujejo tudi krajine.

RADENCI — V Kongresni dvorani hotela Radin bo ob 20. uri koncert pevskega zbora Lubnik in okteta Jelovica iz Škofje Loke.

razstave

LENDAVA — V galeriji Lendava je na ogled samostojna razstava del likovne umetnice Suzanne Kiraly-Moss. Razstavlja trideset olj ter trinajst okvarelov ter pastelov iz zadnjega obdobja svoje ustvarjalnosti.

Na grajskem dvorišču pa so na ogled plastike treh akademskih slikarjev: Slavka Kranjca, Szatmarija Juhosa Lázslá in Ferenc Kiraliya, ki so jih oblikovali v času letošnje mednarodne likovne kolonije.

LJUTOMER — V galeriji doma kulture so razstavljena dela udeležencev letošnje slikarske kolonije, ki tako kot galerija v Ljutomeru, nosi naslov po znanem rojaku Anteju Trstenjaku. Slikarske kolonije, ki je potekala v času od 24. do 29. avgusta se je udeležilo osem likovnikov, sedem med njimi pa se jih tudi predstavlja na pričujoči razstavi. Na ogled so dela Jovana Erčevića, Stefana Huzjana, Slavku Koresa, Bruna Levačiča, Bojana Oberčkala in Dušana Starčevića.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so: roman Heinza G. Konsalika: POKLICNI LJUBIMEC, ki ga je izdala založba Lipa Koper, potopis Evalda Flisarja JUŽNO OD SEVERA, ki ga je publicirala Pomurska založba ter Hansa Hellmutha Kirsta delo RAZPRODAJA HEROJEV, ki ga je prav tako založila koperska Lipa.

kinematografi

KINO PARK Murska Sobotа predvaja 22. decembra ob 19. uri in 23. decembra ob 17. uri jugoslovanski barvni film DELO ZA DOLOČEN ČAS. Komedijska iz Ljubiša Samardžićem in Mileno Dračić v naslovni vlogi je prav primerna za prednovoletno vzdušje.

Razporejanje dohodka v letu 1982

Izvršni svet skupščine občine Lendava je na svoji nedavni seji razpravljal o več pomembnih vprašanjih razvoja občine in republike v prihodnjem letu. Tako so ocenili osnutek družbenega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v prihodnjem letu ter osnutek dogovora o izvajanju politike cen proizvodov in storitev. Govor je bil tudi o družbenem dogovoru o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v Sloveniji v prihodnjem letu. Splošna poraba naj bi, tako kot v letošnjem, tudi v prihodnjem letu zaostajala za rastjo dohodka, torej ni pričakovati, da bi na področju družbenih dejavnosti načrtovali večje naložbe, poskrbeti bo potrebno, da se bodo izvajali le osnovni programi samoupravnih interesnih skupnosti. Izvršni svet je razpravljal tudi o realizaciji programa varstva, urejanja in vzdrževanja grobov borcev NOV, spomenikov in spominskih obeležij ter drugih objektov v letošnjem letu in pri tem ugotovil, da je skrb za realizacijo omenjenega programa varstva zadovoljiva. Sprejeli so tudi program dela za prihodnje leto. Po nekajkratni razpravi pa je izvršni svet sprejel tudi akcijski program za uresničevanje posebnih pravic pripadnikov madžarske narodnosti v občini in določil tudi nosilce za uresničevanje le-teh.

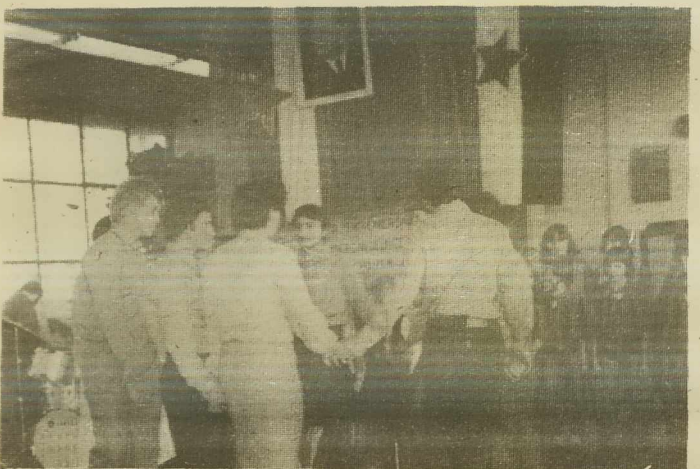
Jani D.

Proslava ob dnevu človekovih pravic

10. december je eden od najpomembnejših datumov v razvoju Združenih narodov. Pred 33. leti je namreč Generalna skupščina svetovne organizacije sprejela splošno deklaracijo o človekovih pravicah. Ta nadvse važen dokument vsebuje, da ima sleherni človek pravico do življenja in svobode, da sme zahtevati varstvo pred nezakonitim preganjanjem, pravico zaščite pred sodiščem, zaščito osebnih lastnin in svobode gibanja. Hkrati pa omenjena deklaracija zagotavlja tudi pravico do socialne varnosti in dela, vzgoje in izobraževanja svojih narodnih čustev. Brez dvoma pridobiva deklaracija o človekovih pravicah v današnjem času, ko se soočamo z zapletenostjo mednarodnih odnosov, vse bolj na pomenu.

V tem znamenju je potekala tudi osrednja proslava ob dnevu človekovih pravic v murskosoboški občini, ki jo je v prostorih grajske dvorane v Murski Soboti pripravil center klubov OZN pri občinski konferenci zveze socialistične mladine. Na proslavi pod geslom: »Za mir in enakopravno sodelovanje med narodi« je imela slavnostni govor profesorica Ksenija Pojbič, mentorica kluba OZN na srednješolskem centru. V pestrem kulturnem programu so nastopili pevski zbor druge osemletke, recitatorji blagovno-ekonomskega šolskega centra iz Murske Sobotne in plesna skupina petrovske osnovne šole.

Milan Jerše

Pred praznikom republike se je delavnica delovne organizacije AGROSERVIS M. Sobota spremenila in dobila svečan izgled. Zbrali smo se delavci, upokojenci, šolarji osnovne šole K. D. Kajuh in ansambel Zračni most M. Sobote, da bi proslavili dan republike, ki je obenem tudi dan delavcev Agroservisa.

Po recitalu so mladi Agroservisa zaplesali kolo in pesem Jugoslavija je zazvenela svečano in ponosno: tukaj smo, združeni in močni, vsem težavam bomo kos...

Podeljene so bile tudi jubilejne nagrade za deset, dvajset in trideset let delovne dobe delavcem, ki so s svojim delom prispevali za naš boljši jutri.

-upi

Pomurski zdravstveni center M. Sobota, TOZD Zavod za socialno medicino in higieno M. Sobota

razpisuje prosta dela oz. naloge

1. predsednika kolegijskega poslovnega organa
2. vodje mikrobiološke dejavnosti
3. vodje službe poslovne koordinacije

POGOJI:

K 1. tč.:

Za predsednika kolegijskega poslovnega organa je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko šolsko izobrazbo medicinske, biološke, veterinarske, kemijske, ekonomske, pravne in politološke smeri
- da ima 5 let delovnih izkušenj in organizacijske sposobnosti
- da se zavzema za samoupravljanje
- da je moralno in politično neoporečen.

K 2. tč.:

Za vodjo mikrobiološke dejavnosti je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko šolsko izobrazbo in specializacijo iz mikrobiologije
- da ima 4 leta delovnih izkušenj.

K 3. tč.:

Za vodjo službe poslovne koordinacije je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višjo šolsko izobrazbo naslednjih smeri: ekonomske, upravne ali organizacijske dela
- da ima 5 let delovnih izkušenj.

Dela oz. naloge pod 1., 2. in 3. tč. se razpisujejo za 4 leta. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 20 dneh po objavi na naslov: Pomurski zdravstveni center M. Sobota, TOZD Zavod za socialno medicino in higieno M. Sobota, Arhitekta Novaka 4.

Kandidati, ki se prijavljajo za opravljanje del oz. nalog pod 1. tč. še dodajo: „Za razpisno komisijo“.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

IZ CARINSKEGA ZAKONA

Pravice obrtnikov pri uvozu blaga

V tem članku želim zasebnim obrtnikom in zdomcem, ki se po vrnitvi v domovino nameravajo ukvarjati z obrtjo, pojasniti, kaj in kako lahko uvozijo za svojo obrt.

Med številnimi carinskimi predpisi je vse pogostejša uporaba najstrožjega ukrepa — prepoved uvoza. Že dalj časa nam je znana prepoved uvoza motornih vozil in važnejših delov zanje. Prepovedan je uvoz gradbenega, instalacijskega in električnega materiala. Kot za vsako pravilo so tudi tukaj izjeme.

Obrtniki lahko uvozijo stroje in naprave za svojo obrt. Prepoved velja le za tiste predmete, katerih posamezna vrednost presega 120.000,00 din. Če sta dva nosilca obrti, navedene vrednosti ni mogoče podvojiti.

Obrtniki lahko uvozijo gradbeni, instalacijski, električni in drug reprodukcijski material, odvisno od potreb obrtne dejavnosti, ampak samo do skupne vrednosti 40.000,00 din v enem koledarskem letu. Če sta nosilca obrti dva, je navedeno vrednost mogoče podvojiti.

Carinska vrednost je cena predmeta na trgu države — zadnje izvoznice, v katero se ne štejejo prometni davek in ne nekatera znižanja cen, ki veljajo za vse kupce. Če se uvažajo predmet, se najprej ugotovi vrednost takšnega novega predmeta v tuji valuti, nato se preračuna v domačo valuto po tekočem kurzu dinarja. Dobljena dinarska vrednost se zmanjša za ugotovljeni odstotek izrabljenosti (odvisno od letnice in zunanega videza), na koncu pa se prištejejo prevozniki stroški do jugoslovanske meje. Dobljeni končni znesek predstavlja carinsko osnovo — vrednost, od katere se plačajo carina, carinske dajatve in temeljni prometni davek. Izjema je le ob uvozu motornih vozil, na carini se plačajo samo carina in carinske dajatve, v roku 15 dni pa uvoznik plača na svoji občini razen temeljnega prometnega davka še republiški in občinski davek.

Carinske dajatve so enake, za skoraj vse predmete 7-odstotne. Stopnja carine je predpisana v carinski tarifi, povprečno 17 odstotkov, odvisno od vrste predmeta. Temeljni prometni davek za večino predmetov je 17,4 odstotka po tar. št. 1 tarife o temeljnem prometnem davku. Za solarne naprave in kmetijske stroje velja oprostitvev plačila temeljnega prometnega davka. Iz navedenega izhaja, da je enostavno izračunati oziroma planirati stroške dobave. Potrebno je vedeti še, da se davek plača na seštevke carine, carinskih dajatev in vrednost blaga, oziroma kot temu nekateri rečejo »davek na davek«, saj je tudi carina ena vrsta davka.

Kljub temu da je za uvožene predmete plačana carina, le-teh ni dovoljeno prodajati ali jih na kakšen drug način odtujiti v roku dveh let. Na uvoznih carinskih deklaracijah bo v prihodnje klavzula v zvezi s tem.

Po veljavnih predpisih ni možno, da bi obrtnik uvozil določene predmete, ne da bi to dokazal. Za gospodarski inventar je na carinarnici potrebno predložiti potrdilo pristojnega organa SO, da je uvoznik samostojni obrtnik. Za uvoz repromateriala mora potrdilo vsebovati še podatek o vrednosti uvoženega repromateriala za tekoče leto. Torej mora SO voditi evidenco o vrednosti uvoženega repromateriala, sicer obrtnik lahko koristi pravico večkrat na različnih carinarnicah, seveda do skupne vrednosti 40.000,00 din. Obstoj navodilo zvezne carinske uprave, naj občinski organ izda samo eno potrdilo, pri uvozu pa bi carinarnica jemala fotokopijo, a vsakokrat na hrbtni strani originala vpisovala že izkoriščeno vrednost in ga uvozniku vrnila.

Obstoj vprašanje, ali mora obrtnik predložiti potrdilo pri uvozu malenkosti — večinoma nadomestnih delov za svoje stroje. Potnik — občan, ki ni obrtnik, lahko uvozi nekatere predmete (varilni aparat do 400 A; kultivator do 7 KW; motorno nahrbtno škropilnico; motorno kosilnico za travo; mešalec za beton do 100 litrov; motorno verižno žago) brez kakršnega koli potrdila. Tudi predmeti nad 10.000,00 din. Kljub navedenemu v carinski praksi ni enotnosti glede te zadeve, zato je dobro, da uvoznik vedno pokaže omenjeno potrdilo.

Bodoči obrtniki — zdomci, ki se vračajo iz tujine, imajo posebne pravice. Posebnost je v tem, da za njih veljajo drugačne vrednostne omejitve in v tem, da so delno ali popolnoma oproščeni carine. Vse, kar je oproščeno carine, je oproščeno tudi davka. Tudi potrdilo SO ob carinjenju ni nujno, da vsebuje »ima obrt« temveč »zaposlil je za obrtno dovoljenje in ni nobenih ovir, da se mu dovoli... V roku treh mesecev je uvoznik dolžan predložiti carinarnici drugo potrdilo, s katerim dokazuje, da že ima obrt.

Ugodnosti lahko koristi le tista oseba, ki dokaže, da je bila ali da je delala v tujini. Solanje, specializacija, seminarji in podobno se ne štejejo za delo in zato na tej podlagi ni mogoče koristiti ugodnosti. K prošnji za carinsko oprostitvev mora opravičenec predložiti še izjavo, da v zadnjih letih ni koristil teh ugodnosti, potrdilo pristojnega organa za notranje zadeve o prijavi bivališča, seznam predmetov, katere trenutno uvažajo in katere ima namen uvoziti v roku enega leta po vrnitvi. Med povratniki tudi obstoja razlika glede višine in vrste ugodnosti.

Ugodnosti odvisne od dela v tujini so predvidene za jugoslovanske državljane, ki so bili na delu v tujini neprekinjeno najmanj dve leti ali najmanj 24 mesecev v treh zaporednih zadnjih letih (1. odst. 30. čl. CZ). Oproščeni so plačila carine za gospodarski inventar, ki se ne proizvaja v Jugoslaviji, za opravljanje obrtnih, storitvenih in kmetijskih dejavnosti z osebnim delom, razen z motorna vozila. Oprostitvev v tem primeru velja, če carinska osnova znaša do 80.000,00 din, če pa osnova znaša več kot 80.000,00 do 300.000,00 din se za del vrednosti preko 80.000,00 din plača samo carina po 10 odstotni stopnji.

Jugoslovanski državljani, ki so bili na delu v tujini neprekinjeno več kot 4 zadnja leta (2. odst. 30. čl. CZ), imajo enake ugodnosti kot tisti, ki so delali samo 2 leti, razen da je vrednost za oprostitvev večja — do 140.000,00 din brez carine in do 140.000,00 do 300.000,00 din plačajo samo 10 odstotkov carine.

V navedenih primerih se lahko uvažajo gospodarski inventar za opravljanje ene vrste dejavnosti, ki temelji na osebnem delu. Na videz gre za veliko ugodnost, toda ni tako. Omejena je vrsta dejavnosti (samo nekatere obrtne in storitvene dejavnosti iz veje 09 in 05, ter kmetijska iz veje 02) in omejena je vrsta predmetov. Imamo obsežen seznam predmetov oziroma strojev in naprav, ki ne pridejo v poštev za oprostitvev. Uvozniki po teh osnovah naj pridejo na carinarnico po podrobne informacije, preden kupijo v tujini določene predmete.

Osebe, ki so bile oproščene plačila carine, ne smejo blaga pred iztekom določenega roka odtujiti ali dati drugemu v uporabo, če predhodno niso plačale carine. Če se karistnik ugodnosti vrne nazaj na delo v tujino pred iztekom treh let od začetka koriščenja ugodnosti, mora plačati carino in druge carinske dajatve v znesku, ki je določen že na dan prestopa blaga čez mejo.

Ugodnosti odvisne od bivanja v tujini so predvidene za državljane SFRJ, ki so neprekinjeno bivali v tujini več kot deset zadnjih let (1. tč. 1. odst. 29. čl. CZ). Oproščeni so plačila carine in carinskih dajatev za predmete nujnega gospodarskega inventarja za opravljanje enega poklica. Za nujni inventar se ne šteje predmet, brez katerega se lahko obrt registrira, ali pa več istih predmetov, ki bi se lahko istočasno uporabljali. Maksimalna vrednost blaga je 300.000,00 din za posamezni predmet. Različnih predmetov — ki se štejejo kot nujen inventar — je lahko skupaj do vrednosti 800.000,00 din. Če en predmet presega vrednost 300.000,00 din, se na znesek, ki presega, plača polna carina. Če takšen predmet presega vrednost 800.000,00 din, ga ni dovoljeno uvoziti. To velja tudi za motorna vozila za prevozniki obrt. Motorno vozilo se šteje za nujen gospodarski inventar le, če se bo uvoznik ukvarjal s prevozniki ali taksi dejavnostjo.

Če obrtnik, ki je bil oproščen plačila carine na podlagi več kot 10-letnega bivanja v tujini (29. čl. CZ), preneha z obrtjo ali želi uvoziti stroj odtujiti, je dolžan predhodno plačati carino. Carina se zmanjšuje za 20 odstotkov za vsako polno leto obratovanja.

Na koncu je pomembno omeniti, da so vse pravice na uvoz oz. ugodnosti brezcarinskega uvoza iz meseca v mesec vse manjše. Navedeni limiti 120.000,00, za ugodnosti 80.000,00, 140.000,00, 300.000,00 in 800.000,00 din so sprejeti pred več leti, v praksi pa se izračunavajo po tekočem kurzu dinarja, kar pomeni, da je moč kupiti za obrt vse slabše in manj vredne stroje. Monetarni ukrepi tudi vplivajo na težave pri delu carinskih organov. Obrtniki se poskušajo znajti na razne načine in uvoziti čim boljše, oz. dražje stroje. Pogosti so poskusi uvoza strojev po delih. Po pojasnilu ZCU 305/78 ni dovoljeno uvoziti nekompletnega stroja, čeprav kot nekompleten ne presega omejene vrednosti, ker se ugotavlja, da bi bil komplet ocenjen več, kot dovoljujejo predpisi. Uvoz delov za stroje je dovoljen le, če uvoznik predloži dokaz, da že poseduje takšen stroj, za katerega potrebuje dele. Razmerje med skupno vrednostjo delov in vrednostjo kompletnega stroja ni določeno, tako da so deli enega stroja lahko vredni tudi do 120.000,00 din. V določenih primerih, ko se uvažajo nekompleten stroj za generalno popravilo stroja, katerega obrtnik že ima, carinski organi lahko izvršijo kontrolo na podlagi 254. čl. CZ in o ugotovitvah naredijo zapisnik. V slučaju zlorabe so za uvoznika zagrožene denarne kazni.

V prihodnjem letu se obetajo spremembe nekaterih predpisov. Že dalj časa pričakujemo, da se limit 120.000,00 din za uvoz strojev zviša. V letu 1981 je prišlo do zvišanja tega limita samo za kmetijske stroje in sicer na 300.000,00 din. Obrtniki iz drugih dejavnosti imajo še naprej težave. Le-te so izredno velike za začetnike — mlajše obrtnike brez kvalitete inventarja. Tudi ni bilo nič od pričakovanega zvišanja limita na 40.000,00 din za repromaterial. Težave občuti tudi družbeni sektor, ker preko obrtnikov ne dobi polizdelkov za svoje finalne izdelke, ki so namenjeni za izvoz. V korist povezave družbenega in zasebnega sektorja je pred dvema letoma bilo dovoljeno, da obrtniki združujejo sredstva, oproščena od plačila carine v OZD, oziroma v pogodbeni organizaciji družbenega dela, prav tako lahko s takšnimi sredstvi delajo druge osebe, katere so v delovnem razmerju z lastnikom — koristnikom ugodnosti. Na tem področju se predvidevajo boljše možnosti, kako bi OZD trošile na tujem manj deviz, zdomci pa bi imeli večje možnosti za zaposlitev, da se vključijo v družbene tokove in postanejo še bolj koristni člani te družbe.

Živko DUMIČ dipl. oec.
CARINSKI INŠPEKTOR

Carinske ugodnosti v potniškem prometu

V potniškem prometu imamo dve vrsti carinskih ugodnosti, to je oprostitvev plačila carine in ostalih dajatev.

Ena vrsta carinske ugodnosti se nanaša na vse domače potnike, medtem ko je druga vrsta ugodnosti le za določeno kategorijo jugoslovanskih državljanov.

Prvič: carinska ugodnost, ki velja za vse domače potnike v potniškem prometu in je pred kratkim bila spremenjena višina skupne vrednosti, do katere so oproščeni plačila carine in ostalih dajatev. Po določilu carinskega zakona in odloka so domači potniki oproščeni plačila carine — za predmete osebne prtljage in poleg teh za predmete, ki jih prinašajo iz tujine, katerih skupna vrednost ne presega 200,00 din (po prejšnjem predpisu je bila vrednost določena do 1.500,00 din). Zvezni izvršni svet je to vrednost določil z odlokom, ki je bil objavljen v Ur. l. SFRJ št. 64/81 z dne 04. 12. 1981 ter začel veljati naslednjega dne, to je 05. 12. 1981. Z odlokom je carinska ugodnost znižana. Glede na to bo precej manj blaga deležno carinske ugodnosti, kajti skupna vrednost ne sme presegati 200,00 din. V primeru, da vrednost presega 200,00 din, bo moral potnik plačati vse carinske dajatve takoj ob prestopu carinske črte, t. j. na mejnem prehodu. Primer: potnik, ki prinaša iz tujine tri četrt kilograma pražene (mlete ali ne) kave, je s to količino kave izkoristil carinsko ugodnost do 200,00 din, za svo ostalo blago (tehnično, specarijo, itd.) pa bo moral plačati carinske dajatve.

Drugič: poleg zgoraj navedene carinske ugodnosti pa carinski predpisi določajo tudi posebno ugodnost v potniškem prometu za naše državljane — zdomce, ki so na začasnem delu v tujini in prihajajo iz tujine na letni oddih ali obisk k družini. Zdomci, imajo enkratletno pravico do carinske ugodnosti, in to za predmete, ki niso namenjeni za nadaljnjo prodajo, in če skupna vrednost predmetov ne presega 5.000,00 din. Tudi pri tej ugodnosti je zelo pomembno dejstvo, da predmet ne presega vrednosti 5.000,00 din. Če posamezni predmet presega vrednost 5.000,00 din bo moral potnik — zdomec plačati vse predpisane carinske dajatve od celotne vrednosti, ki je ugotovljena za posamezno blago oz. predmet. Te ugodnosti tudi ni mogoče združevati (pogosti so primeri, ko želita mož in žena koristiti ugodnost za en predmet). Prav tako ni mogoče, da bi samo za razliko nad 5.000,00 din plačal carinske dajatve, kar tudi naši zdomci zelo pogosto zahtevajo. Primer: če znaša vrednost transistorja 8.000,00 din, ni mogoče, da bi mož in žena koristila ugodnost, niti ni mogoče, da bi en koristil ugodnost do 5.000,00 din in na razliko 3.000,00 din plačal carinske dajatve. V takem primeru bo moral plačati vse dajatve od vrednosti 8.000,00 din.

Potniki — zdomci tudi ne morejo koristiti te ugodnosti za reprodukcijski in gradbeni material, ne za blago, ki je namenjeno za preprodajo, oziroma katerega uvoz je prepovedan.

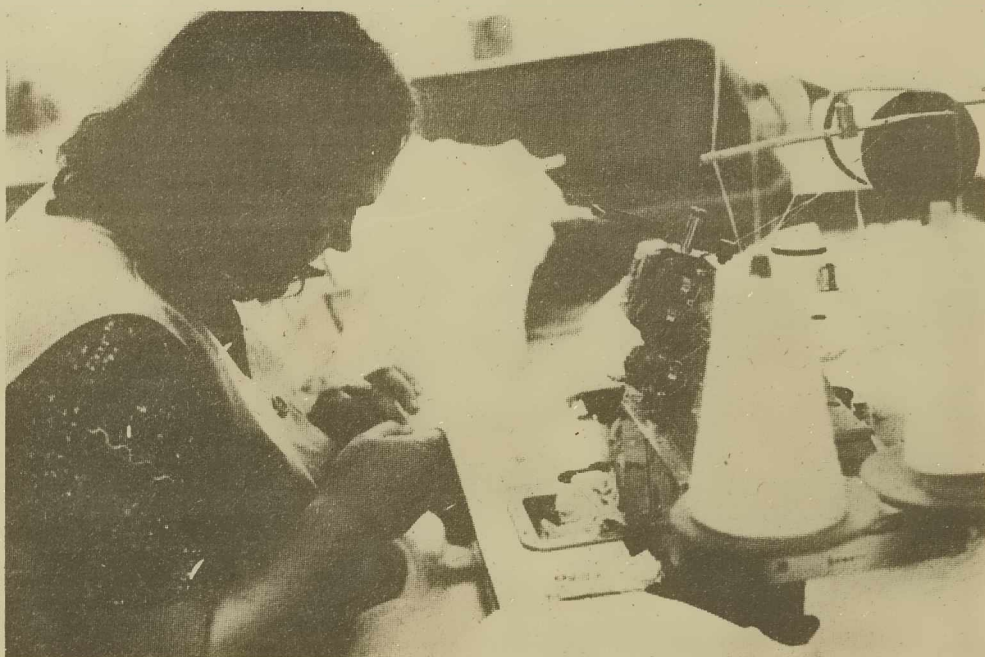
Naši zdomci pa so upravičeni do te ugodnosti, če so najmanj dve leti na delu v tujini ali 24 mesecev v zadnjih treh letih.

dipl. iur. Martin Glavač

MOŽNOSTI ZAPOSLOVANJA V LETU 1982 V POMURJU

Pri ocenjevanju razmer na področju zaposlovanja v Jugoslaviji ne moremo mimo velikih razlik, ki se kažejo med posameznimi republikami in območji znotraj le-teh. Slovenija ima na področju zaposlovanja najugodnejšo situacijo, saj je dosegla skoraj polno zaposlenost prebivalstva in ima v nekaterih gospodarskih dejavnostih celo občuten primanjkljaj delavcev. V posameznih gospodarsko manj razvitih območjih, kot je Pomurje, pa so kljub temu še prisotni problemi nezaposlenosti. Razmere glede zaposlenosti in nezaposlenosti v odnosu na število prebivalstva ilustrirajo nekateri podatki:

Občina	štev. prebivalcev	zaposleni	nezaposleni
G. Radgona	20.959	7.427	162
M. Sobota	65.444	19.338	860
Lendava	27.292	7.239	425
Ljutomer	18.997	5.754	184
Skupaj	132.692	39.758	1.631

pridobljeni poklic ne ustrezajo povsem.

Grob prikaz pričakovanj na področju zaposlovanja v naslednjem letu ima predvsem splošno informativen cilj. Možnost zaposlitve vsakega posameznika, tudi povratnika iz tujine, je odvisen od pogojev in želja v določenem okolju ob določenem času. Doslej vključevanje delavcev, ki so se vrnili iz tujine, v Pomurju ni bilo problematično, saj so se zaposlovali tako kot vsi drugi občani. To trditev podkrepljuje dejstvo, da je od okoli 15.000 Pomurcev, kolikor jih je v letih najštevilnejših migracij delalo na tujem, ostalo v tujini le še okoli 6.100. Pričakujemo, da se bodo postopoma vračali, saj je verjetnost nenadnih velikih vračanj majhna za-

Socialna varnost po vrnitvi

Delavci, ki končujejo z delom pri tuji firmi z namenom, da se vrnejo in zaposlijo doma, bodo pravice, ki izvirajo iz dela v tujini, uveljavljali po naslednji poti:

Po prenehanju delovnega razmerja v tujini in vrnitvi domov se je potrebno prijaviti pri skupnosti za zaposlovanje v občini stalnega bivališča v roku 30 dni od dneva prenehanja dela. Pri skupnosti za zaposlovanje se prijavi z delavsko knjižico in predložijo dokumente o delu v tujini. Najpomembnejši dokument je potrdilo o zavarovalni dobi v tujini. (Versicherungskarte), ki ga izda nosilec socialnega zavarovanja (Gebietskrankenkasse). Ta potrdila so dokaz, da ste bili v tujini redno zaposleni in socialno zavarovani, zato jih je potrebno skrbno hraniti, saj jih boste potrebovali tudi ob upokojitvi.

V času nezaposlenosti lahko delavci, ki so se vrnili iz ZR Nemčije uveljavijo pravico do denarnega nadomestila, če s pristojnega nemškega urada za delo (Arbeitsamt) prinesejo obrazec AV/JUG-1, na katerem je označeno soglasje za vrnitev v domovino.

V primerih, da firma delavcu ne želi dati soglasja za prenehanje dela, oziroma delavec neupravičeno opusti delo, se to zaznamuje na omenjenem obrazcu in tak delavec ne more uveljaviti denarnih pravic zaradi nezaposlenosti.

V večini primerov delavci dobijo soglasje za vrnitev, na osnovi katerega uveljavijo pravico do denarnega nadomestila, ki znaša v letošnjem letu okoli 5.400.- din mesečno. Čas prejemanja nadomestila je odvisen od skupne delovne dobe, giblje pa se od treh mesecev do enega leta.

Delavci pa izgubijo pravico do nadomestila, če odklonijo zaposlitev, ki jim jo v času nezaposlenosti ponudi skupnost za zaposlovanje. ZR Nemčija vrne (refundira) izdatke za socialno varnost za dobo šest mesecev, daljše uživanje pravic gre torej na račun naših sredstev.

V času nezaposlenosti imajo delavci povratniki iz tujine tudi pravico do zdravstvenega zavarovanja.

Delavci, ki se vrnejo z dela v Avstriji, uveljavljajo pravico do zdravstvenega varstva na osnovi obrazca JA-2, ki ga dvignejo pri bolniški blagajni ob odhodu v domovino. Pravice do denarnih prejemkov v času nezaposlenosti pa ne morejo uveljaviti, ker med Avstrijo in SFRJ o tem še ni sklenjen meddržavni sporazum.

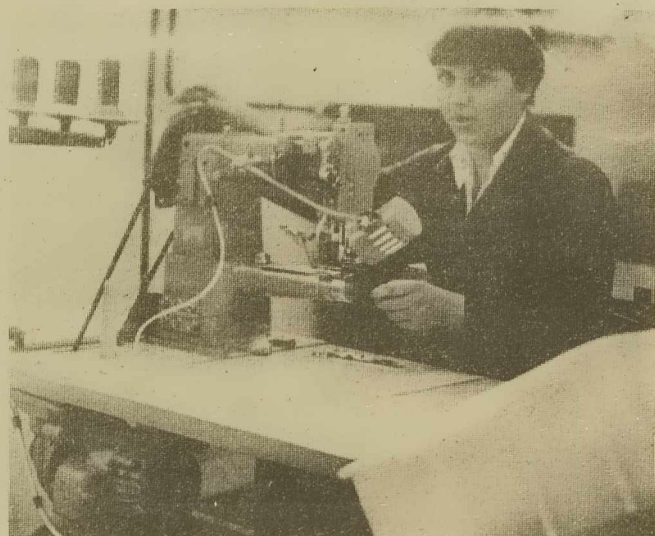
Upoštevanje delovne dobe, pridobljene v tujini, ob ponovni zaposlitvi v domovini je odvisno od dogovora v posamezni organizaciji. Večina DO in skupnosti priznava to delovno dobo pri izračunu količine letnega dopusta, nekatere pa tudi pri podeljevanju jubilejnih nagrad ali celo upoštevajo kot minulo delo pri izračunavanju osebnih dohodkov. Normativno to področje ni enotno urejeno, ampak je prepuščeno delavcem, da si v posamezni organizaciji te zadeve uredijo v internih samoupravnih aktih.

produktivnost, boljša organizacija dela, višja kvalifikacijska struktura zaposlenih, lahko ta dogajanja ocenjujemo zelo pozitivno.

Tako kot v ostalih občinah bo v prihodnjem letu tudi v Ljutomeru problem zaposlovanja zaostren predvsem pri mladih strokovnih kadrih, ki bodo končali izobraževanje. Dogovoriti se bomo morali za ukrepe, s katerimi bi pospešili vključevanje teh kadrov preko pripravništva in spodbujanja prostorske mobilnosti v zaposlitev.

Lendava

Na položaj zaposlovanja bodo v lendavski občini v prihodnjem letu vplivale nekatere okoliščine, ki so že v letošnjem letu povzročale stagnacijo gospodarske rasti in s tem omejevanje novih zaposlitev. Znano je, da je še vedno nedorečeno sanira-

Za zadnje petletno obdobje je značilna hitra rast zaposlovanja v vseh pomurskih občinah. Pogojevala jo je živahna investicijska dejavnost, ki pa se je v letu 1981 že bistveno zmanjšala. Zaostreni pogoji gospodarjenja so povzročili upadanje povpraševanja po delavcih, nezaposlenost pa je začela rahlo naraščati. Ta pojav ni značilen le za naše razmere, temveč je izraz globljih gospodarskih težav, ki imajo tudi v najrazvitejših deželah sveta za posledico naraščajočo nezaposlenost.

V vseh pomurskih občinah so v tem času že oblikovane resolucije o družbeno-gospodarskem razvoju v letu 1982. Na osnovi obstoječih pogojev gospodarjenja so občine v dogovoru z organizacijami združenega dela in skupnostmi načrtovale nižje stopnje rasti zaposlovanja, za katere obstaja realna možnost, da bodo realizirane. Predvidevanja v posameznih občinah so takale:

Murska Sobota

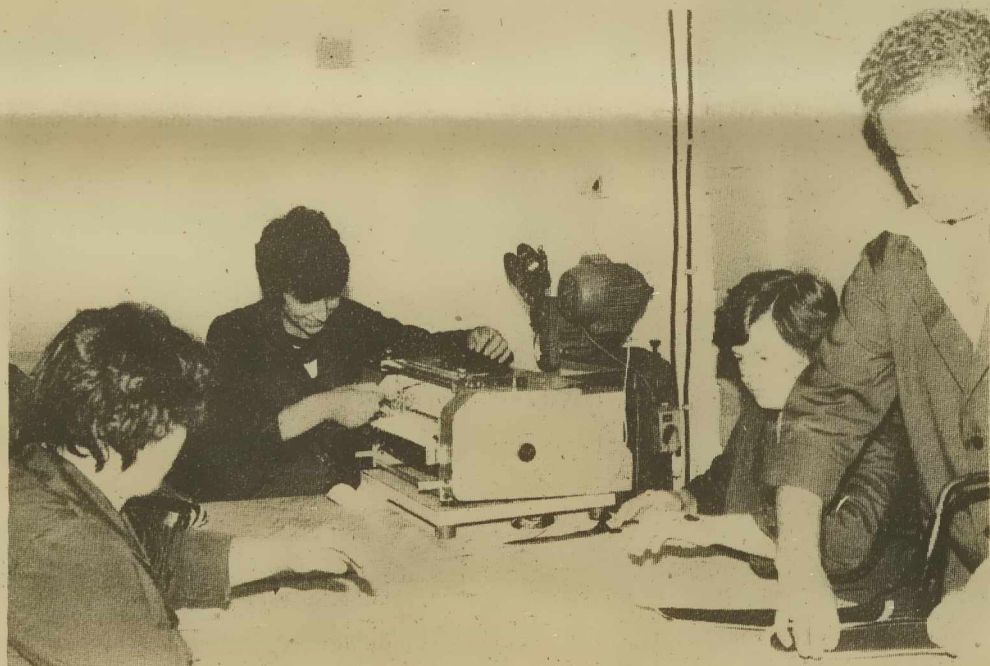
V Murski Soboti se predvideva 2-odstotna rast zaposlovanja, kar predstavlja možnost za zaposlitev 570 delavcev. Glede na tehnološko opremljenost gospodarstva se bo tudi tokrat dobišen del potreb nanašal na priučene delavce, kar objektivno gledano zagotavlja možnost za vključitev delavcev povratnikov iz tujine v delo doma. Pričakujemo pa, da bo težje reševati vprašanje zaposlovanja mladih poklicno izobraženih kadrov, ki so že letos, oziroma bodo drugo leto končali šolanje.

V občini bodo nove delavce potrebovale tovarna perila in oblačil Mura, kovinska in elektroindustrija Panonija, lesna industrija Ledava in KG Rakičan TOZD Prašičereja, na področju negospodarskih dejavnosti pa TOZD Moravske toplice.

Gornja Radgona

Gornjeradgonska občina ima na področju zaposlovanja zaradi nagle rasti gospodarstva v zadnjih letih deloma pa tudi zaradi večje

prostorske odprtosti najugodnejšo situacijo. Za leto 1982 načrtujejo 3,8-odstotno rast zaposlovanja, kar pomeni 261 novih delavcev, ki se bodo lahko vključevali predvsem v DO: Avtoradgona, Radenska (tovarna polnilne opreme), TOZD Modra, Elrad in TOZD Farma bekonov v Gornji Radgoni.

Kljub sorazmerno ugodnim procesom zaposlovanja bo v tej občini problem neskladnosti med ponudbo in povpraševanjem prisoten, in to zaradi večjega priliva strokovno usposobljenih delavcev kot je povpraševanje po njih, medtem ko ocenjujemo, da bo povpraševanje po priučenih in kvalificiranih delavcih za proizvodno delo še vedno precejšnje. Delavci, ki so se vračali iz tujine, doslej niso imeli problemov pri zaposlitvi, saj so jo v krajšem času vsi dobili.

Ljutomer

Za leto 1981 je bila v ljutomerski občini dogovorjena 4-odstotna rast zaposlovanja, ki bo po dosedanjih podatkih tudi dosežena.

To pomeni, da se je na novo zaposlilo 191 delavcev, oziroma bo ob koncu leta v družbenem sektorju delalo 5.220 delavcev. Če so takšno ugodno rast zaposlovanja spremljali tudi drugi kvalitativni dejavniki, so večja

nje DO INA-Nafta, ki je bila v preteklosti eden najpomembnejših faktorjev razvoja, a tudi nekatere druge delovne organizacije se zelo racionalno obnašajo pri gospodarjenju z živim delom zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja.

Ocenjujemo, da bo v letu 1981 dosežena 2,8-odstotna rast zaposlenosti, približno po isti stopnji pa naj bi rasla tudi v naslednjem letu. To pomeni, da bi bilo mogoče drugo leto zaposliti okoli 270 delavcev. Nizka stopnja rasti zaposlovanja ne zagotavlja možnosti za vključitev v delo vsem iskalcem zaposlitve, ampak lahko pričakujemo občutnejše povečanje nezaposlenosti predvsem v skupinah poklicno izobraženih delavcev. Možnosti za zaposlovanje proizvodnih delavcev bodo predvsem v novem obratu DO Lek, ki ga gradijo v industrijskem okolišju v Lendavi, doma pa tudi v konfekciji. Za delavce s strokovno izobrazbo pa bomo morali iskati možnost zaposlitve v širšem slovenskem prostoru, oziroma jih vključevati tudi v dela in naloge, ki jim glede na

radi pravic, ki bi jih pridobili z daljšim bivanjem v tujini.

Postopnost vračanja bo olajševala vključevanje delavcev v domače družinsko in delovno okolje, s katerim so Pomurci ves čas dela v tujini ohranjali izredno žive stike.

Izkušnje kmetovalcev

ČISTI RAČUNI

»Novembra 1979 smo začeli z gradnjo sodobnih svinjskih hlevov, ki nas je stal 2,5 milijona dinarjev, za kar smo dobili 15-letni kredit, od tega znaša delež Panonke v obliki nepovratnih sredstev nekaj nad milijon dinarjev. Da smo hlev sploh lahko postavili, smo morali tudi domači pošteno pljuniti v roke. Čeprav se je gradnja zaradi pomanjkanja gradbenih materialov nekoliko zavlekla, posebej pri krmilnici, smo leto kasneje (novembra lani) pripeljali prvo »rundo« tekačev (pujskov do 23 kilogramov).

Zdaj je v hlevu — meri 36 krat 12,80 metrov z 48 boksi, v vsakega pa gre 11 pujskov — že peta »runda«. V tej smo jih pripeljali 269, od tega je bilo 10 »škratov«, 7 pa jih je poginilo. V prejšnji pošiljki — sledijo si vsaka dva meseca — jih je bilo 266, od tega 10 »škratov«, prav toliko pa jih je poginilo.

Za krmila je poskrbljeno v okviru kmetijske zadruge Panonka, sicer pa imamo vedno na zalogi 25 do 30 kubničnih metrov krmil. Na treh hektarjih, zasajenih s koruzo, smo letos pridelali 20 vagonov koruze, kar zadošča. Obljubljeno nam je bilo, da bomo dobili vnaem še 6 ali 7 hektarjev obdelovalnih površin za pridelovanje koruze, a za zdaj nič ne kaže, da bi jih tudi v resnici dobili.

Glede obračuna za kooperacijsko pitanje pujskov je pa takole: sem za čiste račune in dolgoročno kooperacijo. Letni obračun se mi ne zdi najbolj posrečen, prej bi bilo bolje, da ga opravimo pri vsaki oddaji na dva oziroma tri mesece.

Oba Grabarja, Vladimir in Štefan, oče in sin, iz Pordašinec sta s tem razgrnila, kaj in kako gospodarita na 6-hektarski kmetiji (2 hektarja je gozda). Štefan je sicer še zaposlen v prošenjakovskem Pletilstvu — »plača je prej dobra kot slaba, sem pa izučen strojni pletilec« — vendar bo zanesljivo nasledil očeta. Mimogrede — spozna se ne le na kmetovanje, marveč tudi fotografiranje, za nogomet pa ima tako ali tako posebno žilico.

Pred svinjerejo so se pri Grabarjevih v Pordašincih ukvarjali z vzrejo bikov — »imeli smo čoke« — a hlev je bil pretesen in sploh ni šlo vse po načrtih. Poslušali so pospeševalca Vida in se preusmerili. Doslej jim menda ni bilo žal.

»Bomo videli, kako bo pri obračunu. Kolikor vem, gre tovrstna kooperacija sosedu iz Čikečke vasi dobro od rok. Treba je pač na vse paziti. Meter krmila me pride 1600 dinarjev, silosa za krmila pa še ne premoremo. Oprezen moram biti pri nabavi »tekačev«, saj kot bi mignil, kakšnega stisne. Seveda vsak pogin takoj prijavim. Tudi veterinar redno prihaja, čeprav s samo veterinarsko kontrolo iz kmetijske zadruge Panonka nisem najbolj zadovoljen.«

Pri Grabarjevih v Pordašincih pajih čaka še več drugih opravkov. Če so uspeli doslej posodobiti hleve, bodo zdaj poprijeli pri obnovi stanovanjske hiše, pri čemer bosta prav gotovo največ pomagala mlada dva, sin in snaha.

»Dela bo torej na pretek. Vsi seveda resno računamo na dokajšen izkupiček od kooperacijskega pitanja pujskov, v dolgoročni perspektivi pa se bomo skušali pri tem postaviti na lastne noge. Sicer pa, kaj naj še rečem. Morda le to, da brez tesnega sodelovanja in povezovanja s kmetijsko zadruzo Panonka na našem območju ne gre. Vsak tisti, ki mu je kaj do tega, da bi na svoji kmetiji dobro gospodaril, se mora tega zavedati.« sklene kmet-kooperant Vladimir Grabar iz Pordašinec. Sin Štefan mu živahno pritrdi, kar daje slutiti, da bo nadaljeval očetovo tradicijo.

Branko Žunec

Sodelovanje med ABC Pomurko in UPI Sarajevo

Predstavniki ABC POMURKE—Tovarna mlečnega prahu iz Murske Sobotice so se z delavci ZOZD UPI Sarajevo—DO Kandita dogovorili, da s skupnimi močmi odpravijo ozka grla pri pakiranju mleka v prahu v TMP iz M. Sobotice. V ta namen bo ZOZD Zora delovne organizacije Kandita uvozila pakirni stroj za Tovarno mlečnega prahu v M. Soboti. Za protiuslugo pa je TMP prevzela obvezo, da konditorsko industrijo UPI letno oskrbi s 450 tonami mleka v prahu.

Omenjeni delovni organizaciji se dogovarjata tudi o skupni proizvodnji za prodajo na tržišču BiH in drugih območjih Jugoslavije. Po dogovoru bosta obe delovni organizaciji pristopili k proizvodnji skupnih izdelkov za zimske olimpijske igre 1984 leta v Sarajevu.

Boris Hegeduš

Večje spremembe v kmetijski davčni politiki

Člani soboškega izvršnega sveta so na nedavni seji spregovorili zlasti o nekaterih osnutkih dogovorov razvojne politike v letu 1982, kjer so predvidene določene konkretne spremembe. Na posebno pozornost je naletel osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v prihodnjem letu, ki naj omogoči izenačevanje pogojev gospodarjenja, skladnejši razvoj SR Slovenije in zagotovi enakopravni položaj občanov v naši republiki. Kot smo slišali v razpravi, bodo nove davčne obveznosti prizadele zlasti polkmete, katerim bi naj v prihodnje najmanj za trikrat povišali davke. Ob podatku, da je v murskobosoboški občini okrog 13 tisoč davčnih zavezancev, od tega kar 7 tisoč kmetov,

medtem ko je polkmetov, predvsem na Ravenskem, okrog 5500, so se člani izvršnega sveta resno zamislili.

Zato so imeli dokaj tehtne pripombe na omenjeni dokument, ki med drugim predpisuje tudi 30 do 46-odstotno stopnjo davka iz kmetijske dejavnosti, ki zadeva katastrski dohodek od negozdnih površin. Zavzeli so se namreč za znižanje te stopnje na 25 do 35 odstotkov, ker bi se drugače lahko soočili z negativnim vplivom na proizvodnjo hrane, kar pa je uvrščeno med prednostne usmeritve bodočega razvoja občine in republike. V zvezi s tem so podarili, da je treba čimprej na republiškem nivoju uskladiti merila glede kmetijskega

osnutek dogovora, s čimer bodo seznanili delegate na bližnjem skupščinskem zasedanju.

M. Jerše

Nove vezi med ABC Pomurko in Podravko

Dosedanje sodelovanje med ABC POMURKO in Podravko, kateri je TMP dobavljala mleko v prahu, je bilo osnova za prehod na dohodkovno povezovanje na skupnih programih. Predstavniki obeh sestavljenih organizacij so se sestali z namenom, da proučijo in opredelijo možnosti za obe strani zanimivega programa sodelovanja. Dogovorili so se, da bo skupna delovna skupina ugotovila možnosti Podravke, da bi s surovinami za predelavo oskrbovala Pomurkino kafilirijo. Posebej bodo opredelili oskrbo s krvjo živine.

Pri izvozu bo Podravka s svojimi proizvodi izpolnila izbor izdelkov ABC POMURKE za izvoz na Madžarsko. Sodelovanje pri izvozu bosta realizirali pristojni OZD obeh sestavljenih organizacij.

Do sodelovanja bo prišlo tudi pri izgradnji večjega skladišča DO Tabor v Grosuplju. Novi partner ABC POMURKA — Podravka iz Koprivnice pa bo po dogovoru dopolnjevala izbor ponudbe prehrabnih izdelkov v trgovski mreži ABC POMURKE s proizvodi, ki jih Pomurkine DO ta čas ne proizvajajo.

Boris Hegeduš

TURNIŠČE: cene pujskov

Podobno kot teden dni prej so se cene pujskov na turniškem sejmišču gibale tudi pretekli četrtek (10. dec.), in sicer od 2.800,00 do 3.400,00 dinarjev za par. Rejci so tokrat pripeljali 82 pujskov, prodali pa so jih okrog 60.

VEŠČICA

V Veščici, v krajevni skupnosti Černelavci, so že pred leti asfaltirali skoraj vse ceste, vsako leto pa so imeli težave s poljskimi in gozdnimi potmi, ki so jih morali popravljati. Da bi se v prihodnje temu izognili, so pred nedavnim skoraj vse te poti preorali in jih zasipali z gramozom. Upravičeno upajo, da bo v prihodnje s popravili malo dela. Posebej še zato, ker so ob vaški gramoznici izkopal odtočni kanal.

Otok

VERŽEJ

Pretekli teden so verženski pionirji in učenci tamkajšnje osnovne šole zbirali star papir. Akcija je bila uspešna, saj so v enem dnevu zbrali tono papirja. To je bila že druga akcija, v prihodnje pa naj bi papir zbirali pogosteje.

Učenci bodo izkupiček od prodanega papirja namenili vrstnikom, ki so v letalski nesreči nad Korziko izgubili svoje najdražje.

J. Ferenc

POMURSKA BANKA V MURSKI SOBOTI

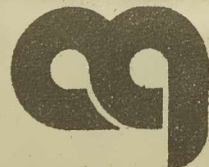
Kredit za kmetovalce

Brez kreditov ne gre, pravijo na kmetih. Ljudje s podeželja se ne sramujejo več najetja kreditnih sredstev, saj se dobro zavedajo, da bi hudo zaostali s tehnologijo, ko ne bi nabavljali sodobne mehanizacije, imeli velikih hlevov itd. Kreditna sredstva lahko dobijo pri hranilno-kreditnih službah v kmetijskih zadrugah (ta institucija jim je še kako dobro poznana!) in v podružnicah Ljubljanske banke, Pomurske banke, v Murski Soboti, Lendavi, Radgoni in Ljutomeru. Naša domača banka torej kreditiranja kmetijstva ne zanemara. Lani, na primer, je odobrila 98 posojil v skupnem znesku 14 milijonov 263 tisoč dinarjev, letos pa precej več: 226 posojil, katerih skupen znesek je 35 milijonov 108 tisoč dinarjev. Največkrat so kmetje posojilo zaprosili za nakup kmetijske mehanizacije, zlasti traktorjev (142), potem za obnovo ali novogradnjo gospodarskih objektov, pa za nakup raznih priključkov za traktorje itd.

Prevladujejo torej krediti za stroje. Naše kmetovalce pa želimo obvestiti, da Pomurska banka odobrava posojila tudi za druge, morda še bolj koristne namene: odkup kmetijskih zemljišč, ureditev ali obnovitev nasadov, nakup plemenske živine in tudi za usposobitev kmetij za turistično dejavnost. Tako kot za stroje, je moč dobiti kredit tudi za te namene pod pogojem, da posojilojemalec veže dinarska sredstva ali protivrednost prodanih deviz. Na vezano vlogo dobi 280 odstotkov kredita. Torej, če v banko položite 100 tisoč dinarjev, lahko dvignete 280 tisoč dinarjev. Denar — vlogo, ki ga daste v banko, le-ta obrestuje s 7,5-odstotnimi obrestmi, za odobreno posojilo pa je treba plačati 12-odstotne obresti. Če pa se posojilojemalec odpove obrestim od svoje denarne vloge, potem plača za kredit le 6-odstotne obresti.

Za odobritev kredita je potrebno priložiti ustrezno dokumentacijo.

Š. SOBOČAN

agrotehnika - gruda

TOZD AGROTEHNIKA — TRGOVINA

n. sol. o.

61001 LJUBLJANA, TITOVA 38

Telefon: h. c. (061) 315-555; telex 31106; p. p. 254

S POSLOVNIMI ENOTAMI

Murska Sobota, Titova 25

Lendava, Partizanska 34

Ljutomer, Slavka Osterca 2

NUDIMO VAM:

KMETIJSKO MEHANIZACIJO

— traktorje in njihove priključke, male kmetijske stroje in kmečko orodje

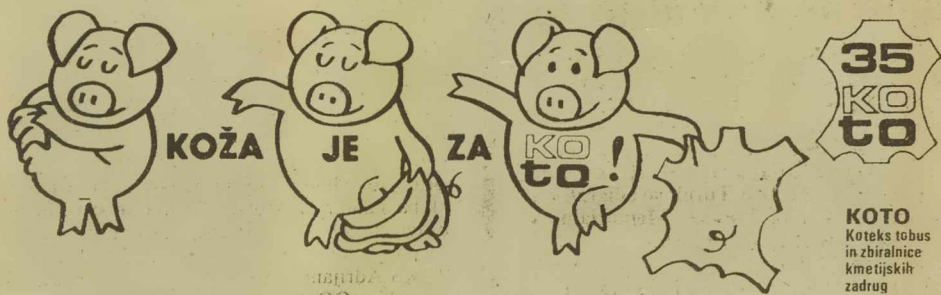
NADOMESTNE DELE

— za traktorje in avtomobile ter ostalo tehnično blago za kmetijstvo

NA ZALOGI IMAMO

— zaščitna sredstva vseh domačih proizvajalcev za varstvo rastlin in umetna gnojila

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA!

KOTO
Koteks tobis
in zbiralnice
kmetijskih
zadrug

V bodoče sveti stanovalcev pri krajevni skupnosti

Zbori stanovalcev pri krajevni skupnosti, ki so bili ustanovljeni pred dvema letoma, se bodo bodoče imenovali sveti stanovalcev pri krajevni skupnosti. Njihova vloga bo predvsem v usklajevanju in razreševanju vseh problemov bivanja v krajevni skupnosti, zato se bodo morali povezovati z drugimi samoupravnimi in političnimi organi v krajevni skupnosti, predvsem pa z raznimi sekcijami pri krajevni konferenci socialistične zveze.

Zbori stanovalcev volijo svoje delegate v svet stanovalcev pri KS. To je stalno delovno telo, ki izraža skupne želje vseh stanovalcev, tudi etažnih lastnikov ter lastnikov zasebnih stanovanjskih hiš. Njihovo vlogo, položaj in naloge mora konkretno opredeljevati statut krajevne skupnosti.

Tako kot v dosedanjem zboru stanovalcev pri krajevni skupnosti naj bi v svetu stanovalcev usklajevali in strnili smernice in stališča za delegacijo krajevne skupnosti, ki delegira delegate v zbor uporabnikov v samoupravno stanovanjsko skupnost. Svet stanovalcev pri krajevni skupnosti je tudi telo, ki koordinira delo organov hišne samouprave, skrbi za stalno izboljšanje tega dela, predvsem v izmenjavi pozitivnih izkušenj ter nudi pomoč hišni samoupravi, skrbi za bivalno okolje in se vključuje v stanovanjsko gradnjo v krajevni skupnosti.

Svet stanovalcev lahko ima praviloma toliko delegatov, kolikor je hišnih svetov v krajevni skupnosti. Delegete, med katerimi so tudi delegati etažnih lastnikov in zasebnih stanovanjskih hiš, volijo stanovalci na zborih stanovalcev in zborih občanov, za katere predloži priprave opravi socialistična zveza.

Franček Drvarič

VEŠČICA

Rabijo dodatni transformator

Prebivalci Veščice se že več let pritožujejo zaradi slabe električne napetosti. V zadnjih letih so namreč v vaši priklopili na električno omrežje precej novih gospodinskih in gospodarskih priklučkov, priselilo pa se je tudi precej novih družin, ki so si na tem območju zgradile hiše. Kot vse kaže, bodo krajani kmalu boljše volje, saj naj bi v kratkem začeli graditi dodatni transformator.

Otok

MALA POLANA

Enako zavzeto tudi v prihodnje

Mladi, člani OO ZSMS v Mali Polani so na programsko-volilni konferenci ugodno ocenili minulo delo. Uredilo so si prostore v stari šoli, precej pozornosti so posvetili vaškim zelenicam in urejanju Copekovega mlina. Ustanovili so rokometni in namiznoteniški klub, lotili pa so se tudi organiziranega dela s šahisti.

Precej pester je tudi delovni program za prihodnje obdobje. Dokončno bi radi uredili šolo z okolico vred, zasadili okrasno drevje in zasejali travo, ob idejno političnem delu pa bodo posvetili še več pozornosti družabni in športni dejavnosti.

S. Zver

Društvo ljubiteljev malih živali

To jesen so se v Lendavi zbrali gostitelji malih živali in ustanovili svoje društvo. Precej jih je bilo doslej vključenih v društvo »Slavček« v Beltincih, zato imajo za samo precej izkušenj. Širšemu občinstvu se bodo z bogato razstavo predstavili v Lendavi še ta mesec, zato se že dogovarjajo za razstaveni prostor.

Ludvik Žižek

LJUTOMER

Občni zbor

Društvo invalidov Ljutomer je imelo svoj redni občni zbor. Udeležilo se ga je 145 članov društva, številni družbenopolitični delavci in predstavniki sosednjih društev. Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo, ker je staremu odboru potekel mandat. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen Ivan PERSAČ. Društvo deluje 6 let in je v tem obdobju že doseglo uspehe.

V svojem programu dela za leto 1982 je mnogo nalog. Potrebno pa je prisluhniti tudi članom in reševati tiste drobne probleme, katerih nihče ne rešuje.

FEMA

To jesen sta praznovala zlato poroko Štefan in Julijana Flisar iz Murske Sobote. Štefan je bil terenski električar pri Blisku, zdaj pa oba živita od njegove pokojnine. Pogosto ju obišče Ignac Kocet, ki se je nanju navezal, pa tudi drugih prijateljev imata precej.

MARTJANCI

AKTIVNOST

V okviru krajevne konference SZDL Martjanci že več let uspešno deluje več sekcij. Posebno aktivne so sekcija za kmetijstvo, športna sekcija in sekcija za družbeno aktivnost žensk. Slednja bo v sodelovanju z delavsko univerzo iz V Murske Sobote v zimskih mesecih organizirala gospodinsko-zdravstvene tečaje in tečaj za ročna dela, skupaj s KK Rdečega križa pa še zdravstvena predavanja.

V akcijo za izboljšanje človekovega okolja, ki poteka že četrto leto pod geslom »Naš kraj bo lepši!«, je vključenih devet vasi. Letošnji pokal za najlepše urejeno naselje sta prejeli vasi Mlajtinci in Lukačevci. Pravkar pa poteka v Moravcih gospodinski tečaj pod vodstvom Marte Kikec; obiskuje ga 25 žena in deklet. Za konec tečaja bodo pripravili tudi razstavo. V začetku januarja bo podoben tečaj tudi v Andrejcih. Obiskovale ga bodo predvsem kmetijske proizvajalke.

Lilijana Klement

ADRIJANCI

TURNIR

V nedeljo je bilo izredno živahno v Adriječih, kjer se je zbralo na turnirju v namiznem tenisu 12 ekip iz sosednjih krajevni skupnosti in Murske Sobote. Organizator je bila OO ZSMS Adriječani. V igrah so edipno zbrali največ točk člani ekipe kluba mladih iz Murske Sobote in osvojili pokal, drugo mesto in priznanje je osvojila ekipa OO ZSMS Salovci, tretje pa ekipa domačinov OO ZSMS Adriječani. Posamezni se je najbolje izkazal član ekipe OO ZSMS Salovci Franci Just.

Elemir Lepoša

PESTER IZBOR ZA VSAKOGAR!

II. SVETOVNA VOJNA

Doslej najboljše pričevanje o največjem spopadu v zgodovini človeštva! Zelo izčrpno tudi o NOB, enkratni filmski material, pregledno in poljudno besedilo. Rezultat dela prek 40 evropskih in svetovnih avtorjev.

Tri knjige, vezane v polusnje, 1.200 strani velikega formata, 2.000 ilustracij, 300 ilustracij in fotografij v barvi.
Cena: ppl. 3.400 din (10 obrokov)

L. N. Tolstoj, VOJNA IN MIR

Najslavnejši vojni roman o Napoleonovem pohodu v Rusijo in žalostnem koncu velike armade.
1873 strani v dveh knjigah.
Cena: cpl. 1.120 din (5 obrokov)

B. Traven, IZBRANA DELA

Šest Travenovih romanov, natisnjenih v teh IZBRANIH DELIH, predstavlja pisca z njegovimi najbolj kakovostnimi in priljubljenimi besedili. MRTVAŠKA LADJA — OBIRALCI BOMBAŽA — ZAKLAD SIERRA MADRE — MOST V DŽUNGLI — UPOR OBEŠENCEV — GENERAL IZ DŽUNGLE — za vsa dela je značilno, da se dogajajo v slikovitih, malone eksotičnih okoljih. Kvalitetno branje za vse člane družine!

Skupaj 1.500 strani v šestih knjigah.
Cena: imt. 1.500 din (7 obrokov)

Fran Levstik, MARTIN KRPAČ Z VERHA

Nespremenjeno Levstikovo besedilo po prvi objavi v Glasniku slovenskem 1. in 15. julija 1858. 12 barvnih upodobitev Borisa Kobala in spremni študij Borisa Paternuja in Ivana Sedeja.
Cena: cpl. 440 din (2 obroka)

TRIJE ROKOPISI PREŽIHOVEGA VORANCA

Zanimiva posebnost za ljubitelje in zbiratelje knjižnih redkosti. Natančni posnetki Vorančevih rokopisov za novelo GREH NA ODORU, črtico SOLZICE in literarno reportažo GOSPOSVETSKO POLJE, ki jih spremlja posebna priloga s poglobljeno študijo Draga Druškoviča o pisateljevem življenju in delu.

154 listov, vloženi v mapo, in priloga s spremno študijo.
Cena: fks, 775 din (3 obroki)

ZLATA SLIKANICA

15 priručnih slikanic, ki so jih izbrali otroci sami. 364 strani, 260 barvnih ilustracij, poslikan kartonski kovček — eno ali petnajst lepih daril.
Cena: br. 900 din (4 obroki)

ČEBELICA

Za najmlajše bralce je pripravljenih deset ponatisov v ličnem kovčku. Tokrat bodo to ilustrirane izdaje ljudskih pravljic raznih narodov.
Cena br. 350 din (2 obroka)

ZLATA KNJIGA

Pravljice in pripovedke, zgodovinske povesti, zgodbe o živalih, partizanske zgodbe, planinske povesti, pustolovske zgodbe, skratka pravo bogastvo zanimivega branja za vsakega mladega bralca. Ponatis 12 pripovednih del v 13 knjigah. 2534 strani, 402 ilustracij, mikavne opreme in poučne spremne besede o pisateljih in ilustratorjih.
Cena: imt. 2.900 din (14 obrokov)

SVET UMETNOSTI

Natančen prikaz svetovne in jugoslovanske upodabljajoče umetnosti. V knjigi boste našli vse, kar želite vedeti o slikarstvu, kiparstvu in arhitekturi, saj knjiga predstavlja zgodovinski in regionalni pregled vseh oblik in načinov likovnega izražanja.
640 strani, 1.300 barvnih ilustracij.
Cena: pus. 780 din (3 obroki)

Tone Škarja, EVEREST

Naš znani alpinist, večkratni udeleženec in vodja himalajskih odprav, je v tej knjigi strnil vrsto svojih vtisov in doživljanj drugih

članov odprave z vzpona na Mount Everest.

341 strani, grafične skice, zemljevidi in tehnične skice, barvne fotografije s poti na vrh Strehe sveta.

Cena cpl. 800 din (4 obroki)

Drago Kocjančič, FOTOGRAFIJAMO, SNEMAJMO

Knjiga domačega avtorja, strokovnjaka za to področje, upošteva predvsem naše razmere in možnosti pri obvladovanju vseh skrivnosti »prikisanja na sprožilec«.

280 strani, prek 200 ilustracij, ki imenitno ponazarjajo besedilo.

Cena: cpl. 670 din (3 obroki)

Dr. Harry Garms, ŽIVALSTVO EVROPE

Sistematično so obdelane vse živalske vrste Evrope in razporejene po družinah. Vsak opis spremlja štiribarvna fotografija ali risba. Knjiga bo dobrodošla vsem prijateljem narave, predvsem pa mladini, ki bo v njej našla razumljiv in privlačen priročnik.

Cena: cpl. 1.050 din (3 obroki)

Iztok Geister, SLOVENSKE PTICE

Imenitno delo domačega ptičeslovca predstavlja svet zračnih prebivalcev tako popolno, da vam skoraj gotovo ne bo ostalo dolžno niti enega odgovora. S priročnikom o pticah boste odslej hodili skozi živo naravo odprtih oči.

470 strani, 235 barvnih slik.

Cena: blc. 586 din (2 obroka)

DRUŽINSKI ZDRAVSTVENI LEKSIKON

Sodobna knjiga, polna koristnih podatkov in nasvetov, ki vam bo pomagala ohraniti zdravje. Knjiga obsega medicinsko enciklopedijo z več kot 2000 razloženimi izrazi in strokovnimi pojmi, zgoščeno poglavje o prvi pomoči s pojasnjenimi prijemmi in tehnikami, več kot 250 nazornih ilustracij, ki prikazujejo dele telesa in njihovo delovanje, pregledno abecedno kazalo in zdravstvene informacije z najrazličnejših področij.

535 strani formata 18x25 cm.

Cena: krt. 896 din (4 obroki)

VSE O ŠIVANJU

Priročnik za ustvarjalno izrabo prostega časa.

506 strani, 2900 fotografij, risb in preglednic.

Cena: krt. 770 din (3 obroki)

ROČNA DELA 2

Druga knjiga sodobnega ilustriranega priročnika ROČNA DELA je prava zakladnica krojev, vzorcev, delovnih navodil in praktičnih primerov za pletenje, kvačkanje, šivanje, vezenje, vzlanje in mnoge druge ročne spretnosti, saj je logično nadaljevanje prve knjige.

313 strani velikega formata, 137 modelov in vzorcev, 14 šivalnih tečajev, 14 krojnih pol, 11 vzorčnih pol.

Cena: krt. 798 din (3 obroki)

ADUTI DOBRE KUHINJE

Ko boste vzeli v roke bogato ilustrirano in izčrpno delo več tujih avtorjev, se ne boste več spraševali, kaj bi skuhal naslednji dan, temveč vam bo prej zmanjkalo dni in obedov, da bi lahko vsaj pokusili vse slastne dobrote, o katerih je govor v knjigi.

495 strani, barvne slike o pripravi jedi, o gotovih jedeh in serviranju.

Cena: krt. 650 din (3 obroki)

Vse naštetje knjige lahko kupite v vseh knjigarnah ali jih naročite pri založniških poverjenikih. Knjige lahko naročite tudi po pošti na naslov: Mladinska knjiga, TOZD Založba, prodaja po pošti, 61000 Ljubljana.

Na dopisnico napišite svoj natančen naslov in naslov knjige, ki jo naročate.

M založba mladinska knjiga

LOTO

Poznate igro LOTO?

LOTO je igra, pri kateri igralec napoveduje, katerih pet števil iz skupine od 1 do 36 bo izžrebanih.

POSKUSITE ŠE VI SREČO NA IGRI **LOTO**

SOZD TIMA, DELOVNA ORGANIZACIJA ŽK „INTES“ MARIBOR, TOZD „MLIN“ MARIBOR, MELJSKA C. 19

proda na javni dražbi

sledenja osnovna sredstva:

	izklicna cena din
— mlinski valji komplet velikost od 600 x 250 mm do 1250 x 250 mm	9 kom. od 30.000.— do 200.000.—
— planska sita: 4 kom. 4-delna, 1 kom. 6-delna	od 80.000.— do 100.000.—
— vrgači z elektromotorjem 3 kom. vel. 700 x 350 mm, 1 kom. 800 x 500 mm	15.000.— za kom.
— komplet elevatorji z gumi trakom in peharji: 2 kom. enodelni višina a 18 m	1.000.— za tekoči m
— polži trodelni — pločevinasti 14 m	1.500.— za tekoči m
— jermenice premera od 250—500 mm, 41 kom.	500.— za tekoči m
— cevi premera 100 mm, 280 m	1.000.— do 1.800.— za kom.
— hlačnice dvokrake premera 100, 38 kom.	60.— za tekoči m
— preklapna cev premera 100, 25 kom.	100.— za kom.
— rozete talne premera 100, 97 kom.	30.— za kom.
— zdrobočistilni stroj „MIAG“, 3 kom.	10.— za kom.
— zdrobočistilni stroj „Mlinostroj“, 2 kom.	3.000.— za kom.
— elektromotor „Sever“ 27 KS 970/min, 1 kom.	4.000.— za kom.
— zračni separator — komplet, 1 kom.	40.000.—
	85.000.—

Javna dražba bo v petek, dne 18. 12. 1981. v starem mlinu na Meljski c. 19 v Mariboru s pričetkom ob 8.00 uri. Osnovna sredstva si zainteresirani lahko ogledajo v sredo in četrtek pred dnevom licitacije v dopoldanskem času. Zgoraj omenjene naprave so montirane v zgradbi mlina ter jih mora kupec na lastne stroške demontirati in odpeljati. Rok demontaže naprav je 10 dni po dnevu licitacije.

Interesenti morajo pred pričetkom dražbe plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene. Ob plačilu kupnine plačajo kupci tudi prometni davek.

Otroci naj „plačajo“ izgube?

„Najbolj kritično je na področju otroškega varstva, kjer zaradi negativnega finančnega rezultata zmanjšujejo kvaliteto in kvantiteto hrane, ogrevanje in vzgojne programe. Osebnih dohodkov delavcev vzgojnovarstvenega zavoda so za 3263 din pod povprečjem negospodarstva v Sloveniji in znašajo 7837,86 din“.

Dobesedno tako smo lahko prebrali v tezah za razpravo na zadnji seji občinske konference ZKS v Gornji Radgoni. K temu dodajmo kratko razmišljanje, ki smo ga slišali na konferenci od predstavnikov vzgojnovarstvenega zavoda, ki pa izključuje prejšnje.

Predstavnica vzgojnovarstvenega zavoda iz Radenec ga je namreč takole komentirala: „S tem se sploh ni mogoče strinjati, saj je posredi očitno nepoznavanje. Mi smo šamo letos v našem vrtcu v Radencih prihranili kakih 90 tisoč dinarjev, največ tako, da smo igrala in druge pripomočke izdelovali kar sami iz odpadnih surovin (tekstila, papirja in podobnega). Pri tem so nam bili v veliko pomoč starši otrok. Treba pa je seveda ločiti, kaj so vzgojni programi in kaj vzgojna sredstva. V prvem primeru gre za načrtovan okvir dejavnosti, v drugem pa sredstva, s katerimi naj bi ga izpeljali. Poleg tega nas še čaka, da pri

nabavi hrane, posebej od kmetov zasebnikov, dosežemo nekaj kompromis z inšpekcijskimi službami. Z osebnimi dohodki pa tako vemo, kako je.“

Naj se zdi še tako neverjetno, a je očitno vendarle mogoče. Tako bi lahko komentirali prvo. Če namreč prav razumemo, naj bi se zdaj, ko se je v gornjeradgonskem otroškem varstvu zataknilo, šli stabilizacijo na račun otrok. Točnejše, spričo izgub — bolj učeno se seveda reče „zaradi negativnega

finančnega rezultata“ — naj bi v vrtcih zmanjševali kvaliteto in kvantiteto hrane, ogrevanje in vzgojne programe. Zdrava pamet veli, da to ni in ne more biti sprejemljivo. Posebej ne, če k prvemu dodamo drugo razmišljanje, ki na zorno pojasnjuje nesporazum. Sicer pa, naj bo tako ali drugače, velja se vprašati: naj res žrtvujemo otroke, da „plačajo“ stabilizacijo in izgube, pri tem pa si zatiskati oči pred dejstvom, da se take zgrešene odločitve utegnejo boleče poznati na generaciji, ki raste.

B. Žunec

LIPA

Uspel referendum

Krajanji Lipe so se preteklo nedeljo na referendumu odločili za sprejem krajevnega samoprispevka za dobo petih let. Gre za tretji referendum v Lipi, ki je tudi tokrat lepo uspel, kar kaže na veliko razumevanje krajanov za hitrejše reševanje problemov. S samoprispevkom, za katerega bodo plačevali 2 odstotka od osebnih dohodkov, 6 odstotkov od katastrskega dohodka, 3 odstotke od čistega dohodka obrtnikov, 500 dinarjev letno na gospodarstvo in 300 dinarjev letno zaposleni v tujini. Poleg tega pa bodo lastniki traktorjev letno opravili prevoz gramoza na poljske poti, in sicer 1 kubik na hektar zemljišča, ostala gospodarstva in gospodinjstva pa po dva delovna dneva za vaše potrebe na leto, bodo letno zbrali nad štiri milijone dinarjev. Sredstva bodo namenili za fino asfaltno prevleko vaških ulic, za nepeljavo telefona, za ureditev vaškega doma, z namestitvijo ulične razsvetljave in za navoz gramoza na poljske poti.

Od 549 volilnih upravičencev se jih je referendumu udeležilo 457, medtem ko se glasovanja ni udeležilo 57 volilnih upravičencev. Za sprejem samoprispevka je glasovalo 83 volilcev. Proti jih je bilo 19.

F. Maučec

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V LENDAVI?

Ali samo zbiralec potreb in želja

V lendavski občini so se kot kaže opredelili za organizacijo, po kateri bodo vse interesne skupnosti družbenih dejavnosti ustanovile skupno strokovno službo. Z novo organizacijo strokovnih služb naj bi dosegli predvsem: večjo učinkovitost, ki naj bi bistveno pomagala pri odločanju uporabnikov in izvajalcev v delegatski skupščini, možnost boljše in sodobnejše organizacije dela, racionalizacijo opravil in delovnih sredstev, odpravo prepletanja funkcije strokovne službe s funkcijo izvajalskih organizacij, večjo možnost celovitega obravnavanja področja skupne porabe v občini. V predlogu o ustanovitvi skupne strokovne službe pa je med drugim rečeno, da naj bi ta bila zbiralec predlogov, želja in potreb, pa tudi usklajevalec potreb in možnosti.

Ali je ta vloga nove strokovne službe zadostna in ali ta zagotavlja, da bo odslej tudi boljše delovanje delegatskega sistema v SIS družbenih dejavnosti? Odločujočo vlogo bo morala imeti vendarle delegatska skupščina, ta bo morala postati prostor za dogovarjanje med uporabniki in izvajalci. Ko že govorimo o ustanovitvi skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti, ne bi smeli pozabiti tudi na to, kako izboljšati delovanje delegatske skupščine ob dejstvu, da te skupščine SIS ne delujejo dobro. Kaj nam bo sicer pomagala močna strokovna služba ob enakem delu delegatov in delegacij skupščin posameznih samoupravnih interesnih skupnosti? Če ni dogovarjanja med uporabniki in izvajalci, ni svobodne menjave dela, tega pa tudi takšna ali drugačna strokovna služba ne bo uredila. Zdi se mi, da vse preveč govorimo o številkah in ljudeh, premalo pa o vsebini delegatskega delovanja, ki v preteklem obdobju ni bilo dobro. Eno je torej tesno povezano z drugim, eno brez drugega ne more delovati, zato bo tudi delovanje nove skupne strokovne službe takšno, kakršno bo delovanje delegatskega sistema v SIS družbenih dejavnosti.

Jani D.

V KS LENARŠKE OBČINE GLASOVALI ZA UVEDBO SAMOPRISPEVKA ZA UREJANJE KRAJEVNIH CEST

Izreden odziv

Da so delovni ljudje in občani že od nekdaj radi priskočili na pomoč, če je šlo za skupne interese, potrjujejo številne akcije, ki so se jih v zadnjih 10 letih lotili, da bi tudi v tej občini dosegli nekoliko hitrejši razvoj. Tudi ceste, ki so bile pred tem obdobjem še v izredno slabem stanju, so uspeli urediti. Kajpak s skupnimi močmi, delom in denarjem.

Doslej so uspešno realizirali kar dva občinska referendumska programa, s sredstvi, ki so jih na tak način zbrali, pa uredili skorajda vse občinske ceste.

Minulo nedeljo pa so se delovni ljudje in občani te slovenskogoriške občine na 71 voliščih ponovno odločili za uvedbo samoprispevka v vseh 8 KS domače občine. Z 21.518 405 dinarji, kolikor naj bi jih zbrali v treh letih bodo uredili preko 440 kilometrov krajevnih cest. Udeležba je na vseh voliščih bila izredno visoka, do 17. ure pa so v vseh krajevnih skupnostih beležili že od 91 do 99 odstotkov volilnih upravičencev, ki so se izrekli za samoprispevek kar z 72 in celo do 82 odstotki.

Ponovno sta torej zmagali visoka zavest in spoznanje, da si lahko le z lastnim delom, denarjem in pripravljenostjo zagotovijo še lepšo prihodnost. Če bodo zares uresničili geslo »Lepo cesto do vsakega praga«, potem se jim ta zagotovo še obeta ...

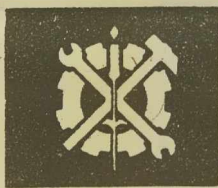
J. Kurbus

Ob rob lesarskim zagatam po ljutomersko

O integraciji lesarske industrije je bilo že dosti povedano. A ne vse. Čas je žal takšen, da se vse spreminja, ali pa še boljše — moral bi se spreminjati. Pa kot kaže, se ne. Vsaj pri lesarjih ne.

Sestanek DPO občine Ljutomer in tozda Mizarstvo je načel nekatere probleme, tudi te o informiranju. Pripomba o tem, da so nekatere pomembne točke dnevnega reda namenoma dane na konec, ko vedno zmanjkuje časa za poglobljeno razpravo, je bila ovržena s trditvijo, da temu ni tako, vsaj ne namenoma. Pa ne za dolgo, slab mesec pozneje je zbor delavcev, ki ga je sklicala osnovna organizacija sindikata tega tozda (!) — vsaj po povabilih sodeč — ovrgl prejšnja zagotavljanja. Kako? Dnevni red tega zadnjega zbora je imel štiri točke dnevnega reda: plan za prihodnje leto, sklepanje o referendumu o ustanovitvi in pristopu k interni banki Lesnine, integracija v DO Marles in razno. Iz dejstva, kako pomembna je integracija, bi sodili, da bodo to točko dnevnega reda dali vsaj na drugo mesto, če ne že na prvo. Časa je bilo točno šestdeset minut. Ena za prvo izmenilo in ena ura za drugo izmenilo. Seveda so zaradi poglobljene razprave obravnavali samo prvo in drugo točko dnevnega reda, tretjo, ki bi govorila o bodočnosti Mizarstva, pa so preložili. Vprašanje se postavlja kar samo po sebi: ali v tem tozdu resnično tako dobro poslujejo, da lahko žrtvujejo čas za še en zbor delavcev? Izguba delovnih ur je nenaдомestljiva. Pa še eno vprašanje: Do sedaj so zbori delavcev potekali za obe izmeni skupno. Tako so oboji zborovali skupaj kar dve uri. Zakaj sprememba te ustaljene prakse? Na koncu pa na žalost ne moremo ugotoviti, ali je bila rešja tega zbora namerna ali nenamerna.

D. L.

TEHNOSTROJ

TOZD servis vozil in kmetijske mehanizacije, Kolodvorska 16/a, LJUTOMER

Vsem zdomcem in občanom Pomurja želimo v letu 1982

veliko poslovnih uspehov in se priporočamo s svojimi uslugami!

TEHNIČNO DOVRŠENO
ENOSTAVNO IN
HITRO IZDELOVANJE
NADGRADENJ, Z MONTAŽO AVTODVIGAL
OPRAVLJANJE
SERVISNIH PREGLEDOV IN
TRGOVINA Z
REZERVNI MI DELI
OBIŠČITE NAS ŽE
JUTRI!

Naša trgovina z rezervnimi deli je odprta vsak delavnik od 6. do 14. ure. Vse informacije dobite po telefonu št.: (069) 81-257

STEYR
FIAT

VELIKA ZALOGA Avtomobilskih Gum
Popust do 30. 12. 1981
SEMPERIT
MICHELIN

SERVIS - REZERVNI DELI

FIAT - ZASTAVA - PZ - POLONEZ

BREZPLAČNA MONTAŽA

Avto Radio - Revleke - Velika Zaloga Rabljenih Delov

STRASSNITZKY KG.

A-8492 Halbenrain 94

Tel. (03476) 2496

marles-MONTAŽNA GRADNJA-marles

Montažna gradnja kot oblika gradnje družinske stanovaljske hiše ima bogato zgodovino. Pojavila in razvijala se je na osnovi specifičnih stanovanjskih potreb in naravnih danosti. Danes je montažna hiša v deželah Severne Amerike in Skandinavije tradicionalni tip stanovanjske zazidave, ki so ji novi časi dodali dosežke nove tehnologije in jo v popolnosti prilagodili življenjskim potrebam. Stanovanjsko hišo v lahkomonatžni izvedbi imamo tako lahko za najbolj razširjeno obliko enodružinskih hiš. Ravno v današnjih razmerah ji dajejo namreč njene osnovne značilnosti bistveno prednost pred drugimi načini gradnje. Te so predvsem: izjemno kratek čas za organizacijo in potek gradnje, kvaliteta tehnološke izvedbe, uporaba industrijsko preizkušenih materialov, nizka cena, ki jo omogoča serijska industrijska proizvodnja, ter njena fleksibilnost, saj je projektirana s standardiziranimi elementi v enotnem modularnem sistemu. Vse to je pripomoglo, da se je montažna gradnja uveljavila tudi pri nas. V blokovni stanovanjski gradnji se je uporaba industrijsko izdelanih montažnih elementov množično pojavila že v povojnem času zaradi velikega pomanjkanja stanovanj, kar je aktualno še danes. V veliki meri rešujemo ta problem z individualno gradnjo, to je z gradnjo družinskih hiš, z lastnimi sredstvi. Pri nas pridejo specifične značilnosti montažne gradnje še bolj do izraza, zlasti zato, ker ta gradnja v veliki meri izključuje trenutne težave v preskrbi z gradbenimi materiali.

Izvedba MARLESOVIH montažnih stanovanjskih hiš je skozi desetletne izkušnje tako napredovala, da docela izkorišča prej navedene značilnosti. Časovno je toliko dognano, da poteka suha montaža vnaprej zagotovljenih sestavnih elementov po natančnem zaporedju dobave iz proizvodnih obratov na gradbišče in je v nekaj dneh končana. Kvaliteto ji zagotavljajo sodobni materiali, vgrajeni v konstrukcijo, ki je atestirana in jo je v vseh pogledih ocenil zavod za raziskavo materiala v Ljubljani. Vse to ugodno vpliva na ceno sestavnih delov hiše, ki so standardizirani in tipizirani v enotnem modularnem sistemu. Iz tega izhaja komonibilnost stenskih elementov, ki omogoča veliko spreminjanje in prilagajanje tlorisov v posameznih tipih hiš. Dolgoročno gledano po-

meni to možnost kasnejše spremembe notranje razporeditve v skladu z novimi zahtevami stanovalcev oziroma spremenjenega načina bivanja. Ker hiše ne gradimo samo za eno generacijo, pomeni njena prilagodljivost eno največjih prednosti suhomontažne gradnje.

V današnjih kriznih energetskih razmerah v svetu je bistvenega pomena tudi dobra toplotna izolacija, kar ob pravilnem kurjenju zagotavlja velik prihranek pri kurjavi. Obenem pa izvedba samih elementov omogoča tehnično enostavne dodatne tovrstne posege. Pomembna je tudi potresna varnost njene konstrukcije, ki preizkušeno dosega 9. stopnjo po Mercallijevi lestvici. Požarna varnost je atestirana ter zagotovljena z uporabo specifičnih materialov in z ustreznimi

premazi lesenih sestavnih delov.

Za kontinuiran razvoj samega projektantskega dela pri novih tipih in konstrukcijah skrbi MARLESOV projektivni biro, ki omogoča tudi zadovoljitev specifičnih zahtev posameznih kupcev.

Uveljavljen proizvodni program sicer vključuje veliko število raznih tipov hiš, različnih po velikosti stanovanjskih površin in tipu zazidave od počitniških in enodružinskih

marles

skih hiš na zidanem spodnjem delu, atrijskih hiš, hiš z izkoriščenim podstrešjem do stanovanjskih enot, primerenih za gradnjo dvojčkov in vrstno zazidavo, obenem pa v

hiše daje MARLES vso potrebno dokumentacijo, izdelano v lastnem projektivnem biroju. Dobava montažne hiše pa vključuje naslednje elemente:

a) zunanje polne in okenske stene v sestavu:

— ravni salonit na letvicah, zunanja zaščita in podlaga za finalno obdelavo,

— pergamin lepenka (zaščita izolacije in lesene konstrukcije),

— utrjena mineralna volna (toplotna in zvočna izolacija),

— aluminjske folije (parna zapora),

— iverka,

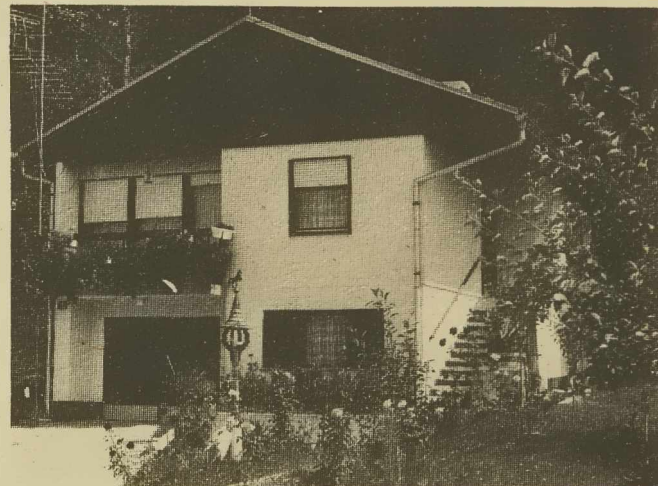
— knin mavčna plošča (notranja podlaga za lepljenje tapet),

ali pri specifični vrsti objektov s polkni-vsa površinsko obdelana z ksiladekorom,

f. notranja suhomontažna vrata v luženem hrastu z ustreznim okovjem.

Kar zadeva angažiranost samega kupca daje MARLES kot izvajalec dve obliki ponudbe. Prva obsega dobavo hiše z inštruktorjem, ki vodi vsa montažna dela,

koncu same montaže pa mu preostanejo še tale obrtna dela, ki jih opravi v svoji režiji: zidava dimnika in v večini primerov tudi sanitarne stene, napeljava električnih instalacij v vnaprej vgrajene platične cevi in doze, razvod vodovodnih instalacij in instalacij centralnega tla, vse po detaljnih načrtih glavnega projekta, finalizacija montažnih sten — znotraj z bandažiranjem

druga pa dobavo in kompletno montažo objekta razen krovsko-kleparških del, za katera pa se lahko kupec dodatno dogovori. V obeh primerih vključuje tudi dobavo potrebne količine salonnitne kritine, ki jo na željo kupca lahko zamenjajo za drugo vrsto, posebej če to omogoča boljše vklapljanje v naravno okolje.

mavčnih plošč in lepljenjem tapet, zunaj z bandažiranjem salonitnih plošč in finalno obdelavo kompletne fasade.

Kasnejše vzdrževanje celotnega objekta je enostavno in se v ničemer ne razlikuje od ogrevanja, izvedba izolacij zaključne plošče in estrihov ter polaganje običajnih tovrstnih opravil.

Vidimo, da poteka gradnja MARLESOVE montažne hiše kontinuirano in medsebojno usklajeno v natančno vnaprej predvidenih terminih od osnovnih gradbenih del prek same suhe montaže do finalnih obrtnih del. To zagotavljajo tudi vsi, ki so se za to vrsto gradnje odločili in jo preizkusili.

Pogodba o nakupu montažne hiše kupca v vsakem primeru obvezuje, da v skladu z vnaprej določenim terminom montaže izvede v lastni režiji gradbena dela temeljenja in eventualne podkletitve z betonsko ploščo vred, pripravljeno za montažo stenskih elementov. Po

b. predelne notranje stene v sestavu:

— knin mavčna plošča,

— iverka,

— utrjena mineralna volna,

— iverka,

— knin mavčna plošča,

c. stropove v sestavu:

— pergamin lepenka,

— utrjena mineralna volna,

— aluminjska folija,

— iverka,

— knin mavčna plošča,

d. strešno konstrukcijo, ki vključuje:

— strešni nosilni po sistemu hidro-air,

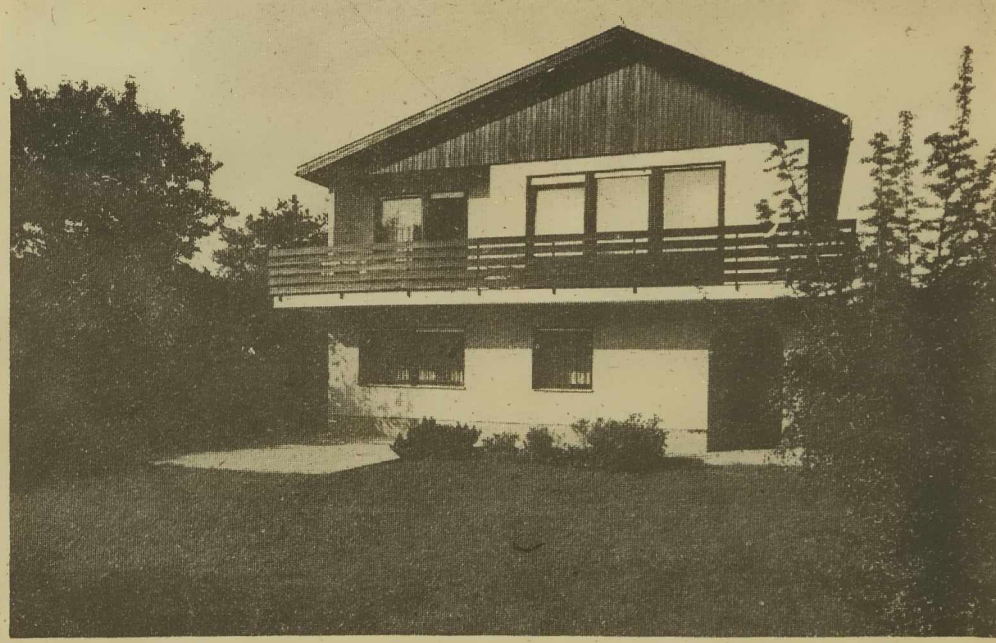
— strešne letve,

— skupne in čelne napušče,

e. vhodna in balkonska vrata, ter okna z vrtljivim okovjem, zastekljena z izolirnim steklom, zaščiteni pred soncem z navojnicami

marles

HIŠA MARLES — HIŠA ZA VSAKO ZEMLJIŠČE

marles

INFORMATIVNA SLUŽBA MARLES
62000 MARIBOR

Limbuška cesta 2
Telefon: 1062/39-441
Telex: 33-143 yu marles

Če želite prospekte, izrežite kupon in ga pošljite na naslov Marles, TOZD inženiring, 62000 Maribor. Prospekte vam bomo poslali brezplačno!

Ime in priimek

Naslov

KRIŽEMKRAŽEM po naših solah

UREJA JOŽE GRAJ

Pionir

Pionir sem postal
v prvem razredu,
na glavo sem dal modro kapico,
okrog vratu pa rdečo rutico.

V vrsti sem ponosno stal,
knjigo v roki sem držal,
veselo sem se nasmeljal,
saj pionir sem postal.

Jelka Merklin
OŠ Sp. Ščavnica

OB PRAZNIKU DOMOVINE

29. november — dan, ko naša domovina praznuje svoj 38. rojstni dan; dan, ko se spomnimo tistega 29. novembra 1943; dan, ko postanejo cicibani ponosni pionirji in prevzamejo nase pionirsko nalogo in dolžnost.

Tudi na naši šoli smo priredili svečano proslavo v počastitev rojstnega dne Jugoslavije. Proslava se je začela z jugoslovansko himno. Sledil je govor, ki smo ga s ponosom poslušali. Saj je govoril o borbah, ki so svoje življenje žrtvovali za nas in našo Jugoslavijo. Nadaljevala se je z recitalom in pesmimi, ki jih je zapel naš zbor. Čez nekaj časa pa je nastopil velik, težko pričakovan in ponosen trenutek — za cicibane. Postali so pionirji. Pred pionirsko zastavo so obljubili besede, ki jih je vedno znova in znova ponavljal tovariš Tito. Lepo je bilo poslušati, ko so naši najmlajši — sedaj že pionirji, izgovarjali Titove besede, ki so se glasile: »Danes, ko postanem pionir, obljubljam in dam častno pionirsko besedo, da se bom pridno učil in koristil naši domovini...« Lepo je bilo gledati, ko so z rdečo ruto okrog vratu, z modr titovko na glavi, s slikanico v rokah in ponosno v srcu stopali po dvorani.

Bernarda Pintarič, 6. b
OŠ Puconci

Postali smo pionirji

V petek, 27. novembra, smo imeli proslavo. Nastopalo je precej pionirjev in pionirk. Ko je bil prvi del proslave končan, nas je predsednica pionirskega odbora povabila na oder. Bili smo srečni. Obljubili smo, da bomo pridni pionirji. Dobili smo rdeče rutice, modre kapice, značke, izkaznico in slikanico. Prejeli smo tudi hranilne knjižice, ki nam jih je podarila šolska hranilnica. Nazadnje smo recitali še pesmico. Pionirji smo postali...

Pionirji 1. a in b razreda
OŠ Videm ob Ščavnici

Praznovali smo dan republike

Tudi v KS Sp. Ščavnica smo svečano proslavili dan republike. Izobesili smo zastave, očistili okolje in pripravili proslavo. Na proslavi smo sodelovali učenci naše šole in mladinci iz krajevne skupnosti.

Prišli so nas poslušat starejši in mlajši občani. Zelela bi, da bi ob takih svečanih proslavah bila naša dvorana zasedena.

Olga Kajdič
OŠ Sp. Ščavnica

Obiskala nas je partizanka

Našo šolo je pred kratkim obiskala partizanka dr. Franja Bojc. Clani zgodovinskega krožka in razrednega odbora smo se peto učno uro udeležili pogovora.

Učenka osmega razreda jo je pozdravila in ji na kratko opisala delo na šoli. Nato je dr. Franja povedala, kako je prišla v bolnišnico in kako je bolnišnica nastala, skratka, opisala je zgodovino bolnišnice Franja. Ko je končala s pripovedovanjem, smo ji zastavljali vprašanja.

Ob koncu razgovora ji je osmošolec poklonil skromen šopek rož in se ji zahvalil. Poslovila se je z besedami, da nam tega, kar je ona doživela, ne želi.

Slavica Dundek, 8. b
OŠ Tišina

Reka Mura pripoveduje

Imenujem se Mura. Tečem po Pomurju. Nekoč sem bila čista in pitna. Poleti sem bila nizka, da so se lahko v meni kopali. Nekateri so se kopali le čisto ob bregu. Bolj pogumni so me preplavali. Včasih je kdo zašel v vrtinec in sem ga požrla. Sedaj ni več kopalcev, tudi mlinov ni, vsa sem umazana. Rib je manj in v meni plavajo odpadki. Želim si biti čista.

SILVA RADUHA, 3. raz.
OŠ ODRANCI

Kaj mi pomeni prijateljstvo med jugoslovanskimi narodi?

Pomeni mi isto kot drevo, ki čuva svoje veje. Drevo skrbi, da se ta bratska nit ne utrga, saj hudemu viharju, ki venomer preti nanjo, lahko klubuje le cela krošnja, ne pa ena sama vejica. Zato je naša dolžnost, da zalivamo to drevo, ga čuvamo in varujemo, da se ne prelomi, saj je zrastle na temeljih, ki jih je začrtal naš veliki mislec Tito.

Prijateljstvo med narodi mi pomeni to, da smo si med seboj dobri, da se imamo radi in si drug drugemu pomagamo. Prijateljstvo je tudi mir in svoboda med narodi, saj nas je tov. Tito povezal v dobre prijatelje.

Zelo lepo je, ker veže jugoslovanske narode bratstvo in prijateljstvo. To mi pomeni svobodo in mir. Če bomo držali skupaj, se bomo lahko uprli tudi dosti močnejšemu sovražniku.

Pomeni mi mir, ki ga bomo obdržali, če nas bodo vodile iste misli. Zato moramo biti prijatelji. Pomeni svobodo, ki je nimajo vse države.

Prijateljstvo jugoslovanskih narodov — to je moja domovina.

Naša domovina je sestavljena iz 6 republik. Njihovo prijateljstvo pomeni mir v Jugoslaviji. Če prizadene katero od republik kakšna nesreča, pomagajo vsi narodi, da ljudje v prizadetem kraju preveč ne trpijo.

Prijateljstvo nas povezuje, nas vodi po enotni poti. Če bomo držali skupaj in bomo prijatelji, bomo vedno zmagali. Pomagali bomo drug drugemu v nesreči in se ne bomo sovražili. S prijateljstvom bomo živeli vedno svobodno.

Tovariš Tito nas je povezal v dobre brate, med seboj se razumemo in se imamo radi.

Učenci 7. r. OŠ VERŽEJ

Zima na vrata trka

Zima na vrata trka,
vse bolj postaja mrka.
Zakaj nihče odpreti ji noče?
Zakaj pred njo se vse joče?

Saj reva ni kriva,
če sili z njo mrz,
če snežinke letijo nam v obraz

Otroci pa se bodo veselili,
tako po hribu se spustili.
Vzkliknili na ves glas:
»Naj živi zima, čeprav z njo je mrz!«

Gabrijela Vučak
OŠ Cankova

Novo življenje na naši šoli

S ŠOLSKIM LETOM 1981/82 SMO ZAČELI S
CELODNEVNO ŠOLO.

Nekateri starši so bili proti tej obliki dela, češ da se otroci ne bodo učili in da bo to dosti stalo. Vendar smo sedaj le v celodnevni šoli in mislimo, da sploh ni tako strašno, kot smo si sprva predstavljali. Na urniku imamo pouk, rekreativni odmor, uro kosila, samostojno učenje in uro interesnih dejavnosti. Če nam učitelji dajo preveč naloge za tisti dan, jih pač naredimo drugi dan. V šoli se mi zdi zelo lepo, če je lepo vreme in lahko gremo ven. Če pa je zunaj dež, pa moramo ostati v učilnicah. Tedaj so učitelji živčni, ker morajo prenašati di-rendaj, ki ga seveda povzročamo mi. Pa tudi vse-mogoče nevednosti se pojavljajo na naši šoli. Tako nekateri uničujejo drugim vse, kar jim pride pod roke. Ko imamo samostojno učenje, nekateri fantje tako kričijo in divjajo, da se sploh ne da delati in učiti. Učitelji bi morali zato bolj skrbeti za red.

Pri vsem tem pa ima naša šola tudi nekaj lepih lastnosti. Zunaj je vse lepo v rožah in tudi na oknih lepo dehtijo rože. Imamo tudi okrasno gimevje in pa seveda, da ne pozabim, imamo lep čebelnjak, ki ga pa oskrbujejo otroci nižje stopnje. Travo vedno pokosijo, kadar poraste. Tako moramo včasih deklce pri telovadbi iti grabljat travo.

Upam, da bo naša šola še nekaj časa ostala takšna, kot je, da jo bomo čuvali in je ne bomo predčasno uničili, saj je lepa, prostorna in svetla.

Milena VUČKO, 7. d
OŠ 17. oktober Beltinci

Obiskujem knjižnico

Hodim v pionirsko knjižnico. Vodi jo tovarišica Frida Jakšič. Rada obiskujem knjižnico. Letos sem že prebrala tri knjige: Pravlјice iz mačje preje, Uhač in njegova družina in sedaj berem Mihčev skrat. Knjiga je zelo zanimiva. Piše o Mihcu in Metki. Nisem je še do konca prebrala. Vse knjige so zelo lepe. Knjižnica je odprta vsak petek in torek. Hodim redno v knjižnico. Lani sem prebrala 28 knjig.

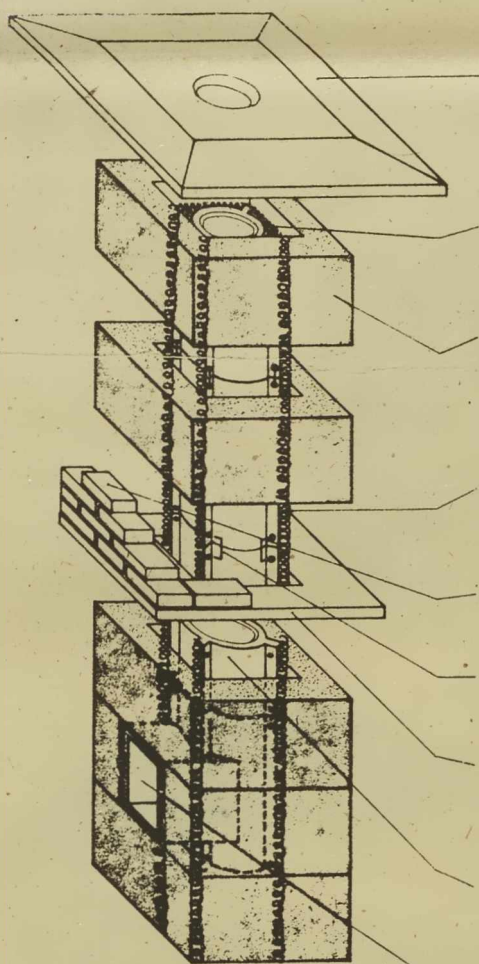
BERNARDA MARIČ, 3. raz.
OŠ ODRANCI

MONTAŽNO
INDUSTRIJSKO
PODJETJE
61000 LJUBLJANA
Opekarska 13
tel. 212-011, 212-057,
komerciala 218-347
telex 31420 YU KIP
tek. rač. 50101-601-23238

TOPLI MONTAŽNI
DIMNIK Z GIBLJIVO
KISLOODPORNO
OGNJESTALNO
ŠAMOTNO CEVJO

TO-MO-DI
MO-DI-TO-
-DI-TO-MO-
TO-MO-DI
MO-DI-TO-
-DI-TO-MO-
TO-MO-DI
MO-DI-TO-

Problemi, ki jih rešuje TO-MO-DI

Uporaben za vse vrste kuril
To je najnovejša konstrukcija dimnika s termičnim učinkom ogrevanja zgornjega dela dimnika s pomočjo ogrevanih zidov in zraka. S tem je zmanjšana kondenzacija vodnih par dimnih plinov na izhodu dimnika na minimum. Odpornost šamotnih cevi pred kislino in ognjem nam zagotavlja, da takrat, ko se pojavi žveplena in žveplasta kislina, ostane dimnik nepoškodovan.

Minimalna vleka je popolnoma zagotovljena s tem, da je dimnik dodatno ogrevan z lastnimi dimnimi plini po vsej svoji površini. Cevi so medsebojno povezane po vsej višini. S tem dosežemo, da, zaradi dinamičnih in termičnih udarcev, ne pride do negativnega pojava sekundarnega zraka.

Na podlagi odgovarjajočih tabel in praktičnih izkušenj TO-MO-DI lahko uporabljamo kot zbirni dimnik do 12 priključkov na en dimnik. Minimalne vrvi na robovih rebrastih cevi omogočajo, da se cev dimnika termično premika v vertikalni in horizontalni smeri. Enostavnost pri montaži TO-MO-DI omogoča, da dimnik lahko gradijo tudi amaterji.

PROIZVAJAMO

gradimo, svetujemo, projektiramo v programu TO-MO-DI dimnike premera: 16, 20, 30, 40, 50, 70, 80 in 90 cm.

Vse vrste:

opeke

cevne opeke za vlivne sisteme v železarnah, proizvodov iz šamota in elektrošamota.

GRADIMO

vse vrste industrijskih peči s šamotno oblogo za: termoelektre, cementarne, apname, vse vrste tunelskih, komornih peči in kotlov.

Izdelke, industrije pohištva in notranje opreme **MEBLO** iz Nove Gorice, za opremo vašega stanovanja, lahko nabavite v salonu meblo v Mariboru

Nudimo vam:

Sistemske pohištvo
Spalnice
Sedežne garniture
Stilno pohištvo
Jogi vzmetnice
Postelje
Kosovno pohištvo
Svetlobna telesa
Oprema za kopalnice

salon meblo

MARIBOR *Možnost kreditnega nakupa!*
heroja bračica 1
tel. 062 24 490

SALON MEBLO

marles

MARLES, lesna stavbna in pohištvena industrija Maribor TOZD žaga in zabojsarna Radenci, ki bo dne 22. 12. 1981 prodala na

javni licitaciji

naslednja osnovna sredstva:

	po izključni ceni
— lesna šupa 9 x 10 m	8.000,00 din
— elektromotor SE 178538 18,5 Kw	4.000,00 din
— elektromotor Ganz 177628 35 kw	1.000,00 din
— elektromotor RK 32837 9 kw	2.000,00 din
— dvolistna krožna žaga (nekomplet.)	5.000,00 din
— čelilnik z lesenim ogrodjem	1.500,00 din
— enolistna cepilna žaga Folmer	50.000,00 din

Licitacija se bo pričela ob 9. uri na TOZD Radenci. Ogled je možen 1 uro pred pričetkom.

Oddelek za občo upravo skupščine občine, Gornja Radgona

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

računovodja proračuna in uprave

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje:

- višja izobrazba ekonomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj, ali
- srednja izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- zavzetost in družbena aktivnost pri uveljavljanju in razvijanju socialističnega samoupravnega sistema

Kandidati naj v 15 dneh po objavi razpisa predložijo pismene prijave z ustreznimi dokazili na naslov: Skupščina občine Gornja Radgona, Partizanska 9.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

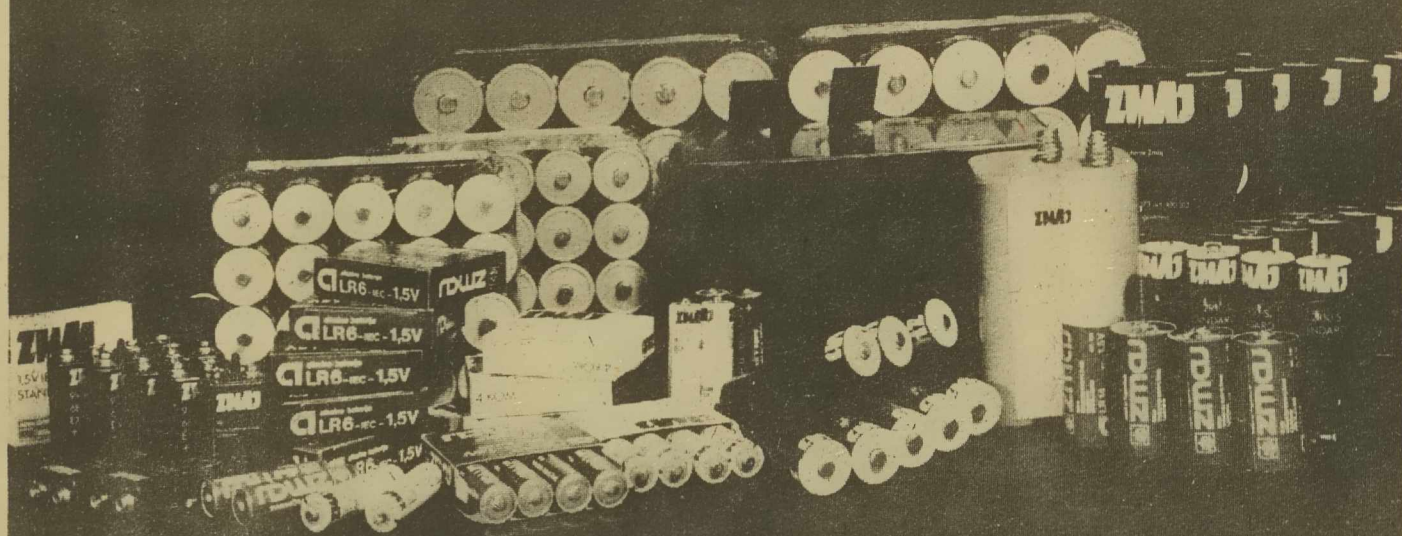
pod zahtevnimi pogoji
se izraža kvaliteta

baterije **ZMAJ** z ekspedicijo na Lhotse

ZMAJ

Iskra, baterije Zmaj
Ljubljana, Stegne 23

ARCEOMURKA

DELOVNA ORGANIZACIJA

AGROSERVIS, p. o.
Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge:

5 AVTOMEHANIČOV

Pogoji:

Končana poklicna šola z zaključnim izpitom in 1 leto ustreznih izkušenj.

Prijave z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah naj kandidati pošljejo v roku 15 dni od objave na naslov DO.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od objave.

GRADBENO PODJETJE TEMELJ p. o. ČANKOVA

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

vodja knjigovodske službe (računovodja)

Pogoj:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
- da ima 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog s področja financ in knjigovodskih poslih
- da ima organizacijske sposobnosti
- da je moralno-politično neoporečen.

Nastop dela po dogovoru, vendar najpozneje 1. 3. 1982. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite splošnemu sektorju delovne organizacije v roku 15 dni po tej objavi. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 30 dni po poteku te objave.

Poskusno delo za opravljanje del in nalog traja 3 mesece.

KOMENTIRAMO

SOLIDNO TRETJE MESTO MURE

Minula nogometna sezona je bila v Pomurju izredno razgibana, saj so tekmovalja potekala v številnih ligah, ki smo jim komajda sledili. To pa hkrati pomeni, da je nogometna igra v naši pokrajini zelo razširjena in močno prekaša ostale športne panoge, hkrati pa tudi ostale regije v Sloveniji. To pa vsekakor terja veliko organizacijskega dela.

Tokrat se je povečalo število pomurskih moštev v slovenski ligi. Poleg Mure in Nafte, ki sta že prejšnjo sezono tekmovali v enotni slovenski ligi, so tokrat merili moči v vzhodni skupini slovenske lige tudi nogometaši Ljutomer. Najuspešnejši so bili nogometaši Mure, ki so v jesenskem delu tekmovalja osvojili 8 točk in zasedli solidno tretje mesto. To je uspeh, ki ga marsikdo ni pričakoval, zlasti še, ker so Sobočani z vsemi ekipami iz gornjega dela lestvice odigrali tekme v gosteh. Posebej pa velja omeniti, da so v Mariboru odvzeli točko bivšemu drugoligašu in prinesli obe točki iz Šmartnega. Uspeh je toliko pomembnejši, ker sta se trener Cirkvenič in tehnični vodja Zorec v času tekmo vanja srečevala z nekaterimi težavami, saj sta že na samem začetku prvenstva ostala brez dveh standardnih igralcev

da bodo spomladi izboljšali uvrstitev na lestvici. Nogometaši Ljutomer, ki so prvič nastopali v vzhodni skupini slovenske lige, so v jesenskem delu tekmovalja osvojili 8 točk in zasedli omo mesto. Če upoštevamo dejstvo, da je moštvo nastopalo brez izkušenj in da je trener Svatin imel na razpolago skromno število kvalitetnih nogometašev, potem so lahko z doseženim zadovoljni. Vsekakor pa so si pridobili nekaj izkušenj, ki jim bodo lahko koristile v nadaljevanju prvenstva.

V Pomurju je poleg občinskih lig v malem nogometu, ki so organizirane v Ljutomerski, radgonski in soboški občini, v jesenskem delu potekalo tekmovalje v treh medobčinskih nogometnih ligah Murska Sobota in v dveh občinskih nogometnih ligah Lendava. V prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota

Nogometno moštvo Mure iz Murske Sobote: od leve stojijo — Šavel, Baranja, Kosi, Jerič, Ceber, Sapač, Zorec (tehnični vodja), čepijo: Ivanič, Jančar, Kuhar, Jona in Horvat. Foto: F. Maučec

Vršiča in Fridrajha. Čeprav tehnično vodstvo Mure tudi v spomladanskem delu tekmovalja ne bo moglo računati na Slavica in Fridrajha, ki odhajata na odsluženje vojaškega roka, imajo Sobočani lepe možnosti, da se tudi na koncu tekmovalja v slovenski ligi solidno uvrstijo. Nogometaši Nafte iz Lendave so v jesenskem delu tekmovalja

ta so bili zopet najuspešnejši nogometaši Beltinke iz Beltincev, ki so zasluženo osvojili naslov jesenskega prvaka. V drugi medobčinski ligi so prijetno presenetili nogometaši Izakovec, ki so osvojili prvo mesto. Isto pa velja tudi za moštvo Bratonec, ki je jesenski prvak v tretji medobčinski nogometni ligi Murska Sobota. Do presenečenja

Nogometno moštvo Nafte iz Lendave: od leve stojijo: Matičič (trener), Banotai, Gašpar, Sep, Šebjan, Süč, Terek in Dominko. Čepijo: Gornjec, Perša, Kustec, Žalek, Horvat, Lebar, Hozjan, Žalig in Orban. Foto: F. Bobovec.

zbrali 10 točk in zasedli deveto mesto. Ljubitelji nogometa v Lendavi so računali na boljše uvrstitve svojih varovancev, vendar pa so tudi njih spremljale nekatere težave. Nekoliko pozne priprave, zlasti pa slaba udeležba na treningih, so kajpak vplivale na sam start nogometašev Nafte. Med tekmovaljem pa je tudi prišlo do zamenjave trenerjev. Stanka Maučeca je zamenjal Milivoj Matičič, bivši igralec Nafte. Lendavčani so imeli nekaj spodbudljivih doma, kar je vsekakor vplivalo na njihovo uvrstitev. Sicer pa v Lendavi računajo, da bodo moštvo okrepili z nekaterimi mladimi in talentiranimi igralci iz občinske lige, da bodo začeli pravočasno s pripravi in

pa je prišlo v prvi občinski nogometni ligi Lendava. Nogometaši Turnišča, ki so nekaj let imeli primat in osvajali prva mesta, so tokrat v finalu nekoliko popustili, kar so izkoristili nogometaši Dobrovnika in osvojili naslov jesenskega prvaka. Prijetno presenečenje pa so pripravili tudi nogometaši Lakoski, ki so jesenski prvak v drugi občinski nogometni ligi Lendava.

Poleg tega pa so moštva Mure, Nafte, Radgone in Ljutomer sodelovala v področni mladinski ligi — skupina D. Uspešno pa je tekmovalje potekalo tudi za vse selekcije v Pomurju.

Feri Maučec

Pokal NZS

Nafta v četrtfinalu

Končano je bilo predtekmovalja za pokal Nogometne zveze Slovenije. Največ uspeha je imela lendavska Nafta, ki je osvojila prvo mesto z istim številom točk kot Mura in Ptuj, vendar boljše razliko v golih. Tako bo Nafta tekmovala v četrtfinalu vzhodne skupine, kjer so še moštva Maribora, Rudaja iz Trbovelj in Ojstrice. Lestvica predtekmovalj

Nafta	4	3	0	1	10:4	6
Mura	4	3	0	1	11:7	6
Ptuj	4	3	0	1	11:11	6
Pragersko	4	0	1	3	9:13	1
Ljutomer	4	0	1	3	9:15	1

SNL — vzhod

JESENSKI DEL

Kladivar	9	5	2	2	23:10	12
Elkroj	9	5	2	2	20:7	12
Proletarec	9	5	2	2	12:7	12
Kovinar	9	4	3	2	13:9	11
STEKLAR	9	3	4	2	6:6	10
Fužinar	9	3	3	3	12:16	9
Ojstrica	9	3	2	4	14:13	8
LJUTOMER	9	2	4	3	9:19	8
Pragersko	9	1	3	5	10:18	5
Brežice	9	1	1	7	8:22	3

PMNL — skupina D

JESENSKI DEL

Kovinar	9	7	2	0	34:13	16
Dravinja	9	6	1	2	25:15	13
MURA	9	4	2	3	37:20	10
Pohorje	9	4	2	3	23:20	10
NAFTA	9	4	1	4	28:20	9
RADGONA	9	4	1	4	15:19	9
LJUTOMER	9	3	2	4	19:28	8
Drava	9	2	3	4	20:27	6
Aluminij	9	0	4	5	8:24	4
Steklar	9	1	2	6	12:35	4

PNL — kadeti

JESENSKI DEL

Mura	7	7	0	0	50:7	14
Turnišče	7	6	0	1	34:9	12
Beltinka	7	5	0	2	43:16	10
Bistrica	7	4	0	3	26:10	8
Dobrovnik	7	3	0	4	22:56	6
Nafta	7	1	9	6	12:21	2
Radgona	7	1	0	6	10:40	2
Ljutomer	7	0	0	7	1:40	0

STRELSTVO

Dvojna zmaga Ljutomer

V počastitev praznika republike je bilo v Lendavi tekmovalje v streljanju z zračno puško, ki ga je pripravila OSZ Lendava. To je bilo že deveto tradicionalno tekmovalje, ob tej priložnosti pa so tudi slovenski odprli preurejeno avtomatsko strelišče. Udeležile so se ga moške in ženske reprezentance Ljutomer. Ormoža, Murske Sobote in Lendave. V obeh konkurencah so premočno zmagali strelci in strelke Ljutomer in prejeli prehodni pokal.

Rezultati — moški — ekipno: 1. Ljutomer 724 krogov. 2. Murska Sobota 696. 3. Ormož 670 in 4. Lendava 656 krogov. **Posamično:** 1. Meznarič (Ljutomer) 188 krogov. 2. Turner (Murska Sobota) 182 in 3. Spindler (Ljutomer) 182 krogov. **Ženske — ekipno:** 1. Ljutomer 673 krogov. 2. Murska Sobota 658. 3. Lendava 596 in 4. Ormož 437 krogov. **Posamično:** 1. Belec (Ljutomer) 178 krogov. 2. Šinko (Murska Sobota) 173 in 3. Vogrinčič (Murska Sobota) 170 krogov. A. S.

Ljutomer občinski prvak

Odigrano je bilo zadnje kolo v Ljutomerski občinski strelski ligi, kjer je sodelovalo pet strelskih družin. Največ uspeha je tudi tokrat imela prva ekipa Ljutomer, ki je s 710 krogi zasedla prvo mesto pred SK Ljutomer II. 700, in SD Rudar Presika 678 krogov. Med posamezniki pa je bil najboljši Spindler s 185 krogi pred Rubinom, 183, ter Rautarjem in Robnikom po 178 krogov.

V skupni uvrstitvi je naslov občinskega prvaka osvojila prva ekipa Ljutomer v postavi: Franc Belec, Stanko Kapun, Branko Meznarič in Ljubo Spindler s 100 točkami in že četrtič zapored osvojila najvišji občinski naslov. Sledijo: SD Ljutomer II. 86, SD Presika 72, SD Vesna 72, SD Ljutomer III. 65, SD Ljutomer IV. 47, SD Rudar II. 33, SD Komgrad 26 in SD Jeruzalem 12 točk. Med posamezniki je zmagal Kapun s 1878 krogi pred Spindlerjem 1870, Robnikom 1862, Meznaričem

1813, Belcem 1807 krogov itd. Pravico sodelovanja na kvalifikacijah za republiško ligo sta si pridobili ekipi Ljutomer.

Rajko Kapun

Šinkova in Turner

V počastitev dneva republike je SD Mura iz Murske Sobote organizirala tradicionalno tekmovalje v streljanju z zračno puško.

Nastopilo je 60 strelcev. V ekipni konkurenci je zmaga Panonija s 1046 krogi pred Noršinci 1037, Muro 1035, Beltinci 1004, Tišino 993 krogov itd. Med posamezniki je zmagal Turner (Nor) z 275 krogi pred Balaškom (Nor) 271 in Horvatom (Pan) 268 krogov. Najboljša posameznica je bila Šinkova (Skakovci) z 253 krogi pred Vogrinčičevo (B. K.) 251 in Ružičevo (Graficar) 235 krogov.

Tekmovalje ob dnevu JLA

Občinska strelska zveza Ljutomer organizira v počastitev dneva JLA tradicionalno tekmovalje v streljanju z zračno puško. Sodelovalce bodo članske in mladinske reprezentance pomurskih občinskih strelskih zvez. Tekmovalje bo 20. decembra na strelšču v Ljutomeru.

ROKOBORBA

HALAS DESETI V DRŽAVI

Rokoborec soboškega Partizana in udeleženec svetovnega mladinskega prvenstva Andrej Halas je bil po jakostni lestvici uvrščen med deset najboljših jugoslovanskih rokoborcev. To je vsekakor lep uspeh za tega mladega in obetajočega rokoborca, hkrati pa je prvi Slovenec, ki mu je uspelo priti med deset najboljših rokoborcev v državi.

TRIJE SOBOČANI V REPREZENTANCI

V Tuzli je bil rokoborski turnir za pokal republik in pokrajin. V reprezentanci Slovenije so nastopili tudi trije Sobočani — člani Partizana: Jože Vrbanič, Daniel Vrbanič in Bojan Kous. Nista pa nastopila Andrej Halas in Franc Podlessek, tako da je bila reprezentanca oslabiljena. Največ uspeha je imela reprezentanca Vojvodine, ki je osvojila prvo mesto, medtem ko je bila Slovenija šesta. Od pomurskih tekmovalcev je bil najuspešnejši Danijel Vrbanič, ki je dosegel tri zmage.

BADMINTON

Sekereš republiški prvak

V Ljubljani je bilo republiško mladinsko prvenstvo v badmintonu, kjer je sodelovalo 16 najboljših mladincev in 12 najboljših mladink. Med njimi so sodelovali tudi mladinci in mladinke iz Lendave in dosegli lep uspeh. Najuspešnejši med njimi je bil Sekereš, ki je v konkurenci mladincev osvojil naslov republiškega prvaka.

REZULTATI — MLADINCI: 1. Sekereš (Lendava), 2. Erjavce (Ježica), 3. Šendlinger (Le), 7. Vogrinec (Le) itd. **MLADINKE:** 1. Rakovec (Jež), 2. Jelenc (OI), 3. Nagode (OI), 4. T. Šlibar (Le), 5. Dolšak (OI), 6. Koren (Le), 7. Ošlaj (Le), 8. Kranjc (Le) itd.

KEGLJANJE

Čarda zanesljivo vodi

Na tretjem kvalifikacijskem turnirju za uvrstitev v enotno slovensko ligo so bili zopet najuspešnejši kegljači Čarde iz Murske Sobote, ki zanesljivo vodijo. Rezultati: Čarda 4949 podrtih kegljev (Smodiš 857), Fužinar 4902, Šostanj 4894. Po treh turnirjih vodi Čarda pred Fužinarjem, Šostanjem, kovinarjem (Štore), Branikom, Brežicami, Trbovljem in Impolom.

ŠAH

Cebala inštruktor Radenske

Prizadevnim delavcem šahovskega društva Radenska iz Murske Sobote je naposled uspelo angažirati mednarodnega mojstra Mišo Cebalo iz Zagreba, ki si je s Hulakom razdelil drugo mesto na conskem turnirju FIDE mediteranske cone, s čimer bo moral odigrati dodatni dvoboj za udeležbo na mednarodnem conskem turnirju za naslov svetovnega prvaka. Cebalo je že konec prejšnjega tedna imel v Radenci inštruktazo s perspektivnimi mladimi šahisti SD Radenska iz Murske Sobote. Gre za nadarjene šahiste Stefana Cigana — državnega pionirskega prvaka, mojstrskega kandidata Borisa Kovača, Igorja Kosa in druge igralce, ki jim bo takšen način treninga vsekakor omogočil hitrejšo napredovanje.

Kot so se dogovorili, bodo inštruktaze mednarodnega mojstra Miše Cebala iz Zagreba potekale enkrat mesečno po osem ur intenzivnega teoretičnega in praktičnega dela.

Milan Jerše

KEGLJANJE

Steržaj zopet premagal Dragaša

V počastitev dneva JLA je bilo na kegljišču Konstruktorja v Mariboru kegljaško tekmovalje, na katerem so nastopili najboljši jugoslovanski kegljači. V moštveni konkurenci je zmagal Medveščak iz Zagreba s 5411 podrtimi keglji pred Konstruktorjem iz Maribora 5377 in Grmošičo iz Zagreba 5325 podrtimi keglji. Med posamezniki je bil najboljši Miro Steržaj, član KK Čarda iz Murske Sobote, ki je tokrat nastopil za Branik in podrl 980 kegljev ter osvojil prvo mesto pred Boljatom 965 in Dragašem 949 podrtih kegljev, oba Medveščak.

ATLETIKA

FLISAR PETI

Na tradicionalnem malem maratonu — dolgem 21 kilometrov — od Varaždina do Ivanca pod naslovom „Trka prve jugoslovanske samoposluge“ je nastopilo 125 atletov. Med njimi je bil tudi član atletskega kluba Pomurje iz Murske Sobote Alojz Flisar in dosegel lep uspeh. Osvojil je peto mesto s časom 1:11,50, kar je njegov doslej najboljši rezultat v tej disciplini.

NAMIZNI TENIS

Šesterica na republiško

Na regijskem članskem prvenstvu za posameznike in dvojice, ki je bilo v Mariboru, se je zbrala vsa elita severovzhodne Slovenije, saj je bilo to kvalifikacijsko tekmovalje za republiško prvenstvo, saj si le z uvrstitvami na regijskem tekmovalju tekmovalci pridobijo pravico do udeležbe na republiškem. Od Pomurcev so nastopili predstavniki Sobote in Radgone in le Sobočanom Marasu, Verenu in Serčerju je uspela uvrstitev na republiško prvenstvo kot tudi Gregorjevi, Siničevi ter Vogrinčevi pri dekletih.

V posamezni konkurenci je Maras zasedel 3. mesto, ko ga je v polfinalu gladko premagal zmagovalac Klinger z 0:3. V četrtfinalu sta izpadla Veron po porazu s Klingerjem z 1:3, ter Serčer po porazu s finalistom Cajnkajem z 2:3. Ostali so izpadli v prvih dveh kolih. V igri dvojic sta obe izpadli v polfinalu, in sicer dvojica Zadravec—Močan z zmagovalno dvojico Klinger—Kukovič z 1:2 ter dvojica Veron—Serčer z dvojico Premzel—Cajnkaj, prav tako z 1:2. V ženskih dvojicah je Gregorjeva skupaj s Ptujčanko Majnikovo osvojila 1. mesto. M. U.

KARATE

DRUGO MESTO SOBOČANOM

V Rušah je bil seminar karateistov, ki ga je pripravil karate klub iz Ruš, vodil pa ga je trener Geza Abraham — nosilec črnega pasu. Ob tej priložnosti so tudi izvedli tekmovalje. V moški konkurenci je ekipa Murske Sobote zasedla drugo mesto, v kate pasu je bil Danilo Budja drugi, Boris Budja pa tretji. Tudi v ekipni konkurenci žensk je bila ekipa Murske Sobote druga. Za ekipo pa so nastopile Nataša Belovič, Dušica Čirič in Mija Sraka. Podoben turnir in seminar bo tudi v Murski Soboti.

fk

SKL — ŽENSKÉ

Pomurje — Mengeš 64:47

V petem kolu tekmovalja slovenske ženske košarkarske lige je Pomurje nepričakovano doživelo svoj prvi letošnji poraz doma od ekipe Mengeš. Koše za Pomurje so dosegle: Žitek 18, Koren 17, Karoš 14, Gregor 9 in Šiško 6.

nogometne sodnike iz Pomurja. Med devetimi kandidati so pred strokovno komisijo, ki jo je vodil zvezni sodnik Pavc iz Maribora, uspešno opravili izpit le štirje. To so Ladislav Abraham in Franc Pintarič iz Soboške ter Robert Žilavec in Alojz Hozjan iz lendavske sodniške organizacije.

fk

NAMIZNI TENIS

Vrščič in Drozdek

SSD Mejnik iz G. Radgone je pripravilo šolsko tekmovalje v namiznem tenisu, na katerem je sodelovalo 64 pionirjev in 14 pionirk. V ekipni konkurenci je pri pionirjih zmaga ekipa 7. c, pri pionirkah pa 4. b. Med posamezniki je zmagal Vrščič pred Drozdek, Vogrincem in Zajmjem. Med pionirkami pa je bila najboljša Drozdekova pred Bratušev, Uranovo in Miholčičevo.

MURSKA SOBOTA

Turnir v malem nogometu

NK Slovan prireja v soboto, dne 26. decembra 1981, in v nedeljo, 27. decembra 1981, turnir v malem nogometu, ki bo v telovadnici tovarne Mure s pričetkom ob 8.00 uri. Zrebanje ekip bo v soboto, dne 19. decembra 1981, ob 18. uri v prostorih Partizana v Murski Soboti.

MALI NOGOMET

Zmagala Ina-Nafta

Sekcija malega nogometa „Fist“ iz Lendave je pripravila tradicionalni turnir v malem nogometu, na katerem je sodelovalo 24 ekip, med njimi tudi štiri ekipe iz Hrvaške. Zmagala je ekipa INA—Nafta, za katero je nastopilo kompletno moštvo republiškega ligaša Nafte. Najboljši strelcec je bil Šebjan. F. Bobovec

DOBRODOŠLI NA OBISKU V DOMAČEM KRAJU!

ŽELIMO VAM PRIJETNO POČUTJE MED SVOJCI IN VESELO PRAZNOVANJE!

V prijetnem krogu svojih domačih, boste gotovo pomislili na nekatere od svojih želja in potreb, zato vas želimo opozoriti na našo ponudbo v blagovnih hišah v Murski Soboti in ostalih poslovalnicah z željo, da čimprimerneje ustrezemo vašim željam in izpolnimo vaše potrebe.

TOKRAT VAM PREDSTAVLJAMO NASLEDNJE BLAGOVNE HIŠE:

BLAGOVNICO, DOM TEHNIKE, SALON POHIŠTVA, SALON MODE IN RAVENKO IZ BELTINEC

— Kakorkoli se imate navado oblačiti, klasično, elegantno, modno ali športno — topel plašč ali lepo obleko iščite vedno najprej pri nas. Ne bo vam žal. Oglejte si tudi izbiro pletenin in perila.

— Ko se boste odločili, da nekoga od svojcev razveselite z darilom, ne boste v zadregi, kajti pri nas vas pričakuje izredna izbira daril. Od zlatega nakita, kozmetičnih artiklov, do cele vrste praktičnih daril.

Če vas pa izbiranje daril ne veseli, se pa temu ognite z nabavo DARILNEGA BONA, ki ga dobite v Blagovnici. Darilo si bo potem obdarovanec izbral sam, po lastni želji in potrebi, v višini vrednosti bona.

— Graditelji stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij!

Pred vsakim nakupom si najprej oglejte našo ponudbo materiala za vodovod, toplovod, napajalnih naprav, materiala za električno napeljavo ter raznih delovnih strojev in pripomočkov.

— Enako vam svetujemo, ko si želite opremiti stanovanje. Oglejte si bogato količinsko in vzorčno izbiro pohištva, preprog, tapiserij in zaves, posteljnine ter raznih prevlek in pregrinjaj.

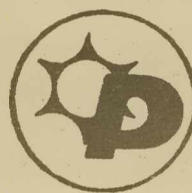
— Vaše sodobno gospodinjstvo ne sme pogrešati najnovejših proizvodov bele tehnike in raznih malih gospodarnjskih aparatov in pripomočkov.

— Ne pozabite obiskati še prodajnih mest gramofonskih plošč, glasbenih kaset, gramofonov, radijskih in televizijskih sprejemnikov ter različnih vrst glasbil.

— Opozoriti vas želimo tudi na našo ponudbo kopalnic, talnih in stenskih oblog in lestencev ter zimske športne opreme.

VELETRGOVINA

Potrošnik

MURSKA SOBOTA

lesnina

· POHIŠTVO · GRADBENI MATERIAL

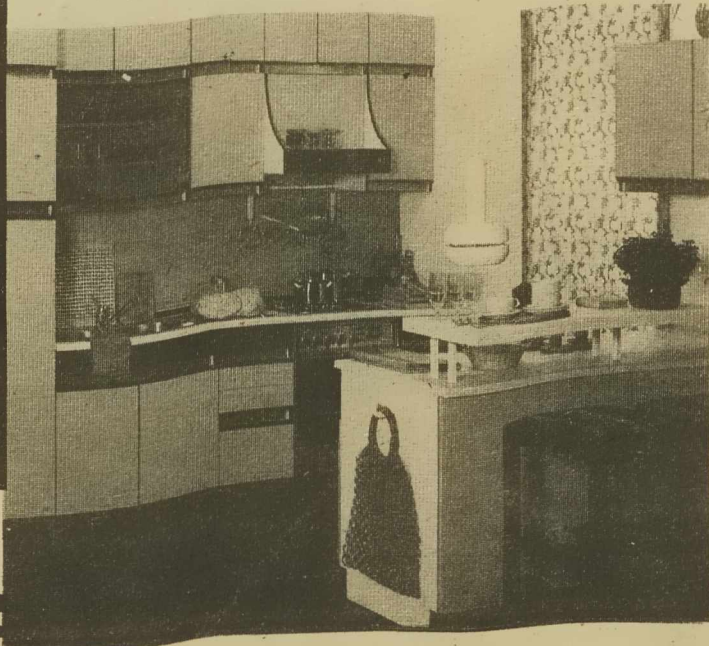
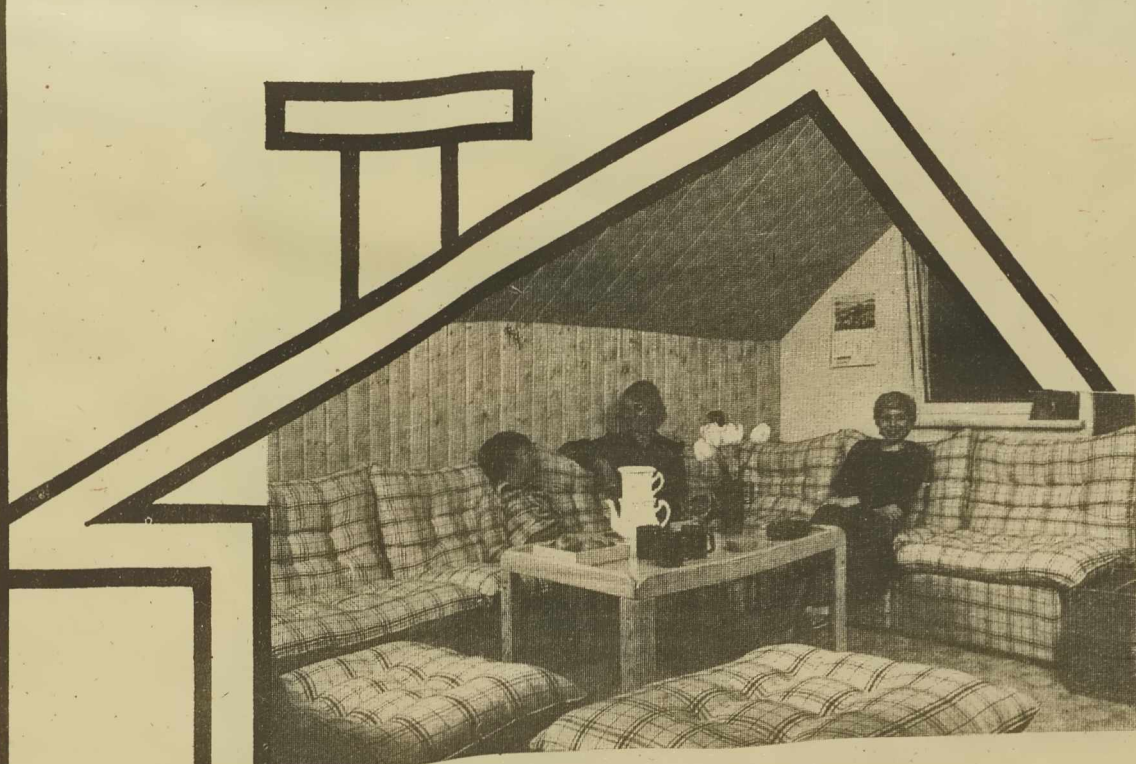
KADAR BOSTE ŽELELI OBNOVITI SVOJ STARI DOBRI DOM ALI UREDITI NOVEGA, VAM JE LESNINA Z NASVETI VEDNO RADA NA RAZPOLAGO.

MED OBŠIRNO IZBIRO POHIŠTVA, STANOVANJSKE OPREME IN GRADBENEGA MATERIALA, BOSTE LAHKO IZBRALI TISTO KAR USTREZA VAŠI POTREBI IN ŽELJI ZA SODOBNO UREDITEV ALI OBNOVITEV VSEH PROSTOROV KJER BOSTE PREBIVALI VI ALI VAŠI DOMAČI.

OB TEJ PRILIKI ŽELI LESNINA VSEM KUPCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM VELIKO SREČE IN USPEHA V NOvem LETU, ZDOMCEM PA SE PRIJETNO BIVANJE V DOMOVINI.

LESNINA, TRGOVINA POHIŠTVA, MURSKA SOBOTA, BAKOVSKA 1
LESNINA, TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA, MURSKA SOBOTA, MARKIŠAVSKA 2.

Gorelo v treh krajih

7. decembra ob 8.30 je izbruhnil požar na nedograjeni stanovanjski hiši Janeza Šibanca v Radencih. Goreti je začelo v kuhinji, kjer se je najprej vnela lesena stena, nato

pa se je ogenj razširil na podstrešje. Ugotovitve potrjujejo domnevo, da je do požara prišlo zaradi premočnega kurjenja v štedilniku, ki je bil postavljen ob leseni steni. Ga-

silci in oškodovanec so požar omejili, tako, da škoda ne presega 50 tisoč dinarjev.

Prav tako 7. decembra je gorelo v Trnju. Tam se je ogenj pojavil že ob 4. uri, in sicer na gospodarskem delu stavbe, zajel pa je tudi shranjeno živalsko krmo. Skupna škoda znaša 60 tisoč dinarjev.

Te dni — 13. decembra — ob 14. uri je ogenj zajel gospodarsko poslopje Antona Kegla iz Stare Nove vasi. Zgorela je tudi večja količina sena in slame, tako, da znaša skupna škoda 250 tisoč dinarjev. Medtem so ugotovili vzrok požara: igranje otrok z žigalicami.

V zadnjih dneh se je v Pomurju zgodilo spet veliko nesreč. 8. decembra ob 18.30 se je 16-letni R. S. iz Beltincev peljal z neregistriranim motornim kolesom in brez izpita iz Beltincev proti Melincem. Zunaj Beltincev je tesno prehiteval pešakinjo Marijo Srež iz Melincev ter jo zadel. Takoj zatem je izgubil ravnotežje in zapeljal na levo. V tem hipu pa se je nasproti pripeljal z osebnim avtom Avgust Novak iz Beltincev. Pri trčenju ob avto in padcu se je motorist hudo poškodoval. Pešakinja pa je dobila lažje poškodbe.

10. decembra ob 20.30 uri se je na lokalni cesti v bližini Jeruzalema zgodila prometna nesreča, v kateri sta se dve osebi hudo poškodovali. Nastala pa je tudi gmotna škoda za 50 tisoč dinarjev. Voznik osebnega avta Franc Čurin iz Vuzmetincev, ki nima izpita, se je peljal z Vinskega vrha proti Jeruzalemu. Zaradi neprimerne hitrosti in domnevne

vinjenosti je zapeljal s ceste ter s prednjim delom avta trčil ob drevo. V prometni nesreči sta se poškodovala sopotnika Emil Ivančak s Koga in Franc Kralj iz Vuzmetincev. Zoper voznika so odredili strokovni pregled. Osební avto zastava 750 se je ob trčenju v drevo razpolovil.

11. decembra se je zgodila prometna nesreča na regionalni cesti med Vidmom in Čakovo. Voznik kmetijskega traktorja Leopold Gregorec iz Čakove je med vožnjo od vaške gostilne »izgubil« sopotnika Milana Križana iz Čakove. Le-ta je padel s traktorja in se hudo poškodoval. Zoper voznika so odredili strokovni pregled zaradi morebitne vinjenosti.

13. decembra ob 1. uri je Konrad Martinec iz Murskih Petrovcov peljal z osebnim avtom skozi Vanča vas. V ostrem ovinku ga je zaneslo v jarek, nakar je trčil v betonski propust. Pri tem se je hudo poškodovala sopotnica Nada Dundek s Krajne, Martinec pa je dobil lažje poškodbe. Materialna škoda na vozilu in mostu znaša 25 tisočakov.

Ivan Fališevič iz Slavonske Požege je 13. decembra peljal avtobus skozi Cankovo. V ostrem ovinku je prehiteval dva pešca in zato zapeljal čez sredino cestišča, torej na levo. Prav v tem času pa se je nasproti pripeljal z osebnim avtom Etien Šadl s Cankove, ki je vozil pravilno po svojem voznem pasu. Prišlo je do bočnega oplazenja in materialne škode za 31.000 dinarjev.

S. S.

Tajikinih sto in nekaj čez

Da, sto in nekaj čez. Stoti rojstni dan je Ana Vogrin iz Rakičana 112 praznovala še osmega decembra, vendar takrat niso pripravili kakšnega posebnega slavlja. Njej se ni mudilo in prav vesela je bila, da se bodo čez nekaj dni, v soboto, zbrali vsi, ali skoraj vsi njeni, ki jih je v življenju spodbujala, jim dajala nasvete, hkrati pa s svojim vzgledom pritegovala k delu. Vzljubili so jo in za vse je še vedno draga Tajika. Zakaj Tajika? Čisto preprosto. Zakaj bi jo nekdo klical mama, drugi babica, pa prababica? Kratek vzdevek, v katerem je vse spoštovanje.

Skrbno počesani lasje, še bolj skrbno zavezana ruta, zvedav pogled, zanesljivi koraki. Sluh ji malo nagaja, pa nič za to. Spomin ima dober, rada zapoje, tudi v nočeh brez sna, rada vzame svinčnik in kaj napiše, posebno za najmlajši rod, med branjem časopisa pa se najboljše počuti brez očal. Posebno še, če so črke malo večje.

Od kod taka trdoživost? Živela je skromno, delala je in to prizadevno in vztrajno, ne samo na domačih njivah, tudi na slavonskih poljih so ji trdili žulji. Sedem let je bila stara, ko je mama za vedno zatisnila oči, po devetindvajsetih letih zakonskega življenja je umrl mož in ostala je sama s štirimi otroki. Garali so vsi skupaj — tri hčerke in sin, samo da so iz zemlje zvabili najnujnejše za človeka vredno življenje. Potem se je začel krog Tajikinih širiti. Vnuki, vnukinje — dve sta, žal, umrli, pa trinajst pravnukin in pravnukov. Življenje je teklo naprej, oči so se ji jasnile, saj so mladi radi prišli za delo.

Morali bi videti Tajiko ob česanju perja, pobiranju bučnega semenja, luščenju fižola... Človek mora delati, to je najboljše zdravilo, pri jedeh pa ne sme biti izbirčen. Zelve, repa, »pajane« kruh s česnom, mlečne jedi, sadje in malo kuhanega vina...

Življenje teče naprej, jubilatka pa je ob slovesu s stiskom roke pristala, da se spet dobimo v poznih jesenskih dneh prihodnje leto.

Janko Stolnik

Zdravilišče „Radenska“ n. sol. o Radenci objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD Naravno zdravilišče prosta dela in naloge

1. VODENJE IN ORGANIZIRANJE VZDRŽEVANJA V TOZD

Pogoj: višja ali srednješolska izobrazba strojne ali elektro smeri, 3 leta delovnih izkušenj

2. VODENJE IN ORGANIZIRANJE STREŽBE v hotelu Radin

Pogoj: gostinski tehnik, 2 leti delovnih izkušenj in aktivno obvladovanje nemškega jezika

3. OPRAVLJANJE DEL V CIKLOERGOMETRIJI IN HOSPITALIJU

Pogoj: višja medicinska sestra z 2-letno prakso in opravljenim strokovnim izpitom

4. POMOČ PRI STREŽENJU NA RAJONU v hotelu Radin, za določen čas, 4 izvršev., (nadomeščanje delavk, ki so na porodniškem dopustu)

Pogoj: KV natakaz z 1-letno prakso in pasivno znanje nemškega jezika

Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravilišče „Radenska“ Radenci, kadrovska socialna služba.

V 30 dneh po poteku objavnega roka bodo kandidati obveščeni o izidu izbire.

Se dovolj zavedamo posledic alkoholizma?

Kako deluje alkohol?

Ste se že kdaj vprašali, kako deluje alkohol na človekov organizem? Vsakdo bi vedel naštet vsaj nekaj učinkov, predvsem prijetnih in koristnih, o škodljivih vplivih pa si le redki upajo govoriti.

Pa pojdemo po vrsti. Vsem je poznan prijetni, opojni občutek po zaužitju alkohola. Do tega pride zaradi neposrednega vpliva na osrednje živčevje, predvsem možgane. Večje količine alkohola po isti poti povzročajo tudi zaspanost in zmanjšano zaznavanje bolečine. Preden so odkrili sodobna sredstva za narkozo, so bolnike pred operacijo omamili z alkoholom. Če so možgani izpostavljeni alkoholu več let, pride do usihanja oziroma propadanja možganske skorje, kar se pri alkoholikih kaže predvsem s slabšanjem spomina. Alkohol pa kvarno

vpliva tudi na ostalo živčevje, predvsem v okončinah. Pojavi se bolezensko stanje, ki mu pravimo alkoholni polinevritis, zanj so značilne pekoče bolečine in občutek mravljinčenja. Do podobne okvare živcev lahko pride tudi pri sladkorni bolezni.

Dobro poznan je občutek toplote po zaužitju alkohola. Ta namreč povzroči, da se razširijo drobne žile, povečan pretok krvi skozi njih pa daje občutek prijetne toplote. Na ta način se „grejejo“ številni nočni čuvaji, pa tudi učenci na športnih dnevih. Vedeti moramo, da se tako iz telesa izgubi precej toplote in končno človeka spet zebe, poleg tega pa je še pijan. Če v takem stanju obleži na cesti, se lahko zgodi, da bo umrl zaradi splošne podhladitve.

Med ljudmi je dokaj razširjeno mnenje, da alkohol širi koronarne srčne žile, vendar

so dokazali, da se na ta način okvare srca ne morejo pojaviti.

Alkohol povzroča povečano izločanje želodčnega soka, s tem pa pogojuje nastanek želodčnega katarja ter rane na želodcu in dvanajsterniku.

Se najbolj poznano je škodljivo delovanje alkohola na jetra. Ta so prizadeta pri velikem številu alkoholikov. Izraz ciroza jeter je skoraj udomačen, pove nam pa, da jetra propadajo. Vzrok za propad jeter strokovnjaki pripisujejo neposrednemu učinku alkohola na jetra, pa tudi pomanjkanju beljakovinske hrane pri alkoholikih. Zanimivo je vedeti, da se pri abstinentih jetra hitro opomorejo.

Alkohol vpliva tudi na ledvice, ki po zaužitju le-tega pospešeno izločajo vodo.

Pri alkoholikih pogosto pride do pomanjkanja vitaminov in to iz dveh vzrokov: prvič zaradi okvare želodčne in črevesne sluznice, ki jih ne more vsrkati v kri, in drugič zaradi nepravilne prehrane, v kateri prevladuje alkohol.

Z alkoholom se lahko tudi zastrupimo, če ga popijemo velike količine v kratkem času. Zastrupitve z alkoholom so pogoste pri mladih ljudeh, ki za stavo popijejo npr. liter žgane pijače na dušek. Taka zastrupitev se lahko konča s smrtjo.

Danes smo opisali, kako vpliva alkohol na človekov organizem, njegov vpliv na duševnost pa bo tema prihodnjega sestavka.

Pripravila dr. Zdenka Čebašek-Travnik

Verjemite mi, da sem postal alkoholik samo zaradi tega, ker nisem mogel piti vode iz mestnega vodovoda.

Namensko varčevanje za deset novih vrst posojila

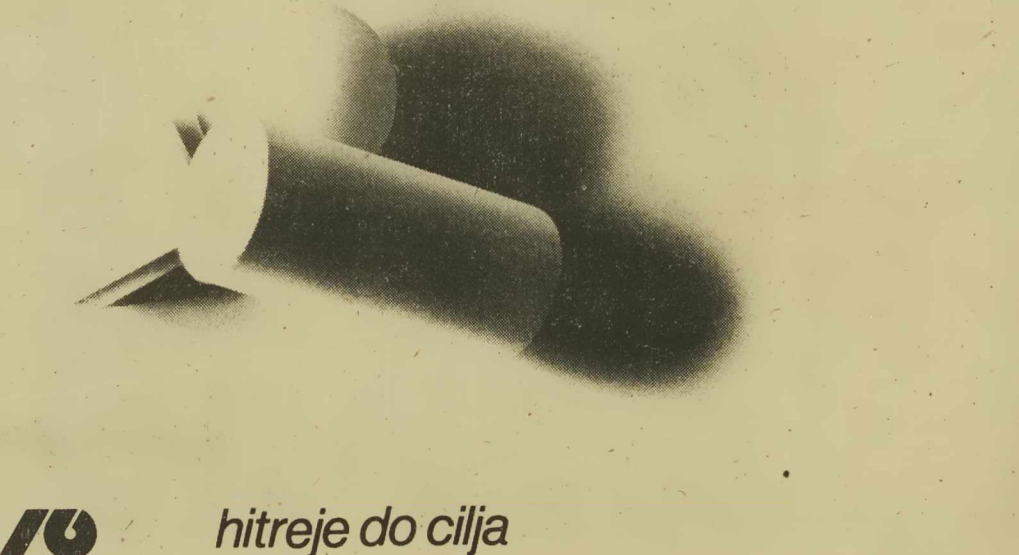
Ljubljanska banka nudi občanom na podlagi namenskega dinarskega varčevanja oziroma na podlagi prodaje deviz in vezave dinarske protivrednosti teh sredstev posojila za naslednje namene:

- nakup starih stanovanj ali stanovanjskih hiš,
- plačilo stroškov vzdrževanja oziroma obnove stanovanja ali stanovanjske hiše,
- nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah,
- gradnjo ali nakup garaže od organizacije, ki je pooblaščen za prodajo,
- plačilo stroškov za priključitev stanovanja ali stanovanjske hiše na električno omrežje, toplotno ogrevanje, vodovodno omrežje in kanalizacijo,
- plačilo stroškov za telefonski priključek,
- popravilo avtomobilov in kmetijskih strojev,
- plačilo uvoznih dajatev,
- plačilo vpisnine za izredno šolanje,
- plačilo invalidskih pripomočkov ter drugih pripomočkov in storitev za rehabilitacijo.

Pri namenskem varčevanju dinarskih sredstev se občan lahko odloči bodisi za redne mesečne pologe bodisi za enkratni polog. V obeh primerih varčevalna doba ne more biti krajša od 12 mesecev in daljša od 36 mesecev.

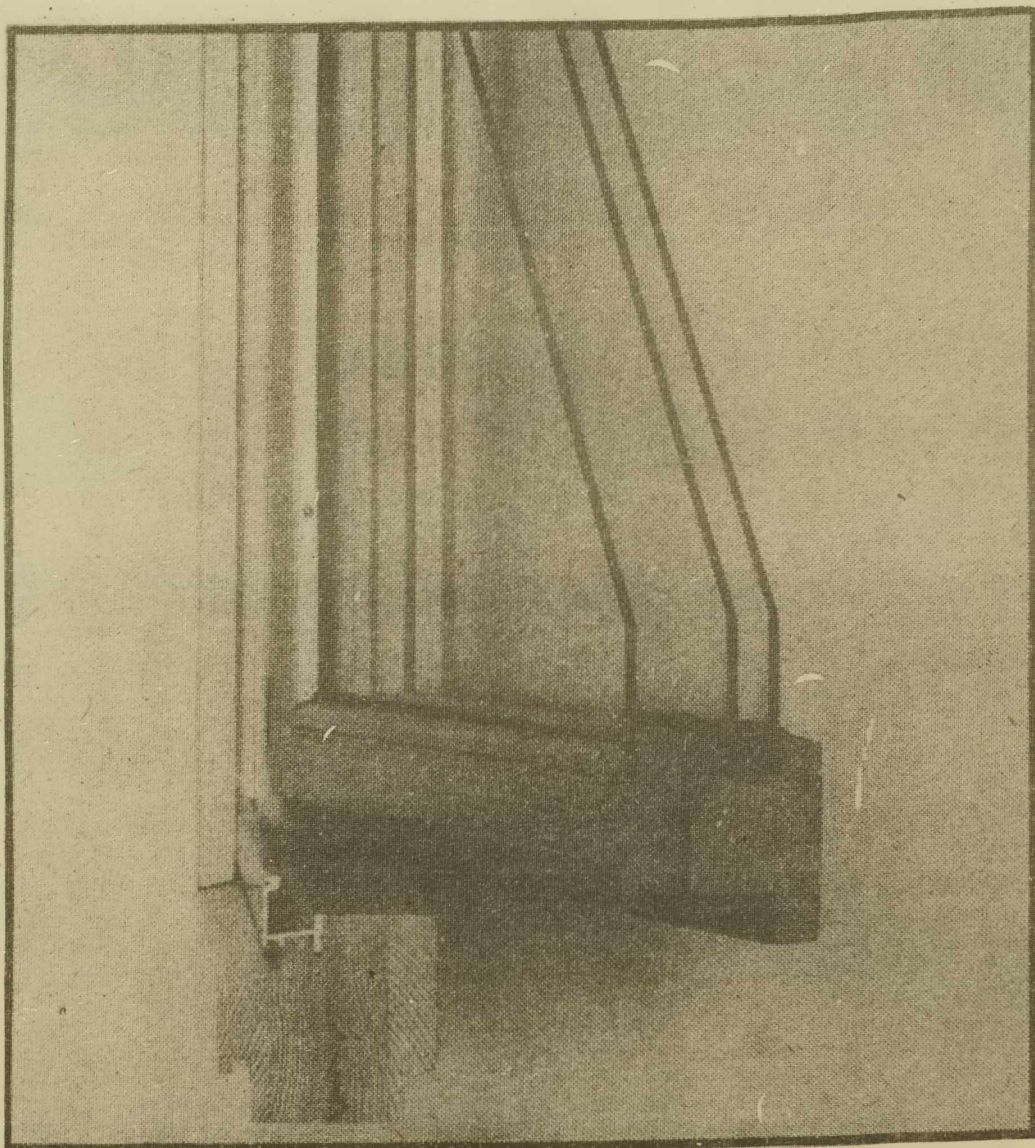
Po poteku dogovorjene dobe varčevanja dobi občan od 150 do 330 odstotkov posojila na privarčevani znesek, odvisno od trajanja in načina varčevanja.

Kadar pa občan proda banki konvertibilna devizna sredstva ter veže za dogovorjeno dobo njihovo protivrednost v dinarjih, dobi kredit takoj in v višini 250 odstotkov od vezanega zneska.

hitreje do cilja

[®]KOMBIVAK

[®] zaščitena blagovna znamka

KOMBIVAK OKNA

- Odlična toplotna izolacija:
trojna zasteklitev k 1,8 W/mK
dvojna zasteklitev k 2,2 W/mK
- odlična nepropustnost za zrak a 0,1 m/hm,
kategorija C-P
- odlična nepropustnost za vodo —
kategorija C-P
- odlična zvočna izolacija 31,5 — 34,0 dB
- globinsko impregniran in lameliran les,
dimenzijska stabilnost in trajnost
- preprosta in funkcionalna uporaba
- sodobna zasnova
- možnost vgradnje senčil

INLES YU 61310 RIBNICA, Partizanska 3

Telefon: h. c. (061) 861-411
Direktor: (061) 861-050
Telegram: Inles Ribnica
Telex: 31 262 yu Inles

Industrijska prodajalna Ribnica: telefon /061/ 861 212

Osnovna šola Cankova

razpisuje

prosta dela in naloge

učitelja ma—fi,

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pogoj PRU.
Nastop službe s 15. 2. 1982.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

MARIBOR, Cankarjeva ulica 4
— prodajalna s stanovanjsko opremo
— prodajalna z gradbenim materialom (na dvorišču)

HOČE
— prodajalna z gradbenim in lesnim materialom

ŽELIMO VAM SREČNO NOVO LETO 1982

Pomurski zdravstveni center Murska Sobota, TOZD Zdravstveni dom Gornja Radgona

razpisuje

dela oz. naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

direktorja temeljne organizacije združenega dela.

Kandidat za razpisana dela oz. naloge mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo medicinske, ekonomske, pravne ali politološke smeri
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj in organizacijske sposobnosti
- da se zavzema za samoupravljanje
- da je moralno in politično neoporečen.

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 20 dneh po objavi na naslov: Pomurski zdravstveni center, TOZD Zdravstveni dom G. Radgona, 69250 G. Radgona — za razpisno komisijo.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

Zdravilišče „Radenska“ Radenci
TOZD „ZVEZDA“ MURSKA SOBOTA

vabi

NA SILVESTROVANJE

v RESTAVRACIJO „ZVEZDA“ M. SOBOTA
z rezervacijo po osebi 600 din
MOTELU „ČARDA“ MARTJANCI 650 din
PENZIONU „ZVEZDA“ BELTINCI 500 din

V teh enotah bo glasba tudi na dan NOVEGA LETA
1. januarja 1982. Konzumacija 200 din.

Priporočamo se za obisk, vljudno vabljeni!

Cenjenim gostom želijo sodelavci TOZD „Zvezde“ **Murska Sobota srečno in uspešno NOVO LETO 1982!**

TOZD „ZVEZDA“ M. SOBOTA

SVET IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA ORGANOV ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

RAZPISUJE

vpis učencev v kadetsko šolo za miličnike

za šolsko leto 1982/83

Na razpis se lahko prijavijo moški kandidati, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so uspešno končali osnovno šolo,
- da niso starejši od 17 let,
- da so telesno in duševno zdravi,
- da obvladajo slovenski jezik,
- da jim ni bil s pravnomočno sodno odločbo izrečen vzgojni ukrep ter da niso v kazenskem postopku,
- da so po programu osnovnih šol pozitivno ocenjeni iz tujega jezika.

V kadetsko šolo za miličnike bo sprejetih 220 učencev.

V šoli se izvaja vzgojnoizobraževalni program v srednje usmerjenem izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe za opravljanje del in nalog miličnika.

Izobraževanje za poklic traja štiri leta in se prične 1. septembra 1982. V tem času kadet služi vojaški rok, ki mu je priznan potem, ko opravlja delo in naloge miličnika najmanj tri leta.

Po končanem šolanju mora kadet delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let. V času šolanja živijo učenci v domu za učence. Med šolanjem imajo pravico do brezplačnega stanovanja in hrane, uniforme, delovnih in učnih pripomočkov, do zdravstvenega varstva, invalidskega zavarovanja in do denarnega zneska za osebne potrebe. Starši oziroma skrbniki in učenci sklenejo z republiškim sekretariatom za notranje zadeve pogodbo o šolanju.

Kandidati naj se prijavijo na razpis najkasneje do **31. marca 1982** na pristojni postaji ali oddelku milice.

- Priavo za vpis na obrazcu 1,20 kolkovano s 4.— din, morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati dokaz o njihovem privoljenju za vpis.
- Priložiti spričevalo o uspešno končani osnovni šoli; kandidati, ki še obiskujejo osmi razred naj predložijo spričevalo sedmega razreda; spričevalo o končani osnovni šoli pa takoj, ko ga dobijo.
- Priložiti pisno priporočilo oziroma mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisne pogoje, bodo vabljeni na zdravniški pregled, psihološki preizkus, preizkus telesnih zmogljivosti in preizkus iz znanja slovenskega jezika.

Pri sprejemu v kadetsko šolo bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in kandidati, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja.

O rezultatih sprejema bodo kandidati obveščeni sproti, najkasneje pa do **20. junija 1982.**

Vsa pojasnila dajejo:

- 1. Kadetska šola za miličnike, Ljubljana, Tacen 48, tel. 51-737 in**
- 2. vse postaje in oddelki milice.**

Izobraževalni center ONZ
Ljubljana, Tacen

**SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST
ZA CESTNO IN KOMUNALNO DEJAVNOST
OBČINE MURSKA SOBOTA**

Na podlagi prvega odstavka 34. člena zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77) in 24. člena odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Ur. objave občin Pomurja, št. 31/78) razpisuje Samoupravna interesna skupnost za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota

JAVNI NATEČAJ

za oddajo komunalno opremljenih stavbnih zemljišč v k. o. Beltinci

Parc. št.	Izmera v kv. m	Odškodnina za zemljišče	Stroški komunalne ureditve
2375/6	672	26.880	263.527
2375/8	621	24.840	260.471
2376/2	686	27.440	264.366
2376/3	741	29.640	267.662
2379/1	691	27.640	264.666
2379/4	711	28.440	265.864
2379/3	679	27.160	263.947
2406/2	621	24.840	260.471
2407/9	863	34.520	274.972
2407/11	656	26.240	262.568
2407/12	649	25.960	262.149
2407/13	613	24.520	259.992
2407/15	719	28.760	266.343
2407/16	796	31.840	270.957
2407/18	711	28.440	265.864
2408/19	711	28.440	265.864
2408/2	713	28.520	265.984
2408/20	639	25.560	261.550
2408/5	683	27.320	264.186
2408/22	639	25.560	261.550
2408/23	639	25.560	261.550

za gradnjo individualnih enodružinskih stanovanjskih hiš.

Parc. št.	Izmera v kv. m	Odškodnina za zemljišče	Stroški komunalne ureditve
2376/4	608	24.320	259.692
2376/6	669	26.760	263.347
2408/6	679	27.160	263.947
2408/18	619	24.760	260.351

za gradnjo dvojčkov.

V stroških komunalne ureditve zemljišča v k. o. Beltinci so zajeti:

- stroški opreme zemljišča v znesku 223.261 din na parcelo,
- stroški priprave v znesku 25,30 din na kv. m stavbnega zemljišča in
- sprememba namembnosti kmetijskega zemljišča v znesku 34,62 din na kv. m zemljišča.

Natečaj je usten in bo v torek, dne 29. 12. 1981 ob 10. uri v prostorih Krajevnega urada Beltinci, Mladinska 2, Beltinci.

Pogoji natečaja:

- Natečaja se lahko udeležijo pravne osebe s sedežem v SFRJ in državljani SFRJ osebno ali po zastopniku s pismenim pooblastilom.
- Interesenti morajo pismeno prijaviti udeležbo na natečaju najpozneje do 28. 12. 1981 do 12. ure v prostorih SIS za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota, Kidričeva 15.
- Prijavi je potrebno priložiti potrdilo o vplačani varščini, ki znaša 5.000 din za posamezno parcelo. Varščina se vplača na žiro račun skupnosti števil. 51900-662-29551.
- Šteje se, da je natečaj uspel, če se za posamezno zemljišče prijavi vsaj en ponudnik.
- Najugodnejši ponudnik je tisti, ki ponudi najvišjo odškodnino za kvadratni meter stavbnega zemljišča. Na natečaju uspeši ponudnik je dolžan plačati odškodnino za stavbno zemljišče v roku 15 dni po sklenitvi pogodbe za pridobljeno stavbno zemljišče. Če ni plačana odškodnina v tem roku se šteje, da ponudnik odstopa od pridobljenega stavbnega zemljišča. Stroške komunalne ureditve je uspeši ponudnik dolžan plačati najpozneje v roku 90 dni od sklenitve pogodbe.
- Varščina najugodnejšega ponudnika se poračuna z odškodnino za pridobljeno stavbno zemljišče. Varščina zapade v korist žiro računa SIS za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota, če je najugodnejši ponudnik odstopil od ponudbe, ko je že uspel na javnem natečaju. Ponudnikom, ki na natečaju ne bi uspeli se varščina vrne.
- Rok za pričetek gradnje je najpozneje v enem letu od pridobitve pravice uporabe in dokončanje najpozneje v petih letih od pridobitve pravice uporabe. V kolikor investitor ne prične oziroma ne dokonča z gradnjo v navedenem roku se smatra, da odstopa od pridobljene stavbne parcele.
- Stroški priključitve objekta na komunalne naprave bremenijo investitorja.
- Vsa pojasnila v zvezi z razpisom javnega natečaja dobijo interesenti v tajništvu SIS za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota, Kidričeva 15.

Radijski in televizijski spored od 18. do 24. decembra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijeto soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 — telefon: 21-232	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodno-zabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Pota mladih — Radijski disklo klub, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z... 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Kultura in mi — mi in kultura, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Francoščina, Slovenščina; 10.00 TV v šoli: Angleščina, risanka, zgodovina, Mali program, risanka, Izobraževalna reportaža, zadnje minute (12.05); 15.30 TV v šoli: Ruščina, sodobna hrvaška književnost (16.30); 17.10 Poročila; 17.15 Padla z neba, češka otroška serija; 17.45 Domači ansambl: Tržaški narodni ansambl; 18.15 Obzornik; 18.25 V senci energetske krize: Energija iz odpadnih surovin; 18.55 Ne prezrite; 19.10 Risanka; 19.15 Cik Cak 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 J. London: Martin Eden, italijanska nadaljevanka; 20.55 Propagandna oddaja; 21.00 Ti dnevi, ta leta: Filmska kronika 1947 — 2. del, dokumentarna serija; 21.45 V znamenju; 22.00 Nočni kino: Iskanja, slovenski film Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v madžarščini; 17.30 TV dnevnik; 17.45 Mali svet; 18.15 Mladinska oddaja; 18.45 Ob dnevu JLA; 19.15 Mali koncert; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Družina in družba, dokumentarna serija; 20.45 Zagrebška panorama; 21.10 Narodna glasba; 21.40 Kultura srca — do 23.40	TV LJUBLJANA 8.00 Poročila; 8.05 Glasba za cicibane: Jacek spoznava violončelo; 8.30 Potovanje Škrata Spančkolina, češka risana serija; 8.40 Jelenček, otroška serija TV Zagreb; 9.10 Pisani svet: Derbi; 9.40 Hanzova pot, dokumentarna oddaja; 10.15 Po sledih napredka; 10.25 Jedrska revolucija: Atom pred vojno; 10.55 P. Yeldham: Srečno, tujka, avstralska nadaljevanka; 11.45 Poročila (do 11.50); 15.40 Poročila; 15.45 Naš kraj; 16.00 Košarka Slobođa Dita: Partizan, prenos; 17.30 Modra voda, bela smrt (del. nasl.), ameriški film; 19.05 Zlata ptica; 19.10 Risanka; 19.15 Cik Cak; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 19.57 Propagandna oddaja; 20.00 39 stopnic, angleški film; 21.40 Propagandna oddaja; 21.45 Srečanja v studiu, zabavno glasbena oddaja TV Sarajevo; 22.40 TV kašipot; 23.00 Poročila Oddajniki II. TV mreže: 17.15 Narodna glasba; 17.45 Glasbena oddaja; 18.00 Ob 60-letnici zagrebške glasbene akademije; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Gore sveta: Po kanjonu Colorada; 21.00 Poročila; 21.10 Feljton; 21.40 Športna sobota; 22.00 Glasbeni atelje (do 23.00)	TV LJUBLJANA 9.50 Poročila. 9.55 Živ žav, otroška matineja. 10.45 S. Zaninović: Ko sem bil vojak, nadaljevanka TV Beograd. 11.10 TV kašipot. 11.30 Narodna glasba. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila (do 13.05). 15.30 Poročila. 15.35 Carigrad, dokumentarna oddaja TV Priština. 15.55 Srečanja v studiu, zabavno glasbena oddaja TV Sarajevo. 16.50 Športna poročila. 17.00 Težki začetki, ameriški film. 18.10 Sestanek v nebotičniku. 19.10 Risanka. 19.15 Cik cak. 19.22 TV in radio nocoj. 19.24 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 A. Gala-Peter in D. Rupel: Manj strašna noč, tv nadaljevanka. 20.50 Propagandna oddaja. 20.55 Tabu — moč navade, dokumentarna oddaja TV Beograd. 21.25 Športni pregled. 21.55 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 16.10 Nedeljsko popoldne. 17.30 „Omega man“, ameriški film. 19.00 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Pesmi Ire Gershwin. 21.00 Včeraj, danes, jutri. 21.25 Sprehod po kvintnem krogu, ponovitev zabavno glasbene oddaje (do 22.25)	TV LJUBLJANA 10.00 TV v šoli: Materinsčina, Risanka, Zemljepis, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 12.05). 17.20 Poročila. 17.25 Ciciban, dober dan: V živalskem vrtu. 17.45 Burleska. 18.05 Za zdravo življenje, 7. del. 18.15 Otroci in igra: Naredimo igrarice tudi sami. 18.35 Obzornik. 18.45 Mladi za mlade. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 JLA danes, oddaja TV Beograd. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 N. Compameez: Ženske z obale, francoskanadaljevan-ka. 22.35 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v madžarščini. 17.30 TV dnevnik. 17.45 Zgodbe po Shakespearju. 18.00 Zaplesimo in zapojmo, otroška oddaja. 18.15 Izobraževalna oddaja. 18.45 Glasbena medigra. 18.50 Športna oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 H. Fallada: Človek hoče navzgor, TV nadaljevanka. 21.00 Zagrebška panorama. 21.25 Znanost in mi. 22.15 Gibljive slike (do 23.00).	TV LJUBLJANA 10.00 TV v šoli: Biologija, Risanka, Kocka, kockica, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05). 16.10 Poročila. 16.15 Košarka Iskra Olimpija—Budućnost, prenos (za JRT I), v odmoru Propagandna oddaja. 17.45 Romantika proti klasicizmu, angleška kulturno dokumentarna serija. 18.15 Okrogli svet. 18.25 Obzornik. 18.40 Balet za vsakogar: Angleški balet danes. 19.10 Risanka. 19.15 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Posebna obravnava, jugoslovanski film. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 Miniature: Jiři Anderle. 21.45 V znamenju. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.30 Test. 17.45 Neven, otroška oddaja. 18.15 Oramba in samozastita. 18.45 Glasbeni amaterji. 19.30 TV dnevnik. 20.00 I. Petrasov-Marović: Antigona, kraljica iz Teb, gledališka predstava. 21.35 Zagrebška panorama (do 21.55).	TV LJUBLJANA 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Združeni narodi, Risanka, Zgodba, Zadnje minute (do 11.55). 15.45 Šolska TV: Sutjeska, O katodnem osciloskopu, Vulkani. 17.15 Poročila. 17.20 Jelenček, otroška serija TV Zagreb. 17.50 Mozaik kratkega filma: Pravice otrok, tanzanijski film. 18.30 Obzornik. 18.40 Na sedmi stezi. 19.10 Risanka. 19.15 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Glasbeni četrtak. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 625. 22.15 V znamenju. ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.10 TV dnevnik v madžarščini. 17.30 TV dnevnik. 17.45 Mi smo smešna družina. 18.15 Znanost. 18.45 „Tikvarium“, satirični kabaret. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Kino oko. 22.30 24 ur (do 22.35)	
TV ZAGREB Prvi program 9.30 do 12.05 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Različka; 18.15 TV koledar; 18.25 Kronika občin Rijeke; 18.45 Mladinska oddaja; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Glasbena oddaja; 21.00 Tragedija v Gvayani; 21.45 Dnevnik; 22.00 V dvojje (zabavna oddaja).	TV ZAGREB Prvi program 9.30 do 14.55 Izobraževalni spored, 15.45 Poročila, 15.50 TV koledar, 16.00 Košarka: Slobođa—Partizan; 17.30 Akordi Kosova; 18.30 Ti dnevi, ta leta; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Apač (film); 21.25 Dnevnik; 21.40 koncem tedna.	TV ZAGREB Prvi program 9.50 Poročila, 10.00 Nedeljsko popoldne za mladino, 11.30 Narodna glasba, 12.00 Kmetijska oddaja, 14.00 Kritična točka, 14.30 Lolek in Bolek, 16.10 Nedeljsko popoldne, 17.30 Omega mož (film), 19.30 Dnevnik, 20.00 Vojaki, 20.55 Jedrska elektrarna Krško, 21.25 Športni pregled, 21.55 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 10.00 do 13.05 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Avantura, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Osijeka, 18.45 Narodna obramba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 JNA danes, 21.00 Tanka nit (film), 22.40 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 10.00 do 13.05 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Avantura, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Osijeka, 18.45 Narodna obramba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 JNA danes, 21.00 Tanka nit (film), 22.40 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 10.00 do 13.05 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Avantura, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Osijeka, 18.45 Narodna obramba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 JNA danes, 21.00 Tanka nit (film), 22.40 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 10.00 do 13.05 Izobraževalni spored, 17.40 Poročila, 17.45 Avantura, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika občin Osijeka, 18.45 Narodna obramba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 JNA danes, 21.00 Tanka nit (film), 22.40 Dnevnik
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Mladinski spored, 10.30 Reklama — morilec (film), 11.55 Smučanje, 13.00 Opoldanska redakcija; 17.00 Eci, peci, pec, 17.30 Tom Sawyer, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Pan-optikum, 18.30 Družinska kronika, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Las v sliki, 20.15 Primer za dva, 21.20 Jolly Jocker, 22.10 Šport, 22.25 Nočni studio. Drugi program 20.15 Prerezi, 21.00 Znanost, 21.20 Politika v petek, 22.20 Plamteča zvezda (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Mladinski program, 11.55 Smučanje, 13.00 Opoldanska redakcija; 14.30 Dokler žarijo zvezde (film), 16.00 Iz parlamenta, 17.00 Vesela škatla, 17.30 Obalni pirati, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Dva x sedem, 18.25 Dober večer v soboto, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Veseloliga, 21.50 Šport, 22.10 Pink Floyd. Drugi program 15.15 Ljuba družina, 16.00 Veselje z glasbo, 19.00 Filmske novitete, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Pozno dekle, 22.05 Religija, 22.10 Komisar na kvadrat (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 11.00 Predtakt, 11.15 ORF stereokonzert, 12.30 Sola danes, 15.05 Angela brez perutič (film), 16.45 Grad iz pločevink, 17.15 Nils Holgersson, 17.40 Helmi, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinska kronika, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nickelodeon (film), 22.00 Religija, 22.05 Šport. Drugi program 11.55 Smučanje, 15.00 Nogomet, 16.25 Adventsko petje, 17.00 Portret Jacoba Weinbacherja, 17.45 Cliff Richard, 18.30 Okay, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Na poti luči, 21.45 Igra otrok, 22.15 Uporniki iz Liang Shan Poja.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Mladinski program, 10.55 Smučanje, 12.00 Iz parlamenta, 13.00 Opoldanska redakcija, 13.45 Smučanje, 17.00 Eci, peci, pec, 17.30 Lassie, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Obstanek dvojnega orla, 18.30 Družinska kronika, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.05 Kaz in co., 21.50 Večerni šport. Drugi program 18.00 Vidiki, 18.30 Živnozdravnikeve zgodbe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Družina Merian, 21.05 Naši tujci, 21.50 10 pred 10, 22.20 Solo Sunny (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Mladinski program, 10.55 Smučanje, 12.00 Iz parlamenta, 13.00 Opoldanska redakcija, 13.45 Smučanje, 17.00 Eci, peci, pec, 17.30 Lassie, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Obstanek dvojnega orla, 18.30 Družinska kronika, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.05 Kaz in co., 21.50 Večerni šport. Drugi program 18.00 Vidiki, 18.30 Živnozdravnikeve zgodbe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Družina Merian, 21.05 Naši tujci, 21.50 10 pred 10, 22.20 Solo Sunny (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Mladinski program, 10.55 Smučanje, 12.00 Iz parlamenta, 13.00 Opoldanska redakcija, 13.45 Smučanje, 17.00 Eci, peci, pec, 17.30 Lassie, 17.55 Spanček Zaspanček, 18.00 Obstanek dvojnega orla, 18.30 Družinska kronika, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.05 Kaz in co., 21.50 Večerni šport. Drugi program 18.00 Vidiki, 18.30 Živnozdravnikeve zgodbe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Družina Merian, 21.05 Naši tujci, 21.50 10 pred 10, 22.20 Solo Sunny (film).	
TV MADŽARSKA 8.05 in 13.40 Šolska TV; 16.20 Poštni predal 250; 16.35 5 minut meteorologije; 16.40 Študio Pecs; 17.20 Prijatelj narave; 17.40 Šola za starše, navade malih otrok; 18.10 Javljamo s parlamenta; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Delta; 20.25 Graščina brez imena, nadaljevanka; 21.30 Panorama, svetovna politika; 22.20 Kiparji; 22.55 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 Naš ekran; 8.55 Za otroke; 10.15 Družina Onedin; 11.25 V maski, pon; 14.00 Filatelija; 14.10 Kviz; 14.20 Cesar Birotteau, nadalj; 15.25 Nogomet: Vassas-U. Dozsa; 17.35 Kviz; 18.05 Moda '81; 18.55 Lenin, dok. film; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Filmski mozaik; 22.45 Iz zabavnega programa italijanske televizije; 23.40 TV dnevnik	TV MADŽARSKA 8.05 Za cicibane; 10.55 Vassas-Praha, ž. odbojka; 14.15 Pesem doni; 14.40 Koledar; 15.40 Sahara, ameriški film s H. Bogartom; 17.25 Priporočamo naše sporede; 17.55 Vprašanje več, kviz; 19.00 Teden; aktualne reportaže; 20.00 Poročila, šport; 20.15 Cromwell, angleški film; 22.30 Poročila.	TV MADŽARSKA 8.50 Za otroke; 11.10 Jezero Velence, dok. film; 11.25 Kviz; 15.40 Italijanski muzeji; 13. del; 16.10 Večeri v Golyavaru; Kozmične možnosti; 16.50 Rehabilitacijski forum; 17.15 Popevke; 17.50 Hokej na ledu iz Moskve; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Družina Onedin; 20.50 Zapoimo, 1. del; 20.55 Študio '81, kulturni tednik; 21.55 Namenjam, za koriščenje v narodnem gospodarstvu; 22.35 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.50 Za otroke; 11.10 Jezero Velence, dok. film; 11.25 Kviz; 15.40 Italijanski muzeji; 13. del; 16.10 Večeri v Golyavaru; Kozmične možnosti; 16.50 Rehabilitacijski forum; 17.15 Popevke; 17.50 Hokej na ledu iz Moskve; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Družina Onedin; 20.50 Zapoimo, 1. del; 20.55 Študio '81, kulturni tednik; 21.55 Namenjam, za koriščenje v narodnem gospodarstvu; 22.35 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.25 Ruščina; 9.00 Za otroke; 10.45 Delta; 11.10 Vse govori o njem; 12.20 Listi zgodovine; 13.10 Kviz; 15.25 Človekov vzpon, pon; 16.15 Zmaj Sušu; 17.10 TV borza; 17.20 Šola za starše, otroške navade; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Ranjeni planet; Serengeti; 20.30 Graščina brez imena, nadaljevanka; 21.30 Tveganje; 22.00 Dvovogor o Dialogih; 22.55 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.10 Za otroke; 11.20 Gore svetlobe; Sončni pašniki; 11.50 V maski, pon; 15.05 Trojčki, dokumentarna serija; 15.30 Za upokojece; 16.40 Zmajček Sušu, lutke; 17.10 Teta Boršova, TV igra; 18.15 Beethoven: Simfonija št. IX; 20.00 Poročila; 20.00 Vila Lala, TV igra; 21.35 Božič v umetnosti; 21.50 Romeo in Julia, angl. film; 23.50 Ludus Danielis, misterična igra.

tedenski koledar

PETEK, 18. december — Rado-
slav
SOBOTA, 19. december — Urban
NEDELJA, 20. december — Ev-
gen
PONEDELJEK, 21. december —
Peter
TOREK, 22. december — DAN
JLA
SREDA, 23. december — Vikto-
rija
ČETRTEK, 24. december — Eva

kino

„PARK“ MURSKA SOBOTA

18. decembra ob 17. in 19. uri ter
20. decembra ob 15., 17. in 19. uri
avstralski barvni vstavijski film:
„ABC LJUBEZNI DO SEKSA“;
ogled filma mladini do 16. leta pre-
povedan.

21. decembra ob 17. in 19. uri
angleški barvni kinemaskopski film:
„BOJNA ŽIVLJENJE IN SMRT“;
22. decembra ob 17. uri angleški
barvni kinemaskopski film: „BOJ
NA ŽIVLJENJE IN SMRT“ in ob
19. uri jugoslovanski barvni
vstavijski film: „DELO ZA
DOLOČEN ČAS“;

23. decembra ob 17. uri
jugoslovanski barvni vstavijski
film: „DELO ZA DOLOČEN
ČAS“ in ob 19. uri španski barvni
vstavijski film: „DICK TUR-
PIN“.

GORNJA RADGONA

18. decembra ob 19.30
hongkongski film: „ZADNJI
KARATE UDAREC“;

19. decembra ob 19. uri nemški
film: „RESNIČNE ZGODBE“ III.
DEL; ogled filma otrokom ni dovo-
ljen.

prodam

SVINJO ZA ZAKOL (cca
100–110 kg), krmljeno z domačo
krmo, prodam. Naslov v upravi
lista. M-431

**MOTOKULTIVATOR GUT-
BROTH**, škropilnico stihl in šotor
za tri osebe prodam. Telefon 22-
008. M-4313

TRAKTOR STEYR, 28 KS, gene-
ralno obnovljen, prodam. Ivanči
57. M-4315

**ŠTEDILNIK „KABINET“ PRO-
DAM**. Gomboc, Štefana Kovača
11, pritličje 2. M-4317

ZASTAVO 750 letnik 1976, regi-
strirano do julija 1982, ugodno
prodam. Jože Režonja, Mala
Polana 41. M-4318

STAREJŠO HIŠO s cca 45 arov
zemlje, takoj vseljivo, poleg go-
stilne in avtobusne postaje, pro-
dam. Ivan Kurnik, Lutverci 6, p.
Apače. M-4320

MALE PUJSKE PRODAM, Krog
71. M-4321

TRAKTOR FERGUSON, 35 KM,
in steyr, 28 KM, prodam. Naslov v
upravi lista. M-4322

AUDI 60 prodam za 25.000 din.
Moravci 81, p. Martjanci. M-4323

TRAKTOR UNIVERZAL, 45 KS,
hidravlični volan, prednji pogon, s
kabino, letnik 1976, 2000 delovnih
ur, 2 ali tri krave, stare 3 do 8 let,
breje ali s telikom, kontrola A,
ugodno prodam. Rudolf Rogan,
G. Slaveči 25, Kuzma. M-4327

**TRAKTOR STEYR 2511 PRO-
DAM**. Franc Šebjanič, Šulinci 64,
p. Petrovci. M-4328

HIDROFOR s trifazno vodno
črpalko, komplet, prodam. Vinko-
vič, Veržej 46. M-4329

TRAKTOR ZETOR, 45 KS, star
šest let, prodam ali menjam za
ferguson, 35 KM. Prečna 18,
Bakovci. M-4330

PRAŠIČA ZA ZAKOL (140 kg),
krmljen z domačo krmo, prodam.
Krcni 26. M-4332

KORUZO NA STORŽIH (trdin-
ka) prodam. Martjanci 75. M-4333

**POHIŠTVO 14 OTROŠKO
SOBO** (kompletno) prodam.
Györek, Lole Ribarja 19. M-4334

MALE PUJSKE PRODAM.
Rakičan 81. M-4335

TOVORNI AVTO MERCEDES
1620 in osebni avto mercedes 220
P, prodam. Hozjan, Trnje 101. M-
4337

GRADBENA PARCELA v Juriju
pri Rogaševcih z lokacijskim
dovoljenjem naprodaj. Informa-
cije: Kajuhova 13, Murska Sobota.
M-4338

MALE PUJSKE PRODAM. Krog
83. M-4340

PRIKOLICO HACEDORN —
SPECIAL, nakladalko, 20 ccm,
prodam. Naslov v upravi lista. M-
4342

**AVTO ŠKODA 100 Š NAPRO-
DAJ**. Vlado Grof, Sebeborci 110.
M-4343

NAMIZNI REZKAR (frezer)
prodam. Kelemen, Križevci 2 v
Prekmurju. M-4268

ČELNI NAKLADALEC
„RIKO“ za hlevski gnoj, za
traktor zetor 4712, prodam.
Kušanovci 36. M-4288

PURANE za praznične dni dobite
pri Antonu Škicu, Stavešinci 5, p.
Ivanjci. M-4290

**KABINO ZA TRAKTOR FER-
GUSON** 35, plateno, prodam.
Prosenjakovci 7. M-OP

MOSKE OBLEKE, srednje veliko-
sti, poceni prodam. Miklošičeva
17, M. Sobota. M-KK

SPAČEK, letnik 1975, prodam.
Informacije: Hobla, Kolodvorska
29, Mursko Središče. LM-391

ZASTAVO 101, registrirano do
decembra 1982, prodam. Informa-
cije Tehnopromet — Tomos, tele-
fon 21-714 M-4291

FIAT 126 P, letnik 1980, prodam.
Telefon 23-029 po 17. uri. M-4292

TELEVIZOR, črno-beli, ugodno
prodam. Kerčmar, Stara ulica
1/V-26. Ogled v popoldanskem
času. M-4293

LADO 1200, letnik 1973, prodam.
Miran Babič, Krapje 14, p. Veržej.
M-4294

HARMONIKO — frajtonarce,
dobro ohranjeno, prodam. Jože
Lukovnjak, Kapelski vrh 27. M-
4295

PZ 125, ohranjeno, obnovljeno,
registrirano do oktobra 1982, pro-
dam. Telefon 23-488. M-4297

ZDOMCI POZOR! Stanovniško
hišo, zgrajeno do tretje faze v Lju-
tomeru ob parku, ugodno prodam.
Vprašajte v Ljutomeru, Prešer-
nova 3. M-MM

HIŠA v Bakovcih št. 143, v do-
brem stanju, ugodno naprodaj.
Interesenti se naj ogledajo osebno
ali pismeno pri Gezi Berkiju, Len-
dava, Partizanska 14 glede ogleda
hiše in cene. M-MM

**KANARČKE LIPOKRAM IN
MELANIN**, rumene - opal barve,
prodam. Ladislav Somi, Kajuhova
8, 69220 Lendava. M-OP

ZASTAVO 101 in zastavo 750,
ugodno prodam. Slavko Murko-
vič, Cezanjevci 62, p. Ljutomer.
In-430

ZASTAVO 101 in MZ 150
prodam. Slavko Kolar, Radomer-
ščak 60, p. Ljutomer. In-429

TRAKTOR URSUS, 28 KM, pro-
dam. Krapje 64. p. Veržej.
In-431

**PLINSKO-ELEKTRIČNI
ŠTEDILNIK** (s priključkom, 4
plošče plin, 2 elektrika), prodam.
Karel Bencak, Stara 3, Murska
Sobota. M-4298

ZASTAVO 750, v dobrem stanju,
prodam. Renkovi 157, Turnišče.
M-4299

BLATNIKE in prednjo vezno
pločevino — novo, za zastavo
101 ter kolesa in osovino za pri-
kolico prodam. Stara 1, Murska
Sobota, stanovanje 33, VI.
nadstropje. M-4300

FREZO za traktor Tomo Vinkovič
prodam. Marjan Kegel, Banovci 2,
p. Veržej. M-4302

**DROBILEC ZA KORUZO PRO-
DAM**. Murski Petrovci 23, p.
Tišina. M-4303

HIŠO z gospodarskim poslopjem
na 50-arski parceli v Brezovcih
prodam. Ogled popoldne ter v
soboto in nedeljo. Kulič, Brezovci
21, p. Puconci. M-4304

KRAVO z drugim teletom brejo,
kontrola A, prodam. Murski Črnci
63 M-4308

PERZIJSKI PLAŠČ št. 44, sesalec
za prah in desko za likanje pro-
dam. Grajska 4, Murska Sobota.
M-4309

VOZNO KRAVO, staro šest let, 9
mesecev brejo, prodam. Mekicar,
Andrejci 34. M-4310

**LOKAL — KEMIČNA ČISTIL-
NICA** v centru Lendave, Partizan-
ska 46, naprodaj. Možnost
prevzema obrti ali samo prodaja
strojev in lokala. Informacije od 7.
do 15. ure v čistilnici. M-4119

AVTORADIO S KASETAMI pro-
dam. Pečarovci 83, p. Mačkovci.
M-4255

ZASTAVO 750 — po delih —
prodam. Mesarič, Gornja Bistrica
155. M-4258

ENOSOBNO STANOVANJE v
centru mesta, centralno ogrevano,
prodam. Ogled po 15. uri ter v so-
boto in nedeljo. Naslov v upravi
lista. M-4259

AVTO VOLGA GAZ 24, letnik
1980 naprodaj ali zamenjam za
manjšega. Telefon (062) 37-995.
M-4260

MALE PUJSKE PRODAM. Kraj-
na 30. M-4264

TELEVIZOR črno-beli z antenami
prodam. Jože Jelenovec, Čopova
15, Murska Sobota. M-4265

ŠKROPILNICO za traktor, 300 l,
in plug za ferguson prodam. Zol-
tan Horvat, Gradišče 41, p. Tiši-
na. M-4266

NOVEJŠO HIŠO (štirisobno) s
pripadajočim gospodarskim po-
slopjem in 1 ha zemljišča pri hiši,
ob glavni cesti na Goričkem pro-
dam. Naslov v upravi lista. M-
4270

VW 1300, starejši letnik (cena
40.000 din), in kombinirani otroški
voziček, italijanski, prodam. In-
formacije popoldan. Domjan,
Vrtna 4, Murska Sobota. M-4272

ZASTAVO 750, letnik 1973, na
novo registrirano, prodam. Anton
Bohinec, Cven 51, p. Ljutomer.
In-424

ZADNJI MOST za BMW 1602/75
in razne dele za BMW prodam.
Darko Kumperščak, Ljutomer,
Vrazova 5. In-423

**NOVO MOTORNO ŽAGO PRO-
DAM**. Srša, Banovci 1, p. Veržej.
In-421

GUMI VOZA (železne in lesene
konstrukcije) prodam. Murski
Petrovci 15. M-4273

MALE PUJSKE PRODAM. Kraj-
na 33. M-4275

ZDOMCI! Kmetija na Goričkem
zaradi starosti lastnika ugodno
naprodaj. Naslov v upravi lista.
M-4276

**ELEKTRIČNI RADIATOR EMO
TG 2000** z garancijo prodam.
Partizanska 55, Bakovci. M-4278

LADO 1500 SL in zastavo 750,
malo karambolirano, z rezervnimi
deli, prodam. Delno vzamem tudi
ček. Telefon 23-029 od 17. ure
naprej. M-4279

OTROŠKO POSTELJO, stajico,
plinsko peč in električni bojler
prodam. Škerlak, Lendavska
17/A, Murska Sobota. M-4281

9 AROV VINOGRADA, primeren
za vikend, pomivalno korito in
avto FORD ESCORT, star tri leta,
prodam. Naslov v upravi lista. M-
4282

FIAT 750 prodam. Naslov v upra-
vi lista. M-4283

KRAVO, staro šest let, osem
mesecev brejo, prodam. Pinter, Nem-
čavci 34. M-4285

KOSILNICO ALPINA v uporab-
nem stanju po ugodni ceni
prodam. Naslov v upravi lista. M-
4288.

sobe

STANOVANJE oddam starejši
ženski. Naslov v upravi lista. M-
4312

kupim

BUKOVE HLODE (5 in 3), ku-
pim. Jože Horvat, Žižki 61/A, p.
Črenšovci. M-4301

MEŠALEC ZA BETON KUPIM
ali menjam za drva. Grad 169. M-
4306

PUHALNIK-SLAMOREZNICO
KUPIM. Naslov v upravi lista. M-
4262

KOMBINIRANO ITALIJANSKO
PEČ ZA KOPALNICO na trda
goriva in elektriko kupim. Naslov
v upravi lista. M-4289

TRAKTOR IMT 535 ali 539, dob-
ro ohranjen, kupim. Samo resne
ponudbe pošljite na naslov: Franc
Slavinec, Slamnjak 5, p. Ljuto-
mer. In-432

zaposlitve

**DELAČKA ZA DELO V OLJAR-
NI SPREJMEM**. Geza Šiftar,
oljarna Polana 2, p. Puconci. M-
4325

**KV PEKOVKEGA POMOČNI-
KA** takoj zaposlimo. Hrana in
stanovanje v hiši. Pekarna Vidic,
Brata Rupar 9, Jesenice na
Gorenjskem. M-MM

INŠTALATERJA za centralne
kurjave in vodovod zaposlim. Sta-
novanje in hrana zagotovljena.
OD po dogovoru. Andrej Rutar,
Kranj, Kuratova 54. M-MM

**DIMNIKARKEGA POMOČNI-
KA**, pridnega, ali fanta za priuči-
tev, sprejemam takoj v delovno
razmerje. Poleg dobre plače nudim
tudi hrano in stanovanje. Dimni-
karstvo, Andrej Zemljčič, Ajdo-
vščina. M-OP

razno

PREKLIC!

Preključim veljavnost voziškega
dovoljenja SA 00154688, izdano v
Murski Soboti 6. 1. 1978. Štefan
Horvat, Markovci 3, p. Šalovci.
M-4311

OBVESTILO KMETOVALCEM!
Sporočamo vsem pridelovalcem
oljnih semen, da bomo začeli s
predelavo 24. XII. 1981. Spreje-
mamo naročilo za predelavo v letu
1982. Za obisk in naročilo se
priporočamo.

Delavca za delo v oljarni sprejme-
mo. Franc Sedonja, Rakičan 38.
M-4326

PREKLIC!
Preključim veljavnost hranilne
knjižice št. 1598-2, izdano pri KK
Gornja Radgona, TOZD Apače.
Ivanka Hamer, Žepovci 28, p.
Apače. M-4331

„KNJIŽNI DAR“ — Izšla je red-
na letna knjižna zbirka Prešernove
družbe s koledarjem za leto 1982.
Zbirka petih knjig v broširani
izdaji stane 350 din, vezanih (bro-
širani je le koledar) pa 450 din.

Naročite jo lahko v najbližji knji-
garni, pri poverjeniku družbe ali
naravnost na naslov: Prešernova
družba, Bersetova 27, Ljubljana.
M-MM

OBVESTILO!
Cenjene stranke obveščam, da sem
odprl nov frizerski salon za moške
in ženske v Lendavi, Partizanska
33. S kvalitetnimi storitvami se
toplo priporočam. Franc Magyar,
frizerski salon Lendava. LM-MM

GARAŽO v Murski Soboti vza-
mem v najem. Ponudbe po telefo-
nu 22-252 — popoldan. M-4256

GARSONJERO V BEOGRADU
zamenjam za garsonjero v Murski
Soboti. Informacije: Okt. revolu-
cije 10, Murska Sobota. M-4263

Če bi solza mrtvega zbudila,
tebe, moj ljubi mož, ne bi črna
zemlja krila

ZAHVALA
Ob boleči, mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi dragega
moža, sina, brata in vujčka

Franca Sobočana
iz Gomilice, stanujočega v Mariboru

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na
njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje in njegov prerani grob zasuli s cvetjem. Prisrčna zahvala družini
dr. Glaserjeve za lajšanje bolečin v času njegove bolezn, duhovniku za pogrebni obred in poslovilne
besede, pevcem za odpete žalostinke in godbi na pihala.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Gomilice, Maribor, Montreal, Dolga vas, 2. novembra 1981

Globoko žalujoča in neotlažljiva žena Julka, oče, brat Stanko z ženo Katico ter sestri Kristina z
možem Tonetom in Katica z družino

Solze se bodo morda posušile,
a srčne rane nikoli zacelile.
Vse naše misli, čustva in dejanja,
ti vsak izmed nas v spomin poklanja.

ZAHVALA
Po dolgi in težki bolezni nas je komaj v 50. letu starosti za
vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in tast

Slavko Kustec
iz Lendavskih gor

Vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih
pomagali ter dragega pokojnika v tako lepem številu spremljali na njegovi prerani, zadnji
poti in njegov grob zasuli s cvetjem, nam pa izrekli sožalje, prisrčna hvala. Iskrena zahvala
medicinskemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice ter kolektivom Emona
Ljubljana, PTT Domžale, INA-NAFTA in Elma Lendava. Hvala duhovniku za pogrebni
obred in pevkam za odpete žalostinke.

Lendavske gorice, Kamnik, Lendava, Mostje, Beltinci, Vranji vrh, Midland, 7. 12. 1981

Žalujoči: žena Marija, hčerka Metka z možem Ladislavom in sin Slavko z družino iz
Kamnika

**Novoporočencema Fran-
cu Horvatu iz Sotine in**
njegovi-izvoljenki želi na
novi življenjski poti vse
najboljše in izpolnitev
skupnih življenjskih ci-
ljev — prijatelj Mihael
Curman iz Sotine.

Gostilna Weindorfer Krog
vabi cenjene goste na

SILVESTROVANJE
— Rezervacije s silvestrskim
menujem.

— Igral bo ansambel VIHAR!

Cenjenim gostom, sovašča-
nom in poslovnim partnerjem
želimo SREČNO IN ZDRAVO
1982. leto ter se tudi v no-
vem letu toplo priporočamo.

Dragi Marici Madjar, roj. Recek, iz Večeslavca za
30. rojstni dan in dragemu sinu Stanku Recku za 20. roj-
stni dan iskreno čestitata ter želita srečno, zdrave in
sončne dni tudi v prihodnje — oče in mama. Čestitki se
pridružujejo tudi mož Anton ter mali Tonček, Robi in
Alenka.

GOSTILNA BOBNJAR — VER-
ZEJ
vabi na
SILVESTROVANJE
Sprejemamo rezervacije. Cenje-
nim gostom se za obisk priporo-
čamo.

PRIDELOVALCI OLJNIH
SEMEN!
Cenjene stranke obveščamo,
da smo začeli s predelavo
oljnih semen. Sprejemamo
prednaročila.

Za obisk in naročila se pri-
poroča Geza Šiftar, oljarna,
Polana 2, telefon 22-951.

POPRAVEK
V 68. številki Vestnika je
pri objavi zahvale za pok. ANTONOM KOSOM prišlo
do napake v tekstu. Pravilno
se glasi: Hvala dr. Ostanu za
dolgoletno zdravljenje in ne
hvala dr. Starcu za dolgolet-
no zdravljenje.

Za neljubo napako se opra-
vičujemo.

POPRAVEK
Pri zahvali za pok. MARIJO
HOZJAN, roj. Zdravec iz Turni-
šča je bilo v začetku teksta
izpuščena beseda in se pravilno
glasi:

22. novembra mineva boleče
leto, odkar nas je za vedno
zapustila naša draga žena, mama,
tašča itd.

Prizadetim se za napako opra-
vičujemo.

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Mur-
ska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Iz-
daja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska
Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika),
Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez
Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Štefan S

- Male oglase in zahvale, objavljene v četrtek, sprejemamo še v ponedeljek do 13. ure. Naročniki VESTNIKA imajo pri objavah 20 odstotni popust.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, tasta, dedka, pradedka in strica

Franca Lucuja

iz Adrijanec

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti, njegov grob pa zasuli z venci in cvetjem. Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom tov. Bunderlu in tov. Kerčmarju za poslovilne besede ob odprtem grobu in celotnemu gasilskemu društvu iz Adrijanec. Iskrena hvala družinama Nemec in Grah za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Gizela z družino, sinova Franc in Karel z družinama, vnuki in pravniki ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kruta usoda je v 48. letu starosti iztrgala izmed nas ljubljenega moža, očeta, sina, brata in strica

Leopolda Kosednarja

kmeta iz Krašč

Ob pretresljivi izgubi našega najdražjega Poldeka se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam pomagali, nas tolažili, darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili k preranemu poslednjemu domu. Prisrčna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevskeму zboru, govornikom za poslovilne besede ob krsti in odprtem grobu, KZ »Panonka«, učiteljici in učencem I. razreda OŠ Cankova ter razredničarki in učencem Silvinega razreda pedagoške gimnazije v M. Soboti. Krašči, M. Sobota, Berlin, 7. 12. 1981

Žalujoči: žena Marija, hčerka Silva, sinek Igor, sestra Gizela z družino, mama, oče ter tast in tašča

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Janeza Horvata

iz M. Sobote
Partizanska 28

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraženo sožalje, darovane vence in cvetje ter številno udeležbo na njegovi zadnji poti, sosedom za tolažilne besede in vsestransko nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala godbi na pihala iz M. Sobote, govornikom Francu Čagranu in Francu Erjavcu, društvu upokojencev — invalidov M. Sobota, župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala tudi neznanemu vozniku in Frančku, ki sta ga prepeljala v soboško bolnišnico ter kolektivoma Konstruktor TOZD Pomurje in Elektro TOZD M. Sobota.

M. Sobota, 2. 12. 1981

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

Terezija Gojdina

roj. Kološa
iz M. Sobote

Ob njeni smrti se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz M. Sobote, Ivanovec in Fokovec, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, drago pokojnico pa pospremili na njeni zadnji poti in ji poklonili cvetje. Prisrčna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevskeму zboru iz Martjanec za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede in vaščanom iz Ivanovec za vso pomoč.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

M. Sobota, Černelavci, 6. decembra 1981

Žalujoči: Anica, Emil, Pišta in Mariška z družinami

ZAHVALA

V 60. letu starosti je tragično, nepričakovano in mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi mož, sin, brat, stric, svak in boter

Janez Hujs

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna zahvala vsem, ki ste mi v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in me tolažili, medicinskemu osebju kirurškega oddelka, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbi na pihala iz Bakovec.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

*Ti naša zlata mama,
v hladnem grobu spiš,
naše srce pa joče in
trpi v žalosti*

Po težki bolezni nas je v 87. letu starosti zapustila naša mama, stara mama in prababica

Ana Casar

rojena Smej
iz Bogojine 14

Ob tej boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v velikem številu spremljali na zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju za vso skrb, pomoč in obiske, ZVVI, duhovnikom, pevskeму zboru za odpete žalostinke, in predstavniku KS tov. Pavlu Horvatu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJENI

ZAHVALA

V 49. letu starosti nas je po težki in kratkotrajni bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča in oma

Marija Roškar

roj. Rajner

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, drago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, njen grob zasuli s cvetjem, nam pa izrekli sožalje. Hvala zdravniškemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice M. Sobota, posebno dr. Horvatu in dr. Petrovičevi za nesebično pomoč. Hvala duhovniku za pogrebni obred, godbi na pihala, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem ter govornikom za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Lastomerci, 27. 11. 1981

Neutolažljivi: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

*Solze se bodo morda posušile,
a srčne rane nikoli zacelile!
Vse naše misli, čustva in dejanja,
ti vsak izmed nas v spomin poklanja...*

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 39. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin in vnuk

Vitez Dezider

iz Moravec

V teh težkih trenutkih, ko skušamo dojeti kruto resnico, da dragega pokojnika ni več med nami, in premagati veliko praznino, ki je ostala za njim, izrekamo zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, pokojniku pa poklonili vence in cvetje.

Posebna zahvala njegovim sodelavcem podjetja SOBOTA, kolektivu Moravske toplice, domačim gasilcem in iz sosednjih vasi, predstavniku KS Moravci, duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!

Žalujoči: žena Irena, sinova Branko in Bojan, mama, oče, stara mama, tast, tašča in Milika s sinom Čedomirjem

VESTNIK IN RADIO MURSKA SOBOTA

VABIMO K SODELOVANJU

V uredništvu domače radijske postaje ekipa novinarjev in sodelavcev že pripravlja posebno novoletno oddajo, ki bo v petek, 1. januarja 1982, od 13.00 do 17.00. Oddaja bo neposredna, k sodelovanju pa seveda že sedaj vabimo tudi poslušalce, prav tako pa tudi vse bralce Vestnika.

Kaj pripravljamo? Med številnimi pogovori in reportažnimi zapisi bodo prepletena živa javljanja naših reporterjev iz vseh štirih pomurskih občin, skušali se bomo pogovarjati z ljudmi, ki so najdaljšo noč v letu prebedeli na delovnih mestih, oglasili se bodo naši humoristi (tokrat na poseben način!), na obisku bomo v... Kaj bi vam že sedaj povedali vse! Dodajmo le, da smo poskrbeli seveda tudi za praznični glasbeni spored, v njem pa ne bo manjkalo lepih melodij za staro in mlado.

In presenečenja? Tudi teh bo kar precej, predvsem pa-če nam boste seveda prislunili — Lahko sodelujete v nagradnih ugankah.

Pritegniti pa želimo tudi vse tiste poslušalce (in teh ni malo!), ki doma še nimajo telefona in zato lahko sodelujejo preko domačega tednika Vestnika. Do 25. decembra 1981 nam pošljite kupon (na katerega napišete svoj točni naslov, izrežite in nalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Vestnik, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota s pripisom »novoletna igra«) s točnimi odgovori, med pravnimi odgovori pa bomo izžrebali tri nagrajence.

1. nagrada: brezplačna udeležba na tradicionalnem Vestnikovem vlakcu 1982,
2. nagrada: enoletna naročnina za Vestnik,
3. nagrada: polletna naročnina za Vestnik.

NAGRADNO VPRAŠANJE:

Domači tednik Vestnik za 20 tisoč zvestih naročnikov vsako leto pripravi posebno presenečenje izlet s tradicionalnim Vestnikovim vlakom

KUPON

Ime in priimek _____

Kraj _____ Pošta _____

ODGOVOR: _____

Sprašujemo, kolikokrat in kam je uredništvo doslej organiziralo Vestnikov vlak?

GORNJERADGONSKI KOMUNISTI O REORGANIZACIJI SIS

Na republiškem povprečju

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS Gornja Radgona so člani posvetili največ pozornosti reorganizaciji SIS družbenih dejavnosti. Pri tem so ugotovili, da so v tej akciji, katere osnovni namen je doseči večjo učinkovitost pri delu SIS in preseganja dosedanjega stanja — SIS so se vedno bolj pojavljale kot zgolj razdeljevalec sredstev — na osnovi svobodne menjave dela, v koraku z ostalimi občinami v republiki. Posebej so zadovoljni z dosedanjimi prizadevanji za reorganizacijo SIS družbene dejavnosti, manj pa v SIS materialne dejavnosti. Nasploh pa je nova organiziranost že opredeljena, pripravljene so že tudi nekatere samoupravni akti in pričeli so že s sistemizacijo in opisi posameznih delovnih mest.

Komunisti so podprli prizadevanja, da bi naj bila akcija končana čimprej — reorganizacija bo predvidoma opravljena, za razliko od nekaterih drugih občin, do konca leta. Že danes pa je na dlani, da bo v prihodnje opravljala delo za vse SIS družbene dejavnosti ena sama delo-

vna skupnost. Kot novost pa se bo pojavil center za socialno delo.

Ob oceni nove organiziranosti SIS v občini pa so člani komiteja

OK ZK vnovič opozorili na odgovornost komunistov v stabilizacijskih prizadevanjih in spregovorili o položaju prerazdeljenega gradbeništva. vp

Pet pred dvanajsto?!

To retorično vprašanje ni natančno k delu tega pomembnega organa družbenopolitične skupnosti niti kritika k vse daljšim sejam. Poraja se kratko malo ob dejstvu, da obsegajo seje IS SO Gornja Radgona vse daljše »vozne reke«, ko je koledarski konec tekočega leta vedno bližji.

Predzadnja seja je obsegala trinajst, zadnja pa kar šestnajst točk dnevnega reda. Zakaj ni namen tega kratkega razmišljanja, čeprav se odgovori laično ponujajo sami. Ali gre za uresničitev vseh zadanih in sprejetih nalog pred »letno inventuro«, s katerimi se je doslej odlašalo zaradi tega ali onega vzroka, nam ni znano. Kot tudi ne to, ali je to morebiti posledica preobilice dela. Znano je tudi to, da je delo vseh občinskih IS precej vezano na dokumente, ki prihajajo iz republike. In v spletu teh in še verjetno vrste drugih vzrokov ležijo korenine, da so seje IS vse daljše.

To pa samo po sebi še ni tako zaskrbljujoče. Pač pa spoznanje, da pri preobširnih dnevnih redih — ti mnogokrat zajemajo tudi povsem različne sklope vprašanj in problemov — ne morejo biti tudi odločitve najbolj kakovostne. Na takšnih sejah prihaja zlagoma do nasičenosti, to vpliva na manjšo pozornost... In takšni sklepi, stališča in predlogi prihajajo v roke delegatom vseh treh zborov skupščine občine, ki se pri svojem odločanju še kako opirajo na delo izvršnih svetov. vp

Investicije, ki jih ni

Že lansko leto so ukrepi ekonomske politike povzročili umirjanje investicijske politike in vlaganj. Ob koncu letošnjega leta pa v ljutomerski občini ugotavljajo, da se investicijska aktivnost povsem umirja, predvsem zaradi še večje selektivnosti na tem področju, saj se vse večje investicijske naložbe obravnavajo v skladu s sprejetimi kriteriji o prestrukturiranju gospodarstva, svoj učinek pa kaže tudi letos sprejeti zakon o časni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za gradnjo nekaterih objektov.

V občini Ljutomer so letos dokončali nekatere industrijske naložbe, ali pa jih še izvajajo. Na področju negospodarstva je bilo storjeno nekaj več, dokončani so bili prizidki in objekti iz otroškega varstva in šolstva. Bolj zanimiva pa je slika pri nedokončanih ali pa odloženih investicijah. Gre predvsem za vlaganja, ki se že več let pojavljajo v resolucijah. Rekord ima naložba, ki se je pojavila že leta 1971 — se pravi, letos praznuje častitljivih deset let, a do pričetka še ni prišlo. Vzroki so dokaj enotni: pomanjkanje sredstev. Zanimiva je obrazložitev DO Imgrad, ki pravi, da naložbe niso pričeli, ker baje bančni inštitut v Ljubljani ni opravil svojega

dela. Se bi lahko iskali cvetke — a bodi dovolj.

Zanimivo bi bilo razmišljati — ali ne bi kazalo pričeti z druženjem naloženih sredstev za dva ali po-

membejnije objekte, kot pa ta razdobljeni kapital zbirati in ga namerjati za majhne — nepomembne naložbe?

D. L.

V prostorih osnovne šole Edvard Kardelj v Murski Soboti so minuli petek pripravili srečanje upokojenih in še dejavnih prosvetnih delavcev osnovnošolskega vzgojnoizobraževalnega zavoda M. Soboti. Ob tej priložnosti so se hkrati poslovili od ravnateljice zavoda Iva Orešnika in njegove namestnice Dragice Juteršnik.

Foto: Albert A.

ŠE ENO RAZMIŠLIJANJE O »SODIŠNISKEM PRIMERU«

Iskanje krivca med krivimi

Problem gradnje vaško-gasilskega doma v Sodiščinih je že star pa kljub temu zelo aktualen. O novem domu so začeli govoriti že pred več kot desetimi leti in če bi besede spremenili v dejanja, bi nova stavba že zdavnaj blestela na začetku vasi. Mesto je res lepo, vendar o sami lokaciji tokrat ne bi izgubljali besed, čeprav so mnenja o tem še vedno deljena. Zato tokrat le o tem, zakaj to »nedokončano delo« že dve leti stoji ob prometni republiški cesti. Zataknilo se je pravzaprav že takoj na začetku, ko se je bilo treba odločiti: ali graditi gasilski dom ali asfaltirati še neasfaltirane ulice v kraju. Zmagali so tisti ob »glavni cesti«, ki so že imeli asfalt pred pragom in jim ni bilo mar za ostale ceste, pa čeprav se vsak dan vozijo po njih na olja. Padla je odločitev za gradnjo doma, toda že je bil tu naslednji problem okrog lokacije. Ko se je tudi to uredilo, se je zastavilo vprašanje, kako naj se novogradnja imenuje in kdo vse bo dobil v njej svoje prostore. Ker bodo prispevali sredstva in pomagali pri gradnji tudi vaščani, naj se imenuje vaško-gasilski dom, pri delu pa naj pomagajo tudi mladi. Nekaj se je nato še zatikalo pri gradbenem dovoljenju, načrtih in pri samem zemljišču, vendar se je končno le začelo.

Gradbeni odbor se je vrgel na delo. Pošiljajo obvestila občanom in jih pozivajo k delu. Kdor se ne bo udeležil, bo plačal denarno nadomestilo, za vse gasilce je delo obvezno, mladina obvešča po svoji liniji. Začetek je bil zares odličen, čeprav vselej ni bilo vseh. Toda bilo jih je še vedno dovolj, da je delo lahko potekalo nemoteno. Vendar pa tudi to ni trajalo dolgo. Ker so prihajali delat običajno le eni in isti, so sčasoma tudi ti odnehali, saj so spoznali, da sankcij ni nihče izvajal. Večkrat se je zgodilo, da se je na gradbišču znašel le gradbeni odbor ali nekaj gasilcev. Kurir se je vozil po vasi, vendar brez uspeha, saj je vsak našel takšen ali drugačen izgovor. Tako se je delo ustavilo. Domačini, pa tudi tujci, ki so se vozili tod mimo, so se spraševali, kje se je pravzaprav zataknilo. Kdo je kriv, da delo ne napreduje. Odgovor na to vprašanje je preprost. Krivi so vaščani sami, ki so običajno dokaj glasni, ko govorijo o svoji pravici, ko je beseda o odgovornosti, pa se raje potuhnejo. Svoje vloge pa niso tokrat odigrale tudi družbenopolitične organizacije, ki so znale včasih razreševati večje probleme. Razdor med vaščani ima lahko hude posledice, zato upajmo, da se bodo odgovorni le zdržali. Morda pa so se že, saj so v Sodiščinih po poletnem »spanju« ponovno začeli z delom pozimi. Le tako naprej!

B. P.

Izpostaviti produktivnost dela

Člani murskosoboškega izvršnega sveta so na minuli seji že usklajevali tekst predloga resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1982, o kateri se bodo izrekli še delegati vseh treh zborov skupščine občine. Tako so vnesli vrsto sprememb v posamezna poglavja, kjer so zapisane osnovne usmeritve in naloge v družbenoekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu. Predvsem so se namreč zavzeli za dosledno izvajanje varčevalnih ukrepov, za zmanjševanje materialnih stroškov, boljše izkoriščanje proizvodnih in drugih zmogljivosti, s čimer se še bolj podčrtali nujnost stabilizacijskega obnašanja v vseh delovnih okoljih.

Med poglavitnimi cilji vseh organizacij združenega dela v murskosoboški občini pa mora biti predvsem izvoz na konvertibilno področje. Da bi resnično dosegli dejanske kvalitete premike v tukajšnjem gospodarstvu, bo potrebno v večji meri izpostaviti stopnjo produktivnosti, je bilo slišati mnenje v razpravi. Ne gre pa pozabiti tudi na investicije v kadre, kot so poudarili člani izvršnega sveta, ki so pogoj za hitrejši razvoj celotnega gospodarstva. Upoštevali so tudi priponbo, da je treba dati prednost zaposlovanju ští-

pendistov in pripravnikov, medtem ko bi praviloma zaposlovali v šolstvu in zdravstvu le strokovne delavce. Hkrati so se zavzeli tudi za ustrežnejše nagrajevanje po rezultatih dela, zlasti proizvodnega in ustvarjalnega dela.

Nato je bilo govora o predlogu preračuna za leto 1982, ki se precej razlikuje od osnutka, saj je prišlo do določenih sprememb v planu proračunskih prihodkov in odhodkov. Posamezne postavke iz tega dokumenta, ki ga bodo tokrat prvič sprejeli že v letošnjem letu, medtem ko bodo usklajevanje in rebanjš proračuna opravili v letu 1982, so diferencirane, nekatere pa tudi popravljene. Člani izvršnega sveta so soglašali tudi z bilanco skupnih potreb samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in združevanjem sredstev za investicije v letu 1982, ker je usklajeno z resolucijskimi izhodišči in osnutki programov dela. Dogovorjeno je, da bo združevanje sredstev za investicije znašalo 1,21 odstotka, marca prihodnje leto bodo pregledali uresničevanje nalog, v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji pa je nujno zaostrovanje odgovornosti za smotrno trošenje družbenih sredstev.

Milan Jerše

REGIJSKI KVIZ V LJUTOMERU

Vsakoletna prireditev »Mladost v pesmi, besedi in spretnosti«, ki jo organizira RK ZSMS je bila letos v znamenju štedesetletnih jubilejev. Posamezna občinska tekmovanja so pokazala veliko pripravljenost mladih in temeljito poznavanje predpisanega gradiva, tokrat iz zgodovine partije in NOB. Na regijsko sklepno tekmovanje so se uvrstile ekipe iz Murske Soboti, Gornje Radgone in Lendave. Ekipe, okrepjene z pripadniki JLA, so v zanimivem in napetem boju zasedle naslednja mesta: tretji so bili mladinci in vojniki iz Lendave, drugo mesto so zasedli tekmovalci iz Gornje Radgone, zmagali pa so mladinci iz Murske Soboti. Zmaga pa obenem pomeni tudi uvrstitev v republiški finale.

Letošnja prireditev je pokazala tesno ovezanost mladih in pripadnikov JLA, in tako še enkrat potrdila geslo o bratstvu in enakopravnosti narodov in narodnosti SFRJ in pripravljenosti mladih v SLO. Organizator letošnjega kviza je bil medobčinski svet ZSMS za Pomurje, tekmovanje pa je bilo v Ljutomeru.

Foto: D. L.

OB VSAKEM OBROKU HRA-NE — ZAČIMBE ZAČIN C

ZAČIN C

CENTRO proizvod Prehrambena industrija Beograd